

Lietuvos Respublikos Seimo *antroji sesija*

2017 m. balandžio 18 d.
47 ir 48 posėdžiai

Stenogramos

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

II (PAVASARIO) SESIJA

2017 m. balandžio 18 d.

Rytinis posėdis Nr. 47

Informaciniai pranešimai	7
2017 m. balandžio 18 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas	7

Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaita

Ministro Pirmininko S. Skvernelio kalba	7
Ministro Pirmininko S. Skvernelio atsakymai į Seimo narių klausimus	12
Generalinio prokuroro E. Pašilio pranešimas (dėl Seimo nario G. Steponavičiaus)	20
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Gintarą Steponavičių patraukti baudžiamojon atsakomybėn sudarymo“ projekto Nr. XIII-562 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Pranckietis)	22
Šio nutarimo priėmimas	23
Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-480(2) svarstymas	23
Seimo nario K. Glavecko kalba	23
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4597(2) svarstymas	24
Seimo nario K. Glavecko kalba	24
Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4804(2)ES ir Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 7, 8, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo ir 16, 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIII-4805(2)ES svarstymas	25
Seimo nario M. Majausko kalba	26
Seimo narės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kalba	26
Seimo nario S. Gentvilo kalba	27
Seimo nario P. Urbšio kalba	28
Seimo nario T. Tomilino kalba	28
Seimo nario J. Varžgalio kalba	29
Seimo nario E. Pupinio kalba	29
Seimo nario L. Balsio kalba	30
Seimo nario K. Starkevičiaus kalba	31
Seimo nario V. Sinkevičiaus kalba	31
Miškų įstatymo Nr. I-671 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-387(2), Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 1, 2, 5, 7, 9, 13, 16, 18, 20, 23, 24 ¹ , 25, 27, 29, 30, 31, 32 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32 ¹ straipsniu įstatymo Nr. XII-2683 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-388(2) ir Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-389(2) svarstymas	32
Seimo nario S. Gentvilo kalba	32
Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Kryževičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIII-553 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Svetikaitė)	34

Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Kryževičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIIIIP-553 priėmimo tęsinys	35
Šio nutarimo priėmimas	35

Vakarinis posėdis Nr. 48

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario Mindaugo Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir galimybių inicijuoti apkaltos procesą išvados“ projekto Nr. XIIIIP-558 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Bakas)	36
Seimo nario M. Basčio kalba	40
Seimo narės R. Juknevičienės kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	42
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	44
Seimo nario K. Masiulio kalba	46
Seimo nario A. Skardžiaus kalba	46
Seimo nario E. Gentvilo kalba	47
Seimo nario V. Gailiaus kalba	48
Seimo nario P. Gražulio kalba	48
Šio nutarimo priėmimas	54
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-230 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Mindaugui Basčiui pagrįstumui ištirti ir išvada dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-563 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Pranckietis)	54
Šio nutarimo priėmimas	56
Europos darbo tarybų įstatymo Nr. IX-2031 1, 3, 7, 13, 16 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-438(2)ES svarstymas	56
Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 2, 5 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-440(2)ES ir Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 2 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-441(2) svarstymas	56
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3448(3) svarstymas	57
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 18, 20, 21, 78 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 18 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-500 pateikimas (J. Džiugelis)	58
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-550 pateikimas (A. Nekrošius)	59
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 63 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-234 pateikimas (V. Bakas)	60
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 47, 68, 81, 130 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 81 ¹ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-463 pateikimas (J. Bernatoniš)	61
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 89 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-507 pateikimas (J. Razma)	64
Seimo statuto „Dėl Seimo statuto Nr. I-399 42 ir 81 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-1783 pateikimas (P. Čimbaras)	66
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 115 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-3794 pateikimas (I. Šiaulienė)	66
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir papildymo 80 ³ straipsniu“ projekto Nr. XIIP-3795 pateikimas (V. Gailius)	68
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir papildymo 80 ³ straipsniu“ projekto Nr. XIIP-4210 pateikimas (A. Palionis)	69
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	72

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 47 STENOGRAMA

2017 m. balandžio 18 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pavaduotojai I. DEGUTIENĖ ir G. KIRKILAS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiamieji kolegos, prašau užimti savo vietas. Kviečiu registruotis. Skelbiame 2017 m. balandžio 18 d. Lietuvos Respublikos Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 95 Seimo nariai.

Visus Seimo narius, visus svečius, Vyriausybę ir žiniasklaidos atstovus sveikinu su šventėmis, su atgimimu, su pavasariu.

10.05 val.

Informaciniai pranešimai

Toliau, turėtume pasitvirtinti balsų skaičiavimo grupę nuo balandžio 18 dienos iki gegužės 18 dienos. Siūloma tokia grupė: R. Andrikis – frakcija „Tvarka ir teisingumas“, K. Bacvinka – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, V. Čmilytė-Nielsen – Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio frakcija, S. Jovaiša – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, J. Narkevičius – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija ir A. Palionis – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija. Ar galime pasitvirtinti tokios sudėties balsų skaičiavimo grupę? Ačiū. Bendru sutarimu patvirtinta.

Turime dar vieną skelbimą, t. y. Lietuvos Respublikos Seimo Tarpparlamentinių ryšių grupės pirmininkės A. Armonaitės pareiškimą „Dėl parlamentinių ryšių grupės įkūrimo“. Pranešu, kad Tarpparlamentinių ryšių grupės su Nyderlandų Karalyste 2017 m. balandžio 5 d. posėdyje A. Armonaitė buvo išrinkta pirmininke, pavaduotojais – R. Budbergytė ir J. Džiugelis. Grupę sudaro 19 Seimo narių. Tiek.

10.07 val.

2017 m. balandžio 18 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Su darbotvarke esate susipažinę. Ar turite pastabų dėl šios dienos darbotvarkės? Ar galime bendru sutarimu? Ačiū. Patvirtinta.

10.07 val.

Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaita

1 klausimas – Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaita. Statuto 207 straipsnyje teigiama, kad „Vyriausybės veiklos ataskaitą pateikia Ministras Pirmininkas, kuris pateikimo metu atsako į Seimo narių klausimus. Klausimai užduodami tokia pat tvarka kaip Vyriausybės valandos metu. Vyriausybės ataskaitos pateikimo metu Seimo posėdyje dalyvauja ir visi ministrai, kurie Seimo narių pageidavimu taip pat atsako į klausimus“. Žemės ūkio ministras B. Markauskas su vizitu yra išvykęs į Kinijos Respubliką, todėl nedalyvaus. Kviečiame Ministrą Pirmininką.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji kolegos, ministrai, šiek daugiau negu prieš mėnesį, kovo 10 dieną, šioje tribūnoje teko pristatyti jums XVII Vyriausybės prioritetus, artimiausius darbus, įstatymų projektus, kuriuos jau pradėjome teikti Seimui pavasa-

rio darbų sesijoje. Seimo statutas numato tokią procedūrą, kad reikia pateikti praėjusių metų Vyriausybės veiklos ataskaitą, tai bus ir padaryta. Buvusios Vyriausybės darbams pristatyti pasirinkome aiškiai pamatuojamus ir palyginamus rodiklius, kuriais iliustruojama padėtis šalyje 2016 metais. Kartu su jais priminsiu ne taip seniai pristatytas dabartinės Vyriausybės prioritetines kryptis, taip pat įvardysiu artimiausius 2017 metų numatomus įgyvendinti darbus. Pradėsiu nuo to, ką šiek tiek paminėjau. Būdamas šioje tribūnoje, pristatydamas pavasario sesijos darbų programą, įvardinau, kad Vyriausybė teiks 326 teisės aktų projektus arba paketus. Aišku, visada galima dirbti geriau, tačiau šiuo metu apie 150 įstatymų projektų iš Vyriausybės rūmų yra perkelti į Seimo darbotvarkę.

Pateikiama ataskaita, su kuria jums galbūt buvo proga susipažinti, yra struktūruojama pagal XVII Vyriausybės programos įgyvendinimo plano prioritetus, t. y. pirmas – darni, atsakinga ir sveika visuomenė; antras – švietimo, kultūros ir mokslo paslaugų kokybės bei efektyvumo didinimas; trečia – viešojo sektoriaus efektyvumo didinimas; ketvirta – darni ir konkurencinga ekonomikos plėtra ir penkta – saugi valstybė.

Dėl pirmo prioriteto – darni, atsakinga ir sveika visuomenė – esamos situacijos trumpa apžvalga. Socialinėje srityje didžiausią susirūpinimą kelia skurdo ir socialinės atskirties rodikliai. 2015 metų duomenimis, asmenų, patiriančių skurdo riziką ar socialinę atskirtį, šalyje buvo daugiau negu 29 %. O pajamų nelygybė Lietuvoje yra viena didžiausių Europos Sąjungoje ir auga nuo 2012 metų. 2015 metais 20 % turtingiausių žmonių pajamos šalyje buvo septynis su puse karto didesnės nei 20 % neturtingiausių žmonių.

Itin didelė problema Lietuvoje ir toliau lieka smurtas ir patyčios. Bent kartą per du mėnesius patyčias mokykloje patiria net 57 % vienuolikos metų ir 49 % penkiolikos metų mokinių. Nors gimstamumo rodiklis, palyginti su 2011 metais, šiek tiek pakilo, tačiau tai vis tiek neužtikrina natūralios gyventojų kaitos. Vienai moteriai tenka 1,7 vaiko.

Tačiau ne visi rodikliai prastėja. Lietuvos statistikos departamento duomenimis, nuo 2011 metų nuosekliai mažėja gyventojų nedarbas ir auga užimtumo lygis. Užimtumo rodiklis jau yra šiek tiek didesnis nei Europos Sąjungos šalių vidurkis.

Veiksmai. Dabartinė Vyriausybė socialines problemas užsibrėžusi spręsti konkrečiais darbais. Jau gegužės mėnesį teiksime Seimui Nedarbo socialinio draudimo įstatymo projektą, siekdami padėti asmenims, netekusiems darbo, saugiau jaustis dėl savo ir šeimos materialinės padėties darbo netekimo atveju. Ilginsime nedarbo socialinio draudimo išmokų mokėjimo trukmę nuo šešių iki devynių mėnesių. Taip pat siūlysime papildyti Užimtumo įstatymą nauja darbo įgūdžių įgijimo priemone, kad padidintume bedarbių galimybes greičiau įsilieti į darbo rinką, sustiprinus jų socialinius ir darbo įgūdžius. Siekdami mažinti socialinę atskirtį ir pajamų nelygybę, įvertinsime socialines išmokas ir susiesime jas su minimaliu vartojimo krepšeliu.

Sprendžiant socialinių įmonių veiklos problemas ir siekiant užkirsti kelią galimam piktnaudžiavimui pasinaudoti socialinės įmonės statuso suteikiamomis lengvatomis, jau artimiausiu metu Seimą pasieks naujos redakcijos Socialinių įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo kursime tokį socialinių įmonių veiklos modelį, kuris užtikrintų efektyvų ir tikslingą valstybės pagalbos teikimą, įdarbinant socialiai pažeidžiamus asmenis, ir aiškiai atskirtų du skirtingų socialinių įmonių tipus: socialinę įmonę ir neįgalųjų socialinę įmonę.

Didelis darbas jau padarytas, rengiamos Seimui teikti su Trišale taryba suderintos Darbo kodekso pataisos, kuriomis sudaromos sąlygos įtvirtinti lanksčius darbo santykius išlaikant darbuotojų ir darbdavių interesų pusiausvyrą.

Siekdami paskatinti gimstamumą ir kurti šeimai palankią aplinką, sukursime ir įteisinsime išmokos vaikui, vadinamąją vaiko pinigų, sistemą. Suprantama, kad visiems efektyviems pokyčiams šalyje būtinas susitarimas ir visų visuomenės grupių susitelkimas, todėl Vyriausybė į šių sprendimų priėmimą siekia ir sieks įtraukti kuo daugiau socialinių, ekonominių partnerių bei rasti politinių partijų sutarimą.

Vienas svarbiausių rodiklių, atspindinčių visuomenės psichikos sveikatos būklę, yra savižudybių skaičius. Lietuvoje jis vis dar lieka itin didelis. 2016 metais 100 tūkst. gyventojų teko 29 savižudybės, o Europos Sąjungos vidurkis 12 savižudybių 100 tūkst. gyventojų. Mokslškai įrodyta,

kad savižudybių riziką didinantys veiksniai yra alkoholis, narkotikai, psichikos sutrikimai, patyčios ir depresija.

Vyriausybė jau ėmėsi užtikrintų veiksmų siekdama sumažinti alkoholio prieinamumą, pritarė ir pateikė Seimui išvadą dėl Alkoholio kontrolės įstatymo pataisų. Taip pat dirbama, siekiant reorganizuoti priklausomybių centrus, peržiūrima psichikos sveikatos centrų veikla.

Sveikatos apsaugos srityje imsime priemonių mažinti vaistų kainas. Jau šioje Seimo pavasario sesijoje pateiksime Seimui svarstyti Farmacijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siūlysiame sumažinti koncentraciją mažmeninės prekybos rinkoje ir paskatinti alternatyvių prekybos vaistais kanalų atsiradimą. Parengsime vaistų politikos gaires, skatinančias racionalų vaistų vartojimą. Taip pat jau šiandien yra parengtas ir pateiktas įstatymo projektas, užtikrinantis Privalomojo sveikatos draudimo tarybos narių nepriklausomumą nuo išorės poveikio. Tai leis priimti skaidrius sprendimus dėl kompensuojamųjų vaistų.

Švietimo, kultūros ir mokslo paslaugų kokybės bei efektyvumo didinimas – sritis, kurioje jau dabar vyksta intensyvus darbas, tačiau pirmiausia apie rodiklius. Nuo 2012 metų mažėja mūsų mokinių pasiekimų lygis, ypač mokinių gamtamokslinis raštingumas, kitų sričių pasiekimai taip pat yra žemesni už EBPO šalių vidurkį. Darbo rinkos poreikiai ir rengiamų specialistų kvalifikacija vis dar nesubalansuoti. Beveik kas trečias profesinio mokymo mokyklos absolventas per metus nuo kvalifikacijos įgijimo neranda darbo. Daugiau kaip pusė Lietuvos aukštųjų mokyklų pirmos pakopos absolventų, kurie netęsia studijų, įsidarbina dirbti ten, kur reikalinga aukšta kvalifikacija. Šie ir daugelis kitų švietimo srities problemas iliustruojančių rodiklių padiktavo aiškią kryptį. Jau dabar yra duotas startas mokslo ir studijų institucijų tinklo pertvarkai, kurios tikslas – sukurti konkurencingą, stiprią, pasaulyje matomą mokslo ir studijų sistemą. Siekdami mažinti atskirtį tarp regionų ir miestų mokyklų kokybės aspektu, planuojame Seimui teikti Švietimo įstatymo pataisas, kuriomis įteisinamas klasės krepšelis.

Kalbėdami apie bendrojo ugdymo kokybės gerinimą, vertiname įvairias galimybes: mokytojų darbo sąlygų gerinimą, įskaitant etatinį apmokėjimą; mokymosi dienų skaičiaus didinimą; bendrojo ugdymo mokyklų finansinių ir žmogiškųjų išteklių optimizavimą. Atsiliepiant į aiškų nesusikalbėjimą tarp profesinio rengimo ir darbo rinkos, dar šiais metais numatyta pradėti profesinio mokymo tinklo pertvarką, skatinti pameistrystės modelį.

Seimui pateiksime ir Vyriausybės projektą dėl aukštųjų mokyklų tinklo konsolidavimo, siekdami kelti aukštųjų mokyklų kokybę, telkti mokslo potencialą ir gerinti mokslininkų bei profesorių darbo sąlygas. Taip pat atnaujinsime studentų priėmimo į aukštąsias mokyklas tvarką ir, siekdami padidinti mūsų piliečių konkurencingumą darbo rinkoje, siūlysiame įteisinti trumpąsias studijas.

Siekdami kokybės ir efektyvumo, taip pat rengiame švietimo ir kultūros įstaigų vadovų pasiskyrimo ir kadencijų ribojimo projektus. Šiuo metu derinamas nutarimas dėl skaidrių konkursų į teatrų ir koncertinių įstaigų vadovų pareigas. Intensyviai jau Seime diskutuojama dėl švietimo įstaigų vadovų kadencijų. Jau šiai sesijai rengiami pasiūlymai Seimui ir dėl kultūros įstaigų vadovų kadencijų. Siekdami sustiprinti kultūros vaidmenį valstybės politikoje, parengsime ir pateiksime Lietuvos kultūros politikos pagrindų įstatymo pakeitimus ir kartu vykdysime sisteminę kultūros srities valdymo procesų peržiūrą, siekdami vėlesniuose etapuose padidinti kultūros įstaigų veiklos efektyvumą, sprendimų priėmimo skaidrumą, įdiegti sumanius vadybos sprendimus.

Dabar tarp ministerijų yra derinamas mecenatystės įstatymas, kuriuo turėtų būti sukurta klasiškinė Europos valstybėse įsitvirtinusi mecenavimo kultūra, leidžianti pritraukti privačias investicijas kultūros projektams, paveldui, menui ir kitoms sritims.

Efektyvus viešasis sektorius vis dar didelis iššūkis Lietuvai. Pasaulio banko vertinimu, pagal valdymo efektyvumo indeksą Lietuva yra tik 19 vietoje iš 28 valstybių. Dar vienas daug pasakantis rodiklis – Lietuvos pozicija pagal korupcijos suvokimo indeksą: per metus iš 32 vietos nukritome į 38 vietą iš 176 valstybių. Rodiklių mažėjimas rodo, kad Lietuvoje trūko reikšmingų antikorupcinių pertvarkų. Šiandien svarbu užtikrinti ne tik pranešėjų apie galimus korupcijos atvejus apsaugą, bet ir imtis ryžtingų struktūrinių pertvarkų – iki šiol vangiai vykusio valstybės institucijų duomenų atvėrimo, stiprinti vadovų, lyderių korpusą.

Didinant viešojo sektoriaus efektyvumą jau dabar palaipsniui ruošiamasi kompleksiskam bendrųjų funkcijų konsolidavimui ir vidinių procesų optimizavimui ministerijose ir joms pavaldžiose įstaigose. Pradėtas valstybės valdomų įmonių sąrangos ir funkcijų išgryninimas, kad būtų aišku, kurios iš jų vykdo komercinę veiklą ir turi siekti pelno, o kuriose, teikiant viešąsias paslaugas, pelnas nėra tikslas. Valstybės valdomų įmonių pertvarka yra būtina sąlyga Lietuvai siekiant tapti EBPO nare, todėl šiai sričiai skiriamas aukštas prioritetas. Manau, tai aiškiai iliustruoja pokyčiai tam tikrose valstybės įmonėse, tokiose kaip „Lietuvos geležinkeliai“ arba „Oro navigacija“.

Seimui jau pateiktas Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo siekiama efektyvaus ir skaidraus valstybės ir savivaldybių įmonių valdymo ir vadovų ketverių metų kadencijos įtvirtinimo. Vyriausybė jau pritarė valstybės valdomų įmonių valdybų ir stebėtojų tarybų nepriklausomumo ir skaidrumo didinimui, nepriklausomų valdymo organų narių skaičius padidintas nuo trečdalis iki pusės. Nustatyta, kad valdybų, stebėtojų tarybų nariais negalės būti asmeninio (politinio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai. Jau šį mėnesį numatome Seimui teikti ir Kelių įstatymo pataisas, kuriomis bus siūloma pertvarkyti valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčias valstybės įmones. Seimą jau pasiekė Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kuriame sprendžiami miškų urėdijų valdymo efektyvinimo klausimai.

Šalies ekonomikos padėtį iliustruojantys rodikliai nuteikia optimistiškai. 2016 metais reikšmingai augo vidutinis darbo užmokestis, buvo 7,9 % didesnis negu 2015 metais ir sudarė 770 eurų, neatskaičius mokesčių. Vidutinis mėnesinis neto darbo užmokestis sudarė 600 eurų ir padidėjo 8,3 %. Tai yra vienas didžiausių augimų Europos Sąjungoje. Bendrojo vidaus produkto augimas 2016 metais taip pat buvo spartesnis negu 2015 metais ir siekė 2,2 %. Lietuviškos kilmės prekių eksportas, neskaitant naftos, 2016 metais augo 2,7 %, paslaugų eksportas padidėjo 13,5 %. Tačiau šešėlinės ekonomikos dydis Lietuvoje ir toliau sudaro nuo 15 iki 25 %, yra vienas didžiausių tarp Europos Sąjungos ir EBPO valstybių.

Mokesčių našta, tenkanti mažiausiai uždirbantiems, Lietuvoje vis dar lenkia Europos Sąjungos vidurkį. Asmenims, gaunantiems 67 % vidutinio darbo užmokesčio, 2015 metais mokesčių našta Lietuvoje viršijo Europos Sąjungos 2,2 procentinio punkto vidurkį. Europos Komisijos parengtame Lietuvos ataskaitos projekte pabrėžiamas žemos ir aukštos kvalifikacijos darbuotojų užimtumo didelis skirtumas, didėja kvalifikuotų darbuotojų trūkumas. Reaguodami į esamą situaciją jau įteisinome trūkstančių profesijų Lietuvoje sąrašą. Siekdami užsieniečiams gauti leidimą dirbti aukštos kvalifikacijos darbą, leidome prilyginti aukštojo mokslo diplomą penkerių metų aukštos kvalifikacijos darbo patirčiai. Tai ypač svarbūs žingsniai norint išlikti konkurencingiems dėl tiesioginių užsienio investicijų. Kuriant palankią verslo aplinką, startuoliams jau įsigaliojo tvarka gauti vadinamąsias startuolio visas, padedančias pritraukti aukštos kvalifikacijos darbuotojus. 2016 metais į Lietuvą buvo pritraukti 36 tiesioginių investicijų projektai, kurie, planuojama, per trejus metus padės sukurti daugiau nei 3 tūkst. darbo vietų.

Šie skaičiai skatina ir toliau aktyviai veikti, todėl jau pateikėme Seimui Investicijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kuriame siūloma plėsti Europos Sąjungos lėšomis finansuojamas finansinių priemonių sritis. Vyriausybė yra išsikėlusį tikslą turėti konkurencingiausią verslo aplinką regione. Vienas iš svarbiausių žingsnių siekiant šio tikslo – kompleksinė mokesčių sistemos peržiūra. Artimiausiu metu pristatysime kryptis, kuriomis eisime efektyvindami mokesčių sistemą. Suprantame, kad Lietuvos ekonomikos strategija negali remtis pigia darbo jėga, todėl kryptingai skatinsime verslo ir mokslo bendradarbiavimą siekdami padėti pamatus inovacijomis grįstos ekonomikos vystymuisi. Ir toliau nuosekliai dirbsime, kad stambios gamybos investicijos, kuriančios daugiausia darbų vietų, ateitų į Lietuvą. „Investuok Lietuvoje“ sutelksime kompetentingus žmogiškuosius išteklius dirbti dėl stambių gamybos projektų pritraukimo, sukursime specialias rinkodaros priemones. Skatindami tolesnį eksporto augimą, numatėme sukurti įrankius, kurie padės verslo įmonėms greičiau ir lengviau gauti informaciją apie teisinę reglamentavimą kitose šalyse, leidimų išdavimą. Kitaip tariant, turi pradėti veikti vieno langelio koordinavimo ir komunikacijų sistema, skirta tikslinėms eksporto rinkoms.

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas yra vienas iš svarbiausių Europos Sąjungos ir Lietuvos nacionalinių tikslų. Teigiama žinia yra ta, kad 2010–2015 metų laikotarpiu šalies ūkio ener-

gijos intensyvumas nuosekliai mažėjo ir 2015 metais buvo mažiausias tarp Baltijos šalių. Tačiau Lietuva vis dar atsilieka nuo Europos Sąjungos vidurkio. Didžiausias energijos vartojimo efektyvumo didinimo potencialas išlieka pastatų, transporto ir pramonės sektoriuose, kadangi galutinės energijos suvartojimas šituose sektoriuose stabilus arba didėja. Tyrimai rodo, kad daugiabučiai gyvenamieji pastatai Lietuvoje sunaudoja daugiausia šilumos energijos, tai yra 54 % galutinio šilumos energijos suvartojimo. Būtent šiame sektoriuje, kuris sudaro 60 % pastatų fondo pagal plotą, yra didžiausios šilumos energijos taupymo galimybės. Energetikos srityje vartojimo efektyvumo didinimas yra svarbus šios Vyriausybės prioritetas, nes pigiausia energija yra sutaupyta arba nepagaminta energija. Toliau įgyvendinsime pasiteisinusią daugiabučių namų atnaujinimo programą, kartu pradėdami įgyvendinti naują daugiabučių namų kvartalų atnaujinimo programą. Turime tikslą dar šiais metais pagaliau išjudinti viešosios paskirties pastatų atnaujinimo programą. Jau atlikome būtinus centrinės valdžios valdomų viešosios paskirties pastatų modelio teisinius pakeitimus. Tai artimiausiu metu leis paskelbti kvietimus Europos Sąjungos paramai gauti.

Kita prioritetine kryptimi laikome išmaniosios apskaitos ir energijos suvartojimo valdymo sistemų diegimą. Šios sistemos nuosekliai diegiamos elektros, dujų, šilumos, karšto ir geriamojo vandens vartotojams, taip pat pereisime prie naujoviško taupesnio gatvių apšvietimo. Siekdami taupyti pirminę energiją ir gerinti oro kokybę, šiais metais organizuojame namų ūkiuose esančių iškastinio kuro katilų arba senų neefektyvių biokuro katilų pakeitimą naujais efektyviais, atsinaujinančiais energijos šaltiniais naudojančiais įrenginiais, šilumos siurbliais ar biokuro katilais, o esant galimybei – prioritetinį prisijungimą prie centralizuotų šilumos tiekimo tinklų. Siekdami didinti vidaus energijos gamybą panaudojant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius, siūlome Seimui priimti jau pateiktus Atsinaujinančių išteklių, Energetikos įstatymų ir susijusių projektus. Ten siūlomas naujas teisinis reglamentavimas sudarytų skaidrias sąlygas valstybei nustatyti vėjo energetikos Baltijos jūroje galimybes, plėtros poreikį ir kaštus ir, nesudarant išimtinių teisių jokiems privatiems asmenims, atlikti išsamius tyrimus dėl galimybių Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ir Lietuvos Respublikos išskirtinėje ekonominėje zonoje Baltijos jūroje su mažiausiomis sąnaudomis. Jau pavasario sesijoje planuojame Seimui pateikti svarstyti strategiškai labai svarbų dokumentą – Nacionalinę energetinės nepriklausomybės strategiją, kuria nustatysime Lietuvos energetikos politikos tikslus iki 2030 metų ir politikos gaires iki 2050 metų.

Saugi valstybė – vienas svarbiausių Vyriausybės prioritetų. Svarbu pažymėti, kad 2015–2016 metais vykusio NATO vertinimo metu Lietuva pirmą kartą po įstojimo į NATO sulaukė palankių vertinimų. Teigiamai buvo įvertintas ne tik spartus gynybos biudžeto didinimas, bet ir teritorinės gynybos stiprinimas, Lietuvos kariuomenės struktūros plėtra, modernizacijos ir personalo didinimo planai.

Pagal modernizaciją, ginkluotės ir karinės įrangos įsigijimui skiriamą gynybos biudžeto dalį 2016 metais Lietuva pakilo į antrą vietą tarp visų NATO valstybių. Kaip teigiama Nacionalinio saugumo būklės ir plėtros ataskaitoje, 2016 metais tarptautinė Lietuvos padėtis išliko stabili, tačiau nacionalinį saugumą ir toliau veikė agresyvi Rusijos užsienio politika, kurios vienas pagrindinių uždavinių tebėra siekis ardyti euroatlantinę vienybę. Rusija toliau intensyviai vykdė informacinį karą prieš Lietuvą. Informacinių atakų objektu pirmiausia tapo Lietuvos ir NATO bendrų pajėgumų stiprinimas bei Lietuvos krašto apsaugos sistema, gynybiniai Lietuvos siekiai.

Europos Sąjungos šalių nesutarimų šaltinis išliko nelegalios migracijos problema. Ji skaldo Europos Sąjungos vienybę ir tai turi neigiamos įtakos Lietuvos nacionaliniams interesams.

2016 metais tęsėsi Rusijos žvalgybos ir saugumo tarnybų vykdoma kibernetinio šnipinėjimo veikla prieš svarbiausias Lietuvos valstybės institucijas, teisėsaugą, strateginę infrastruktūrą. Didėjanti tarptautinio terorizmo grėsmė Europos Sąjungai neigiamai veikė saugumo situaciją visose bendrijai ir Šengeno erdvei priklausančiose šalyse. Nors tiesioginė terorizmo grėsmė Lietuvai nekilo ir ji toliau išlieka mažai tikėtina, neatmestina, kad asmenys, susiję su teroristine veikla, gali naudotis Lietuva kaip tranzito valstybe.

Nuosekliai užtikrinami valstybės saugumą, Vyriausybės priemonių plane numatėme modernizuoti kariuomenę, sukurti kariuomenės plėtrai ir priimančios šalies paramos poreikiams reikalingą infrastruktūrą. Jau šiais metais Vyriausybės nutarimu numatyta didinti profesinės karo

tarnybos karių tarnybinių atlyginimų koeficientus 5 %, o kitais metais – 10 %, kelti maitinimo išlaidų kompensacijos dydį Lietuvos kariams.

Informacinio karo akivaizdoje siekdami ugdyti visuomenės kritinį mąstymą, informacinį raštingumą ir stiprinti visuomenės atsparumą informacinėms grėsmėms, numatome Seimui pateikti Visuomenės informavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo būtų sudarytos sąlygos viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų duomenis deklaruoti per informacinę sistemą. Taip pat nustatytas įpareigojimas teikti informaciją apie visuomenės informavimo priemonių pajamas ir pajamų šaltinius, išlaidas ir naudos gavėjus.

Sudedamoji šalies saugumo dalis yra energetinis saugumas. Siekiant pradėti konkrečius darbus, kurie reikalingi strateginiam Baltijos šalių energetinio saugumo projektui įgyvendinti, su Estijos ir Latvijos atstovais sutarta jau artimiausiais mėnesiais priimti principinį politinį sprendimą dėl Baltijos šalių sinchronizacijos su Europos tinklais scenarijaus.

Kaip kovo 10 dieną, taip ir šiandien noriu pabrėžti, kad Vyriausybė, įgyvendindama suplanuotus darbus, siekia giluminių pokyčių rezultato. Taip pat svarbu ne tik laikytis suplanuotų darbų, bet ir reaguoti į nuolat kintančius visuomenės ir aplinkos poreikius.

Baigdamas savo pasisakymą noriu pabrėžti, kad akivaizdu, jog viena pagrindinių mūsų šalies bėdų, tai pabrėžia ir Europos Komisija, – mažėjanti darbo jėgos pasiūla ir augantis išlaikomo amžiaus žmonių skaičius, emigracijos pasekmė. Ką daryti, kad jaunimas ir aktyvus amžiaus žmonės gyventų, kurtų ir dirbtų Lietuvoje? Turbūt nėra vieno recepto. Aš manau, kad tai, kas numatyta mūsų Vyriausybės programoje ir programos įgyvendinimo priemonių plane, leis išspręsti tas įsisenėjusias problemas. Vyriausybė pasiruošusi dirbti ramiai, kryptingai, nesiblaškydama, nepasiduodama bandymams destabilizuoti Vyriausybės darbą. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame premjerui. Užsirašė klausti daug Seimo narių. Pirmasis klausia Tėvynės sąjungos atstovas G. Landsbergis. Ruošiasi K. Glaveckas.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). O! Ačiū už malonų netikėtumą. Dėkoju premjerui už pasakytus žodžius. Norėčiau priminti vieną tokią istorinę perspektyvą. 1933 metais Amerikos Prezidentu tapo toks visiems gerai žinomas F. Ruzveltas ir paskelbė Naująjį susitarimą. Kiek primena mūsų naują planą. Pagrindinė Naujojo susitarimo ašis buvo reformų planas. Per pirmąsias 100 dienų F. Ruzveltas Kongresui pateikė 15 reformų paketą. Lietuvoje praėjo 100 dienų, bet mes kol kas jokių reformų nematome – didelių svarstymus, diskusijas, debatus Seime. Susidaro įspūdis, kad Vyriausybė prašo dar 100 dienų, kol pradės dirbti. Pagrindinis klausimas šiandien viešojoje erdvėje, atrodo, yra atostogų trumpinimas ir mokslo metų ilginimas.

Premjere, atsakykite į paprastą klausimą, kada pradėsite dirbti ar kada bent kokią tują nuįpjausite?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Tikrai tujų nepįpjaustysiu. Esu vis dėlto Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narys.

Dėl darbo ir per pirmas 100 dienų pateiktų įstatymų projektų. Mes turėjome tokį pavyzdį, kada 2009 metais tai buvo daroma. Tiek XVI Vyriausybė, tiek ir mūsų Vyriausybė dar turi kovoti su tais nepamatuotais, neatsakingais, skubotais sprendimais. Todėl mūsų Vyriausybė mano, kad kiekviena reforma, kuri yra numatyta labai aiškiai tiek Vyriausybės programoje, tiek pagal datas ir terminus Vyriausybės programos priemonių įgyvendinimo plane, yra ir bus parengta atsakingai ir atsakingai įgyvendinama, kad XVIII Vyriausybei nereikėtų vėlgi turėti pasekmių, kurios buvo padarytos dėl neatsakingų, nepamatuotų ir neteisingų sprendimų.

PIRMININKAS. Klausia E. Gentvilas. Atsiprašau K. Glavecko. Buvau paskelbęs. Ruošiasi R. Tamašunienė.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas premjere, šiek tiek žanras čia toks įdomus. Nelabai skiriasi nuo Vyriausybės programos pateikimo, priemonių plano pateikimo ir sesijos darbų programos, bet tiek to. Suprantame žanro kurioziškumą.

Dėl energetikos. Jūs paminėjote energetikos vartojimo efektyvumo skatinimą, katilų pakeitimą į efektyvesnius. Iš esmės tai – Aplinkos apsaugos ministerijos veikla. Aš nieko neišgirdau pasakymo apie didžiąsias energetikos problemas – stiprėjančią valstybinę „Lietuvos energijos“ monopoliją, nieko apie privataus kapitalo ignoravimą ar išstūmimą iš rinkos, nieko apie stambių in-

vesticijų į energetikos sektorių pritraukimą. Gal dėl to, kad žadate naikinti Energetikos ministeriją, ką esate išipareigoję? Čia juokais.

Paminėjote strategiją. Gal toje naujoje strategijoje atsiras tie mano iškelti klausimai – monopolijos stiprėjimas, privataus kapitalo išstūmimas ir stambių investicijų neplanavimas?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Dėl energetikos sektoriaus. Labai aiškiai vėlgi Vyriausybės programoje numatyta, kokia strategija mes remsimės. Mes teikiame prioritetą vietiniams gamintojams, gaminantiems energiją iš atsinaujinančių šaltinių. Galbūt mane dar papildys energetikos ministras, detaliau kalbėdamas. Aš tikrai nematau, kad atskiros įmonės, kurios paminėtos, tokios kaip „Lietuvos energija“, išstumia privatų kapitalą. Taip, šitos valstybės įmonės yra atsakingos už stambius energetinius projektus, kaip ir buvo su Suskystintųjų dujų terminalu, kaip ir su elektros jungtimi, sinchronizacijos klausimais lygiai tą patį turės daryti, už kogeneracinių elektrinių, kurios pripažintos valstybei svarbiais objektais, statybą. Visa tai tikrai mūsų darbotvarkėje yra. Aš, aišku, manau, kad tikrai mes negalime sau leisti ir palikti to, kas buvo padaryta 2009–2012 metais. Nežinau, kodėl XVI Vyriausybė nesiėmė jokių priemonių? Gal nepavyko pasiekti, bet skaičiai, kurie vėlgi šiandien mus pasiekia apie iššvaistytus milijonus 2009–2012 metais, yra įspūdingi.

Manau, kad mes privalėsime grįžti prie jų ir gauti atsakymus, nes palikti taip ir nurašyti kelis šimtus, jeigu skaičiuotume, milijonų litų už ministerijos ir kontroliuojamų įmonių paslaugų, teisinių konsultacijų, viešųjų ryšių, mokymų įsigijimą tikrai negalime. Manau, kad turi būti duoti atsakymai. Negali tai būti nurašyta laikui, nes iš tų klaidų reikia mokytis. Mes tikrai manome, kad turime padarytas išvadas, kad nepadarytume tokių pačių žingsnių ir kad tai nebūtų pamiršta. Aš manau, kad mes turėsime kaip Vyriausybė ir politinės, ir teisinės valios, ir galėsime priimti tuos sprendimus, kad teisėsaugos institucijos atliktų savo darbą kokybiškai.

PIRMININKAS. Klausia R. Tamašunienė, ruošiasi J. Imbrasas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas premjere, jeigu būtų pateiktas anketoje klausimas, ar premjeras pateikė ataskaitą, ir galimi atsakymo variantai: taip, ne, truputį, tai turbūt reikėtų pažymėti tą trečiąją variantą. Iš tikrųjų pristatėte situacijos analizę ir Vyriausybės programos santrauką, ne ataskaitą. Ar vis dėlto 2016 metais nebuvo tų pokyčių ir buvusios Vyriausybės darbo? Ar jūs juos vertinate iš tikrųjų labai neigiamai? Pačioje pradžioje savo ataskaitos pasakėte, kad galima dirbti geriau, daugiau, bet mes linkime, kad vis dėlto ryžtingiau. Šių metų biudžete yra tiesiog užprogramuota tęstis socialiniai atskirčiai, pajamų skirtumui ir, deja, skurdui, kuriame gyvena ir mūsų vaikai. Tai štai, ar 2018 metų biudžete, kurio gairės jau yra dėliojamos dabar (finansų ministras komitete pristatė galimybes ir galimas „pagalves“, galimus ekonominius sunkumus), bus ta žinia visuomenei, kad svarbus žmogus, ir kokioje konkrečioje biudžeto eilutėje atsispindės, kad jie, žmonės, čia, Lietuvoje, galės gyventi oriau? Kalbu apie paramą šeimai, socialinės atskirties mažinimą.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Pirmiausia dėl ataskaitos pateikimo. Jūs, kiekvienas Seimo narys, gavote 2016 metų Vyriausybės veiklos ataskaitą su priedu – Nacionalinio saugumo dalimi. Ten yra įvardintos sėkmės ir nesėkmės. Man tikrai būtų neetiška vertinti ir aiškinti, kalbėti apie praeitos Vyriausybės darbą. Deja, toks Seimo statuto reikalavimas. Dėl to šitoje mano kalboje (tai nėra ataskaita, ataskaita yra pateikta) aš stengiausi vertinti arba pereiti per tuos pagrindinius ankstesnių metų rodiklius ir priderinti arba suderinti su mūsų Vyriausybės veiklos pagrindinėmis, prioritetinėmis kryptimis. Kitais metais tikiuosi, kad bus ataskaita kitokia, kitokios formos už tuos darbus, kuriuos mūsų Vyriausybė per tuos metus padarys.

Dėl biudžeto formavimo. Taip, mes tikrai pripažįstame, kad šių metų biudžetas yra toks, koks yra, jūs vėlgi žinote, koku būdu jis buvo tiek formuojamas, tiek priimamas. Vienas iš svarbiausių uždavinių, ir kitų metų biudžete tai atsispindės, yra socialinės atskirties mažinimas, mažiausias pajamas gaunančių žmonių apmokestinimo mažinimas ir taip pat tų socialinių problemų, kurios galbūt nebuvo taip sparčiai sprendžiamos, finansiškai pagrįstas sprendimas.

PIRMININKAS. Ar ministras norės papildyti? Ačiū. (*Balsai salėje*) Klausia Seimo narys J. Imbrasas, ruošiasi A. Maldeikienė.

J. IMBRASAS (TTF). Gerbiamas premjere, prieš šešis mėnesius, prieš rinkimus, jūs labai tvirtai, labai griežtai pasisakėte dėl kompanijos, kuri yra apvogusi vilniečius, dėl 24 mln. eurų. Mes

teismuose įrodėme, kad vien per penkmetį jie pavogė per 100 mln. eurų, neįvertinti liko dar du penkmečiai. Jūs tada labai aiškiai, tvirtai pasisakėte. Jau po to praėjo šeši mėnesiai, jūs premjeru dirbate irgi ne vieną mėnesį, tačiau neteko girdėti, kad jūs būtumėte kažką šiuo klausimu padarę ir atkūrę teisybę piliečiams, kurie tikėjosi iš jūsų rinkdami jus, kadangi jūs prieš rinkimus šituo klausimu pasisakėte labai teisingai ir griežtai.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Teisiniai procesai atlikti, ir Vyriausybė negali kištis į tuos procesus, kurie jau yra įvertinti, kaip ir minėjote, ir teisėsaugos, ir teismų. Problema, susijusi su „Vilniaus energija“, yra savivaldybės kompetencija, tiek, kiek reikia Vyriausybės ir yra galimybių šiuo atveju *intervenuoti*, tai yra daroma. Galbūt dar energetikos ministras mane papildys.

Ž. VAIČIŪNAS. Tai papildyčiau dėl 2012–2014 metų laikotarpio – būtent ta permoka, per didelį mokėjimas buvo pripažintas, jis jau buvo išieškotas, dalis išieškota. Dėl kitos dalies taip pat yra teisinės priemonės.

Dėl laikotarpio nuo 2010 iki 2015 metų, dėl šio laikotarpio, Kainų komisija kaip tik šiuo metu daro tyrimą ir skaičiuoja, kokia yra padaryta žala.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Maldeikienė, ruošiasi S. Tumėnas.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Pernai lapkričio 14 dieną aš su jumis šnekėjau ir jūs dar buvote visiškai normalus, gyvas žmogus. Pernai gruodžio 13 dieną, kai prašėte pritarimo savo Vyriausybei, irgi šnekėjote kaip, na, adekvačiai mąstantis žmogus. Tai, kaip dabar nuobodžiaujančiu tonu skaitėte menkai susietą statistinę informaciją, man iš tiesų kelia vieną labai paprastą žmogišką klausimą: kada ir kodėl numirė sveiko proto žmogus S. Skvernelis ir gimė gana pilkas biurokratas?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už puikų įvertinimą, mes tikrai tokiu būdu keliame tam tikrą politinės etikos lygį Seime, nuolatos tą darome. Aš, jeigu taip jau, į tokį labai rimtą klausimą ne labai rimtai atsakyčiau: tai ir numirė tą gruodžio 13 dieną, kai pasirašė ir tapo premjeru. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys S. Tumėnas, ruošiasi I. Šiaulienė. (*Šurmuly salėje*)

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiamas premjere, ačiū už tokią vyrišką ataskaitą. Jūsų vadovaujama Vyriausybei tenka gesinti gaisrus, kurių neužgesino praėjusios vyriausybės, tenka atlikti darbus, kurių neatliko praėjusios vyriausybės. Gyvename daugiau vają principu, kai įvyksta problema – tada gesiname Vyriausybės, valstybės mastu. Turiu minty vaiko teisių apsaugos problemas ir t. t., ir t. t.

Dabar noriu pasiteirauti jūsų ir teisingumo ministrės. Turiu minty Probacijos tarnybą. Ar numatoma konkrečiai, realiai atlikti kokius nors veiksmus, kad Probacijos tarnybos darbas gerėtų? Noriu priminti, kad šiuo metu ten apgailėtina mažiausi atlyginimai, vienam asmeniui tenka aptarnauti 70 asmenų vietoj 30. Vienas automobilis skiriamas dviem rajonams ir t. t., ir t. t. Ar numatomi konkretūs veiksmai šitam gaisrui užgesinti ir problemai spręsti? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Tikrai nei aš, nei, matyt, ir ministrai nesame šalininkai dirbti ir gyventi vają sąlygomis, nes tie vajai labai dažnai atsisuka kitu galu ir tada būna dar blogiau negu gaisro gesinimas. Dėl to yra numatytos nuoseklios priemonės, tarp jų ir susijusios su bausmių vykdymo sistema. Taip, tai, kas buvo ilgą laikotarpį šioje sistemoje, galima vertinti ir remiantis tam tikrais objektyviais dalykais, kadangi sistema per paskutinius, matyt, dešimtmečius nebuvo finansuojama taip, kaip turėtų būti. Nebuvo daromos struktūrinės reformos ir dėl to vieną kartą atėjo tas momentas, kada jinais pratrūko.

Jeigu mes norime turėti iš esmės kitokią bausmių vykdymo sistemą, mes turime turėti kitą bausmių vykdymo politiką, kitokias įkalinimo įstaigas. Nėra populiariu pasakyti taip, kad reikia statyti naujas arba renovuoti įkalinimo įstaigas, visuomenėje, nes jiems – kaliniams nieko nereikia. Bet jeigu mes norime, kad ta įstaiga atitiktų bent kiek nors savo misiją, ne augintų toliau „universitetuose“ ir gimdytų agresiją, bet bandytų pakeisti žmones, į tai reikės investuoti, lygiai taip pat kaip ir į Kalėjimų departamento pareigūnų socialines garantijas. Naujasis statutas yra Seime, jis spręstų dalį klausimų, bet tai vėlgi susiję su finansiniais dalykais.

Probacijos tarnyba. Vėlgi buvo kažkada nuspręsta, kad jinais turi būti Kalėjimų departamento struktūrinis padalinys. Mes, jeigu kalbame apie žmonių socializaciją ar resocializaciją, tam tikrą prevenciją... Mes turėjome atskirtas prevencijų sistemas policijoje, atsirado Kalėjimų departa-

mentas, tai yra tai, ką gali leisti sau brangi valstybė. Taip, teisingumo ministrei yra vienas iš iššūkių, ir tuos skaudulius apnuogino paskutinis tyrimas dėl Kalėjų departamento, kur turėjo keistis vadovė ir buvo atskleista daugiau šokiruojančių dalykų. Iš esmės, jeigu kalbėtume apie bausmių vykdymo sistemą, tai yra likusi ta pati sovietinė sistema, truputį adaptuota prie lietuviškos... subkultūra. Teisingumo ministrė galbūt dar papildys mane.

M. VAINIUTĖ. Ačiū už klausimą. Iš esmės, dėkoju premjerui, atsakė, manau, į pagrindinį klausimą, ir pratęsdama norėčiau atkreipti dėmesį, kad paskutiniu metu mes atlikome, manytume, gana daug darbų. Iš esmės už tuos klausimus, kuriuos jūs iškėlėte, yra atsakingas Kalėjų departamentas. Šiuo metu kaip tik yra paskelbtas konkursas į Kalėjų departamento vadovo pareigas ir labai tikimės, atėjus naujam vadovui, didelių reformų šioje srityje, kurią jūs palietėte. Tikrai ir aš pati šį savaitgalį parvykusi į savo tėviškę rajoniniame laikraštyje... Probacijos tarnyba taip pat šiuos klausimus kelia. Tai labai svarbus klausimas, bet tikrai eisime prie tų problemų ir jas tikrai spręsimė, esame tam pasiruošę.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė I. Šiaulienė. Ruošiasi M. Adomėnas.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Dėkoju, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Gerbiamasis premjere, aš suprantu jūsų subtilią padėtį, nes teko būti ir XVI Vyriausybės nariu, nors tai ir nepaskutiniaisiais metais vertinant veiklą. Bet sakykite, ar galėtumėte patvirtinti, kad pagal makroekonominius rodiklius, inovacijų indeksą, konkurencingumo pasiektus rodiklius, na, vis dėlto XVI Vyriausybė paliko ekonomiškai, finansiškai gana stabilią situaciją tam, kad jūs, kaip baigdamas savo kalboje akcentavote, galėtumėte siekti giluminių pokyčių ir rezultatų? Dėkoju.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Aš tikrai galiu patvirtinti tą, neigti akivaizdžius faktus būtų, matyt, ne visai racionalu. Ir pačiam teko darbuotis, ir ne tik man čia, prie šito dabar šioje pusėje sėdintiems asmenims, ir daugiau ministrų yra. Kiekvieną kartą norisi ir stengiamasi, kad būtų padaryta kuo geriau, kuo racionaliau, kuo efektyviau, bet neigti akivaizdžius faktus, kas yra pateikta ir Europos Komisijos vertinime ir ataskaitoje 2017 metais, būtų turbūt naivu.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Adomėnas. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Gerbiamasis premjere, kai tvirtinome Seime jūsų kandidatūrą, jūs labai įtikinamai ir stipriai kalbėjote apie Lietuvos mokyklos problemas. Ir buvo jausmas, kad štai ateis Vyriausybė, kuri imsis iš pagrindų šitas problemas spręsti. Dabar skaitome ataskaitą, na, taip, suprastėjimas vienu, kitų rezultatų, taip, žemesni negu EBPO šalių rodikliai – na, tai tokia problemėlė. Bet Lietuvos mokyklų bendrasis ugdymas yra ne problemėlė, tai yra savižudybių lygmens problema. Mes velkamės Europos Sąjungos uodegoje, klojame pamatus suirusiai darbo rinkai, suirusiems gyvenimams, galų gale suirusiai profesionalumo struktūrai ir aukštajam mokslui. Tačiau sistemingo požiūrio ir reformų paketo mes nematome. Turime sporadiškus, fragmentiškus veiksmus, tokius kaip mokslo metų ilginimas, atostogų trumpinimas, bet tokie pleistrai neišspręs, neišgydys šitos tikrai įsisenėjusios ir sisteminės ligos. Vienintelis veiksmas, kuris yra dar ryškesnis – vadovų kadencijų trumpinimas – tas pats ateina iš prezidentūros, ne iš Vyriausybės.

PIRMININKAS. Ar jau paklausėte? Laikas!

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Kada matysime sisteminių paketą, nes visa, kas gera ir pažangu, mes esame pasirengę remti, bet laukiame jūsų iniciatyvos?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū, kad vis dar laukiate. Aš manau, kad lygiai po metų, kada aš pristatysiu Vyriausybės veiklos ataskaitą, savos Vyriausybės už metus, jūs tikrai rasite ne tik kad paketus projektų, bet jau ir įgyvendintus projektus, reikalingus paketus ir bent jau sisteminių pokyčių pradžia. Padaryti, kaip sakote, klijuoti pleistrus ant kiekvieno skaudulio dabar, per artimiausius du tris mėnesius, mes tikrai nematome prasmės ir būtinumo. Todėl dar kartą pabrėžiu – Vyriausybė dirba nuosekliai ir kompleksiskai, darys tuos sprendimus, kuriuos reikia padaryti, o ne gaisrus.

PIRMININKAS. Ar švietimo ministrė norėtų papildyti?

J. PETRAUSKIENĖ. Aš tik norėčiau papildyti gerbiamąjį premjerą. Kalbant apie pertvarką švietimo srityje, Vyriausybės programoje yra numatytas visas kompleksas veiksmų. Tai, ką jūs paminėjote, yra du fragmentai. Ir visiškai objektyviai teigiate, kad reikalinga kompleksinė švieti-

mo sistemos pertvarka. Pirmiausi dalykai, kurie yra numatyti, yra pedagogų rengimo sistemos pertvarka ir kvalifikacijos sistemos pertvarka. Jau yra pateikti siūlymai, per porą savaitių bus pristatyti, taip pat mokslo amžiaus jauninimas, numatant vaikams sudaryti galimybę ateiti į mokyklą šešerių metų, ugdymo programų peržiūra, finansavimo modelio peržiūra, etatinio mokytojų apmokėjimo įvedimas ir dar visi kiti veiksmai, kurie yra kaip kompleksas, reikalingas siekiant pertvarkyti bendrojo ugdymo sistemą, taip pat ir kitas švietimo grandis.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys K. Glaveckas. Ruošiasi V. Kamblevičius.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis Ministrė Pirmininke, ačiū už pristatymą, kurį jūs atlikote, padarėte. Klausimas turbūt iš mano patyrimo būtų dėl ateities. Po metų, kai jūs darysite pranešimą apie šių metų pasiektus rezultatus, aš manau, tradiciškai išliks trys arba keturi klausimai. Pirmas klausimas, kas kaltas? Aišku, kalta, kaip visada, bus prieš tai buvusi Vyriausybė arba taip toliau ir panašiai. Ką daryti? Šis klausimas, manau, dar bus neišspręstas. Kas tą padarys? Tai yra vienas iš svarbiausių klausimų, kuris dabartiniu metu kol kas dar turi labai neaiškius kontūrus, nes valdininkija su savo paragrafais iš tikrųjų dar išlaiko geriausias pozicijas ir jos darbo korekci-ja kompiuterizuojant vyksta labai sunkiai, nekalbant apie politinį visą kontekstą...

PIRMININKAS. Klauskite.

K. GLAVECKAS (LSF). ...kada kanceliarija nekoreguojama ir kiti dalykai. Klausimas yra toks: sakykite, gerbiamasis, kada vis dėlto, jūs manote, prasidės pirmi rezultatai to, ką aš minėjau, ir rezultatai jūsų reformų? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimus. Jūs tik tris paminėjote, kad po metų reikės, ketvirtą nepasakėte. Aš gal neišgirdau, bet dėl pirmo, kas kaltas, ir šiandien aš stengiausi neieškoti, nežiūrėti atgal, su viena išimtimi, kas kaltas, kas nekaltas. Tikrai nemanau, kad čia yra mūsų tikslas ir uždavinys ieškoti, kas ko nepadarė. Tai yra praeitis. Ką daryti? Yra ką daryti ir mes tikrai nuosekliai savo priemonės įgyvendinsime, patinka, nepatinka, nori, blogos, geros, kas galvoja. Vyriausybės programa patvirtinta, priemonių planas yra ir mes kryptingai tą padarysime. Kas padarys? Mes padarysime. Kada bus matyti rezultatai? Įvairiose srityse, kalbant apie viešojo sektoriaus pertvarką, valstybės įmonėse jau matyti arba matysite. Kalbant apie aukštojo mokslo reformą, rezultatų, jeigu kalbame apie aukštojo mokslo kokybę, mes tikrai nepamatysime kitais metais. Bet tikiuosi, kad per ketverius metus mes padarysime tai, kas yra suplanuota, ir tie rezultatai bus matomi.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Kamblevičius. Ruošiasi V. Poderys.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis premjere, pastaruoju metu žiniasklaida daug dėmesio skyrė didėjančiai skurdo tendencijai Lietuvoje. Europos Sąjungoje mes esame paskutinėje vietoje. Jūsų nuomone, kada mes pabėgsime iš tos paskutinės vietos ir kokiomis priemonėmis?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Mes nesame paskutinėje vietoje, esame turbūt ketvirtą nuo galo pagal įvairius rodiklius. Vėlgi ne kartą šioje salėje buvo paminėta ir pasakyta, kokios priežastys tam turėjo įtakos. Aš norėčiau, kad mes pradėtume bėgti jau šiais metais iš tų vietų, kur esame dugne arba arti dugno, ir susieję būtent su tomis priemonėmis, kurios yra numatytos Vyriausybės programoje. Tačiau, kaip minėjau, ir dėl mažiausiai uždirbančių asmenų mokestinės naštos mažinimo, ir kalbėdamas apie tiesiogines užsienio investicijas, jų pritraukimą, apie galimybę ir mūsų, ir užsienio investuotojams vystyti čia gamybą, kurti tas darbo vietas, kurios yra vertinamos ne minimaliu darbo užmokesčiu, tai yra kvalifikuoto darbo reikalaujančias darbo vietas, atrasti galimybę, kalbėdami apie socialinės paramos, pačios politikos pakeitimą, kas jau irgi ne kartą buvo minėta, aš manau, mes turime padaryti ir padarysime žingsnį šiemet, kad pajaustume tą rezultatą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys V. Poderys. Ruošiasi A. Skardžius.

V. PODERYS (LVŽSF). Ačiū, premjere, už pristatymą. Mano klausimas energetinis, bet turbūt aplinkos ministrui, apie renovaciją. Renovacijos greitis yra maždaug 500 daugiabučių per metus. Iki 2020 metų bus renovuota apie 2 tūkst., bet renovuoti reikia dešimtis tūkstančių. Ar dabartinė Vyriausybė turi planą ar matymą, kas bus toliau, arba turi planą, kaip pagreitinoti, arba gal turi planą, kad renovacijos projektai būtų įvairūs, tarp jų ir labai pigūs, kad kuo daugiau daugiabučių jau galėtų pasinaudoti šita priemone kaip labiausiai taupančia energiją? Dėkui.

K. NAVICKAS. Vienas iš planų, kurį teisingai paminėjote, dėl renovacijos greičio, tą svarstome su Finansų ministerija, t. y. pirmiausia įdarbinti privačius fondus, ne tik valstybės pinigus, nes šiandien tas intensyvumas – 500 namų dar net nepasiektas, jo siekiama, bet jis gali būti pasiektas tik su valstybės parama. Per kitus finansinius instrumentus, kuriuos svarstome kartu su Finansų ministerija, labai tikimės to proveržio ir patys to norėtume. O dėl greičio, tai žinote, ne visada kokybė su greičiu susijusi. Mes esame numatę ir tai darome dabar, ne tai, kad numatę, bet darome išsamų Renovacijos programos auditą. Finansinė dalis jau yra padaryta, tikimės bent jau administracinės naštos sumažinimo, kad tas greitis atsirastų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys A. Skardžius. Ruošiasi D. Kreivys.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Pirmininke. Mano klausimas taip pat energetinis. Lietuva šiandien gyvena pagal 2012 metų konservatorių energetinę strategiją. Kad ir kaip gaila būtų, tiekiant centralizuotą šilumą visą laiką prioritetas buvo skiriamas biokuroi ir Lietuva tikrai pasiekė tą tikslą – 60 % šilumos pagaminama iš biokuro. Tačiau atsiradęs (...) terminalas, nėra kur dėti dujų, tada atsirado kitas prioritetas – SGD. Dabar kalbama ir jau daroma, vėl verslininkų skatinimu, dėl naujo prioriteto gaminti šilumą iš atliekų. Taip pat, gerbiamasis premjere, už viską tai turi susimokėti vartotojai. Todėl siūlymas būtų tiek dėl jūros, tiek dėl šilumos naudojimo, centralizuoto kuro, vis dėlto prisiimame strategiją, o po to jau verslininkai tegul tenkina savo tuos norus, kitaip vartotojai neišsimokės. Kaip jūs manote?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Mes tikrai matome, kokie buvo padaryti sprendimai, kiek tai kainavo mūsų vartotojams ir valstybei. Dėl strategijos mane papildys energetikos ministras, bet, kiek žinau, išipareigojimas gegužės mėnesį pristatyti naująją Energetikos strategiją iki 2030 metų ir Energetikos politikos gaires iki 2050 metų bus įvykdytas.

Ž. VAIČIŪNAS. Dėl strategijos terminų papildyčiau. Taip, strategijos projektas yra baigiamas rengti ir turėsime viešąsias konsultacijas balandžio pabaigoje–gegužės pradžioje. Pagal pavasario darbų programą esame išipareigoję birželio mėnesį pateikti Seimui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys D. Kreivys. Ruošiasi S. Gentvilas.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamasis premjere, bet kurios ligos gydymas prasideda nuo atliekamų tyrimų. Džiugu, kad šioje ataskaitoje Vyriausybė pateikė išsamų ir gana visapusišką ligos, kuria serga mūsų šalis, tyrimą. Visi pripažįstame faktą – ligonis sunkiai serga, didelė migracija, vangiai auganti ekonomika, skurdas, esminės švietimo ir sveikatos sistemos bėdos rodo, kad šalis rimtai negaluoja. Tačiau nustatyti diagnozę neužtenka, reikia kuo skubiau pradėti gydymą. Seimo statutas Vyriausybę įpareigoja ne tik paruošti ataskaitą, bet ir pateikti prioritetinius darbus, ne tik nustatyti diagnozę, bet ir išrašyti konkrečius receptus. Suprantame, kad šiandieninei Vyriausybei tenka imtis itin sunkios ligos, nes prieš tai ketverius metus šalį prižiūrėjęs gydytojas ne tik neturėjo kompetencijų, bet ir nesuprato ligos simptomų, ir pats pacientas, panašu, jam nelabai rūpėjo. To pasekmė – iki šiol besitęsianti Lietuvos evakuacija. Šiandien norėčiau iš premjero išgirsti pažadą, kad šalia šios ataskaitos bus pateikti ne 800, o dešimt...

PIRMININKAS. Klauskite.

D. KREIVYS (TS-LKDF). ...pačių svarbiausių ir konkrečių šių metų prioritetų, kurių įgyvendinimą ir progresą jūs prižiūrėsite asmeniškai. Mano klausimas susijęs su tuo, kada šiuos dešimt svarbiausių darbų galėtume gauti.

PIRMININKAS. Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Teks prie medicinos terminų prisiderinti. Taip, tyrimai parodo nevisiškai beviltišką ligonio situaciją. Jūs paminėjote, kad ekonomika ne auganti. Ji yra auganti, prognozuojamas ir šiais metais augimas. Bėda matyt, kad mes nesugebame to augimo vaisiais pasidailinti ir perskirstyti taip ir į tas sritis, kur galėtų ligoniui labiausiai padėti. Tikrai nesutiksiu su tuo, ką jūs sakote apie buvusį gydytoją, pasakyti, kad pacientas nerūpėjo, tikrai būtų neetiška ir niekada su tuo nesutiksiu. Dar daugiau, jeigu kalbame apie evakuaciją, tai irgi pažiūrėkime skaičius, kada buvo masinė mūsų piliečių evakuacija iš Lietuvos ir dėl ko taip įvyko. Aš manau, kad tos diagnozės, kurias mes turime ir patys padarę, ir Europos Komisija pateikė, sutampa, nereikia daryti papildomų nacionalinių tyrimų, o jeigu... Aš suprantu, kad buvo nelabai įdomu klausytis, bet aš ir stengiausi, paminėdamas problemą, paminėti tuos darbus, kurie jau padaryti arba artimiausiu

siu metu bus daromi. Visi mūsų 2017 metų priemonių plane išskelti planuojami darbai bus padaryti šiais metais.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys S. Gentvilas. Ruošiasi A. Dumbrava.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis premjere, lūkesčiai, susiję su jumis ir valdančiąja dauguma, yra dideli. Išėjus į gatvę, žiūrint į reitingus, jūsų reitingai vis tiek dar yra aukšti, tikrai lūkesčiai ir pasitikėjimas didelis. Sunku kalbėti apie ataskaitą, nes ji yra tik atspindys Vyriausybės programos, bet aš norėčiau jūsų asmeniškai paklausti. Šiek tiek šitas periodas užsitęsė, darbo grupės žanras, kurį paveldėjote iš socialdemokratų, tęsėsi, vienas iš to pavyzdžių buvo jūsų Vyriausybės veiklos plano tvirtinimas: trys versijos, patvirtinta priešpaskutinę dieną. Mano klausimas jums. Ten, kur matomos reformos, verta pagirti, tai yra gerbiamojo R. Masiulio, gerbiamojo aplinkos ministro. Ten, kur yra įdirbis iš anksto, kur reformos yra jau paskelbiamos sausio mėnesį, bet likusioji Vyriausybė yra iš esmės užsivėlusį profesionalų Vyriausybės lėtu įsibėgėjimu. Šiandien Vyriausybėje jūs svarstote, kad Seimo nariai negalėtų tapti ministrais, būtų mažinamas Seimo narių skaičius, iš esmės einame profesionalėjimo link, bet ką mes matome faktiškai, tai yra neįsibėgėjęs Vyriausybės darbas. Ar galėtumėte įvertinti savo profesionalų Vyriausybės, kaip pasirinkto modelio, efektyvumą šios kadencijos pradžioje?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Apgailestauju dėl didelių reitingų, bet, deja. Aš pasistengsiu, kad jie būtų mažesni, kada mes pradėsime tuos darbus, kuriuos pradėjome realizuoti, tikėtina, kad taip ir bus. Tikrai nesiekiu, kad jie būtų išlaikyti. Tikiuosi, kad po metų jums šita frazė bus džiugesnė, geresnė. Tą tikrai galiu pažadėti.

Dėl plano rengimo versijų. Aš visą laiką laikausi normalių procedūrų, jeigu kas nors blaškosi ir spurda, jeigu numatyta trys mėnesiai planui patvirtinti, tai per tris mėnesius ir bus patvirtinamas. Jeigu kas nors nori gauti originalią versiją, tiesiog kreipiasi ir mes duodame tą versiją. Bet yra, matyt, patogiau ieškoti po stalų, kažką surasti, tai aš irgi apgailestauju, kad nėra ko komentuoti ir skaityti beviltiškas versijas, kurios nieko bendro neturėjo su galutiniu variantu. Manau, kad reikėjo tiesiog kitaip padaryti.

Dėl tų sprendimų, dėl ministrų skaičiaus, ministrų galimybės būti ar nebūti, Vyriausybė privalo teikti dėl Seime įregistruotų įstatymų projektų išvadas, todėl mes ir teikiame. Vyriausybės darbas yra tikrai intensyvus, patikėkite, aš galiu pasakyti ir pagal Vyriausybės posėdžių, pasitarimų darbotvarkes, kurios yra. Dėl to darbo, kuris vyksta ir galbūt nėra matomas ir neįvardijamas formaliai, tą geriausiai gali atsakyti ministrai. Dėl kabineto formavimo principų, taip, aš dar kartą galiu pasakyti, aš džiaugiuosi, kad ši Vyriausybė turi 14 ministrų ir Ministrą Pirmininką, jie yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Ne vienos politinės partijos, kitos, trečios ar penktos deleguoti, kur vėlgi atstovauja pakankamai siaurai politinei jėgai, aš kol kas džiaugiuosi, kad ministrai išlaikė šitą egzaminą, jie tikrai yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės ministrai, tikiuosi, kad taip bus ir ateityje. Taip yra lengviau priimti tuos sprendimus, kurie susiję su horizontaliu bendradarbiavimu tarp ministerijų, ir nėra tokio požiūrio, kad čia mano daržas, jūs nelįskite, nes tai yra mano atsakomybė. Tai yra mūsų visų, 15 žmonių, atsakomybė už Vyriausybės programos įgyvendinimą, ir nesvarbu, kad yra finansų ministras ar teisingumo ministras. Mes esame atsakingi ir už švietimą, ir sveikatos priežiūrą, ir už aplinkosaugą. Tas principas, manau, yra teisingas.

PIRMININKAS. Ar norėtumėt komentarų daugiau? Ministre? Ačiū.

Klausia Seimo narys A. Dumbrava. Ruošiasi V. Sinkevičius.

A. DUMBRAVA (TTF). Dėkoju, Pirmininke. Pirmiausia norėčiau pasveikinti visą Vyriausybę su šventomis Velykomis, palinkėti sėkmės jums dirbant. Tikrai tų darbų yra labai daug.

Premjere, būkite malonus, norėjau paklausti jūsų, tęsdamas migracijos klausimą, kuris yra labai svarbus ir aktualus Lietuvai, vis tiek tas dalykas kainuoja daug, jūs puikiai suprantate. Tarime, gynybos klausimais partijos labai puikiai sutarė, kai yra įrašytas konkretus skaičius, į ką mes galime orientuotis. Premjere, ar nemanote, kad galbūt migracijos ar reemigracijos skatinimo būtent partijų susitarimo pagrindas galėtų būti kažkoks BVP rodiklis? Tos priemonės, kurios yra numatytos Vyriausybės, yra labai svarbios, bet ar tikrai užtektų mums politinės valios, Vyriausybei ir įvykdyti tą priemonių planą? Galbūt mes, partijos galėtume sutarti, kad būtų koks nors konkretus skaičius ir taip būtų lengviau ir jums? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą ir už palinkėjimą, ir pasveikinimą. Aš manau, kad tikrai nėra vieno recepto migracijos problemoms spręsti. Tas pats, ką jūs paminėjote, partijų sutarimas dėl gynybos finansavimo. Jūs gi matėte, kokia buvo situacija. Susitarimas buvo pasirašytas, bet retorika arba įgyvendinimas buvo visiškai kitoks, kol galiausiai mes patys kaip politinė bendruomenė sutarėme ir nusprendėme, kad tai reikia daryti. Ir net neabejoju, kad tai būtų padaryta ir nesant politinių partijų susitarimo dėl 2 %, nes tai yra gyvybiškai būtinas mūsų nacionaliniam saugumui sprendimas.

Lygiai toks pat gyvybiškai būtinas mūsų nacionaliniam saugumui ir išlikimui sprendimas yra susijęs su migracija. Aš laikausi savo pozicijos. Jeigu mes tikrai, mes be jūsų pagalbos to nepadarysime, reikės priimti čia sprendimus ir priimti įstatymus, kurie yra neišvengiami, galbūt nėra populiarūs, bet jeigu įgyvendinsime Vyriausybės programoje numatytas priemones, be abejo, tikėtina, bet, ko gero, bus ir Seimo narių, ir politinių partijų pasiūlymų, kurie tikrai bus racionalūs ir padėsiantys suvaldyti situaciją. Aš manau, kad tai yra geriausias sprendimas. Mums tikrai yra vienas iš variantų ir aš nematau, žiūrėdamas į kolegę G. Burokienę, kažko tragiško, jeigu mes dar kartą sudėsime, sudėliosime tuos darbus, bet juos reikės tiesiog traukti iš Vyriausybės programos ir įdėti. Bet ar nuo to tikrai bus tas rezultatas, ar mums bus ramiau, kad mes ką nors pasirašome? Aš manau, kad ramiau bus tada, kada įgyvendinsime. Galiausiai ir tokią situaciją turime. Mes šiandien dar net ir nežinome priežasčių, nesame apklausę normaliai tų žmonių, kurie yra išvykę, ne tik kad kokiomis *blic* apklausomis, kokios priežastys juos privertė išvykti, kiek jie dar jaučia ryšį su mūsų šalimi, kokios priemonės leistų grąžinti arba jiems grįžti į tėvynę. To nebuvo padaryta per tą laikotarpį. Mes, aišku, turime ir kitokių frazių, pasakymų. Pavyzdžiui, 2012 metų politiniai pareiškimai, kad prieš 22 metus iškovojo teisę šaliai ir laisvę emigruoti. Yra tokių pasakymų. Aš manau, kad reikia susitelkti ir dirbti tuos darbus, kurie numatyti Vyriausybės programoje, plius aš tikrai nesakau, kad ji yra tobula. Atsirastų priemonių, kurios yra siūlomos. Geriau jas priimti, įgyvendinti, negu turėti kokią nors formalų dokumentą. Čia mano tokia nuomonė yra.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys V. Sinkevičius. Ruošiasi M. Bastys.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Dėkoju, premjere, už pristatymą. Iš tiesų galima tik pasidžiaugti, kad matomi labai rimti pokyčiai valstybės valdomose įmonėse. Ar galėtumėte galbūt pristatyti, kokie yra numatomi tolesni žingsniai valdant valstybės valdomas įmones? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Pirminiai žingsniai, kuriuos jūs įvardinote, yra priimti, kalbant apie depolitizavimą, nepriklausomų valdybų, tarybų, stebėtojų tarybų suformavimą, kadencijų įvedimą šių įmonių vadovams, rezultatų labai aiškų suformavimą ir gražos gavimą. Po to mano esminis dalykas vėlgi, ką aš ir paminėjau, mes turime labai aiškiai apsispręsti, kurios valstybės įmonės yra orientuotos į pelną, kurios atlieka tam tikras socialines paslaugas, jas išgryninti. Tie darbai jau yra padaryti, nėra dar oficialiai įteisinti, bet labai aiškiai bent jau mums, Vyriausybei, matyti vaizdas, kaip įmonės turėtų būti atskirtos. Po to, aišku, lygiai taip pat kalbame apie jų teisinės registracijos formą, kurios turi išlikti būtent valstybės įmonės, kurios galėtų pereiti prie kitos teisinės registracijos formos, kalbant vėlgi apie jų tam tikrų rezultatų, orientuotų į pelną, pasiekimą. Pagal darbotvarkę nuosekliai šitie darbai vyksta ir mes tiesiog laikomės tos krypties ir žygiuojame į priekį. Kalbant ir apie valstybės įmonių kiekį, lygiai tas pats. Darbotvarkėje yra viešosios įstaigos, kurių yra ypač daug. Todėl nuoseklus darbas, dėl kurio reikalingi Vyriausybės nutarimai, sprendimai, yra daromas.

PIRMININKAS. Dėkojame. M. Bastys išsibraukė. Klausia Seimo narys J. Olekas. Gal per šoninį.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Ministre Pirmininke, už ataskaitą, ačiū už bendrą darbą XVI Vyriausybėje. Tikrai yra už ką padėkoti, ypač gynybos, nacionalinio saugumo srityje, vieniąjant krašto apsaugos ir vidaus reikalų sistemos pastangas veikti kartu. Aš manau, kad jūsų paminėti XVI Vyriausybės darbai dėl dėmesio gynybos sričiai, dėl kai kurių faktų, kaip darbo užmokesčio augimas, ir kiti, man atrodo, yra labai svarbūs. Suprantama, pereinamasis laikotarpis, todėl ta ataskaita tokia savotiška.

Mano klausimas būtų dėl jūsų minėto fakto dėl kibernetinio saugumo. Iš tikrųjų 2015 metais įsteigus Kibernetinio saugumo centrą, pradėjus jam veikti atsirado pajėgumų, bet jūs nepaminėjo-

te apie šių metų ateitį. Ar galėtumėte keletą sakinių pasakyti, kaip manote vystyti toliau šiais metais ir ateityje? Ačiū.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Galbūt detaliau galėtų pasakyti krašto apsaugos ministras, bet kryptis labai aiški – orientavimasis ir kompetencijų, ir atsakomybės perdavimas visos, kalbant apie kibernetinį saugumą, krašto apsaugos sistemai, tarp jų ir atskiroms įmonėms, valstybės įmonėms, kurios dar yra išskaidytos kitur. Ką aš galiu pasakyti, kalbėdamas apie Vyriausybę, pačią kanceliariją, tai naujoje struktūroje numatytas, taip yra įvardijama, Krizių valdymo centras ar komitetas, nesvarbu, kur. Taip pat bus aiškiai sudėliota ta pati viršutinė hierarchinė struktūra, kurios mes neturėjome arba ji neefektyviai veikė, žinant apie krizes, kurias mes patyrėme. O kalbant apie tą specifiką, tai viskas yra koncentruojama į ten, kur tie pajėgumai iš tiesų yra, tai yra krašto apsaugos sistema.

PIRMININKAS. Krašto apsaugos ministre, norėtumėte?

R. KAROBLIS. Labai ačiū ir tikrai ačiū ministrui už klausimą. Tikrai premjeras paaiškino bendrą kryptį. Galiu pasakyti dar kartą dėl 2016 metų ir tikrai ačiū visiems dalyvavusiems – pabaigta tvirtinti visa įstatymų leidimų bazė, patvirtinti visi reikalavimai 2016 metais. Kovo mėnesį paskelbta 2016 metų kibernetinio saugumo ataskaita. Nepaisant gerų dalykų, vėl yra ir blogų dalykų. Bet blogiausia yra tai, kad institucijos neteikia šiam klausimui prioriteto ir jų įgyvendinimas yra tikrai vienas iš prioritetinių dalykų, kad šakinės institucijos būtų imtųsi atsakomybės. Daugiau prevencijos, o vis dėlto ne pačios krizės valdymo. Čia Vyriausybėje svarstytas klausimas, premjero pavedimu, per du mėnesius pateikti pažangos ataskaitą, kas dedasi. Jeigu ne, greičiausiai imsimės griežtesnių priemonių.

Kita sritis, be įgyvendinimo, buvo jau patvirtintas kibernetinio saugumo atžvilgiu prioritetinių įstaigų, įmonių sąrašas, kuriame yra virš šimto, jis galbūt bus dar ateityje tobulinamas, bet einama teisinga kryptimi, kur didesnė kontrolė.

Trečias dalykas, turbūt einama, sustiprintas dialogas dėl atsakingų institucijų ir šalia kibernetinės saugos gali būti, kad elektroninė sauga irgi taps Krašto apsaugos ministerijos dalimi. Kalbame su Vidaus reikalų ministerija. Taip pat diskutuojamas klausimas dėl valstybinės įmonės infrastruktūros perdavimo, atėmimo, sakykime, komercinių funkcijų ir tuo pagrindu galbūt būtų sudarytas saugomas valstybinis tinklas. Na, yra ir kitų tam tikrų minčių, bet galiu pasakyti, kad koordinavimas tarp atsakingų institucijų, koordinuojančių, įskaitant ir Susisiekimo ministerijai pavaldžias, Ryšių reguliavimo tarnybą ir kt., yra geras, dinamika gera ir tikrai išlaikysime prioritetinį klausimą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausimo svarstymo laikas baigėsi. (*Balsai salėje*) Diskusiją dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos planuojama rengti 2017 m. balandžio 27 dieną. Ataskaitą svarsto visi Seimo komitetai. Dėkojame Vyriausybei.

Kitą klausimą pristato generalinis prokuroras E. Pašilis. Kviečiame generalinį prokurorą.

11.21 val.

Generalinio prokuroro E. Pašilio pranešimas (dėl Seimo nario Gintaro Steponavičiaus)

E. PAŠILIS. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, gerbiamas premjere! 2016 m. gegužės 11 d. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos Vilniaus valdybos ikiteisminio tyrimo skyriuje buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal požymius nusikaltimų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 225 straipsnio 3 dalyje „Itin kvalifikuotas kyšininkavimas“, 227 straipsnio 3 dalyje „Itin kvalifikuotas papirkimas“, taip pat 226 straipsnio 3 ir 4 dalyse „Itin kvalifikuota prekyba poveikiu“. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Prašau drausmės, tylos! Kalba generalinis prokuroras.

E. PAŠILIS. Šį ikiteisminį tyrimą organizuoja ir kontroliuoja Vilniaus apygardos prokuratūros vyriausiasis prokuroras.

Ikiteisminio tyrimo surinkti duomenys leidžia pagrįstai manyti, kad 2012–2016 metų kadencijos Lietuvos Respublikos Seimo narys, parlamentinės politinės partijos Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio pirmininko pavaduotojas, šios politinės partijos Seime frakcijos seniūno pavaduo-

tojas G. Steponavičius nuo 2015 m. spalio iki 2016 m. vasario, priešingai Seimo nario tarnybos interesams, piktnaudžiaudamas Seimo nario tarnybine padėtimi ir turimais konstituciniais Seimo nario įgaliojimais, atliko šiuos veiksmus. 2015 m. spalio mėnesį susitikęs su vieno koncerno valdybos nariu susitarė su juo, jog šio koncerno įmonės perves pingines lėšas į su politine partija Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžiu susijusios viešosios įstaigos ir G. Steponavičiaus paramos fondo sąskaitas ir taip neteisėtai finansuos politinės partijos Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio veiklą.

Po šio susitarimo Lietuvos Respublikos Seimo narys G. Steponavičius 2015 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiais balsavo dėl dviejų koncernui naudingų teisės aktų priėmimo. 2016 m. sausio mėnesį įvykusio G. Steponavičiaus ir to paties koncerno valdybos nario susitikimo metu aptarė neteisėto politinės partijos Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio finansavimo detales, paprašė ir susitarė, kad tam tikslui iš šio koncerno įmonių sąskaitų bus pervesti 10 tūkst. eurų į viešosios įstaigos sąskaitą, taip pat 5 tūkst. eurų į paramos fondo sąskaitą, taip pat 5 tūkst. eurų į specialiąją rinkimų sąskaitą politinės partijos Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio kandidato į 2016–2020 metų kadencijos į Lietuvos Respublikos Seimą G. Steponavičiaus rinkimų kampanijai finansuoti.

Vykdydamas šį susitarimą koncerno valdybos narys davė nurodymą pervesti 10 tūkst. eurų sumą į nurodytos viešosios įstaigos sąskaitą ir 5 tūkst. eurų į G. Steponavičiaus paramos fondo sąskaitą. Į viešosios įstaigos sąskaitą pervesti 10 tūkst. eurų buvo panaudoti įsiskolinimams už politinės partijos Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio veiklos viešinimui ir politikui G. Steponavičiaus žinomumui didinti skirtą projektą. Į G. Steponavičiaus paramos fondo sąskaitą pervesti 5 tūkst. eurų buvo suplanuotai skirti politinės partijos Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio kandidato į 2016–2020 metų kadencijos Lietuvos Respublikos Seimą G. Steponavičiaus veiklos viešinimui skirtiems renginiams finansuoti.

Šie duomenys yra užfiksuoti kriminalinės žvalgybos veiksmų atlikimo protokoluose, kaip liudytojo, kuris gali duoti parodymus apie savo galimai padarytą nusikalstamą veiką, apklausto G. Steponavičiaus apklausų protokoluose, kitų liudytojų apklausų protokoluose, iš Lietuvos bankų gautuose bankinių sąskaitų operacijų išrašuose ir kitoje šio ikiteisminio tyrimo medžiagoje. Dėl šioje byloje tiriamų nusikalstamų veikų pranešimai apie įtarimus yra įteikti dar trims asmenims, kurie neturėjo ir šiuo metu nebeturi imuniteto nuo baudžiamosios atsakomybės, taip pat vienam juridiniam asmeniui.

Tokie veiksmai vertintini kaip Seimo nario G. Steponavičiaus piktnaudžiavimas konstituciniais Seimo nario įgaliojimais, Seimo nario priesaikos sulaužymas, Seimo statuto, Politinių partijų įstatymo ir Valstybės politikų elgesio kodekso pažeidimai. Taip pat manytina, kad dėl šių veiksmų didelės neturtinio pobūdžio moralinės žalos patyrė valstybė, nes buvo pažeisti įstatymo viršenybės, teisėtumo, teisingumo ir skaidrumo principai, buvo pažemintas Lietuvos Respublikos Seimo, kaip Tautos atstovybės, autoritetas ir diskredituotas Lietuvos Respublikos Seimo nario vardas. Baudžiamoji atsakomybė už tokia galimai padarytą nusikalstamą veiką yra numatyta Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 222 straipsnio „Piktnaudžiavimas“ 2 dalyje. Šis tyčinis nusikaltimas yra priskiriamas sunkių nusikaltimų kategorijai.

G. Steponavičius nuo 2016 m. lapkričio 14 d. yra 2016–2020 metų kadencijos Lietuvos Respublikos Seimo narys ir turi imunitetą nuo baudžiamosios atsakomybės. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 3² straipsnio 1 dalis nustato, kad nusikalstamą veiką padariusiam asmeniui, kuris baudžiamojon atsakomybėn gali būti patrauktas tik kompetentingos institucijos leidimu, baudžiamasis procesas pradedamas, tačiau jam negali būti surašytas pranešimas apie įtarimą, jis negali būti apklausiamas kaip įtariamasis ar pripažįstamas įtariamuoju, negali būti suminamas ar kitaip suvaržoma jo laisvė. Kitos procesinės prievartos priemonės šiam asmeniui taikomos tiek, kiek tai nedraudžiama pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir tarptautinės teisės normas. Siekiant nustatyti bylai reikšmingas aplinkybes, G. Steponavičius jam sutikus buvo kelis kartus apklaustas kaip liudytojas, kuris gali duoti parodymus apie savo paties galimai padarytą nusikalstamą veiką. Šiuo metu visi galimi nedraudžiami atlikti proceso veiksmai su Lietuvos Respublikos Seimo nariu G. Steponavičiumi yra atlikti. Ikiteisminio tyrimo metu būtina įteikti pranešimą apie įtarimą Lietuvos Respublikos Seimo nariui G. Steponavičiui, siekiant atskleisti nusikalstamas veikas, atlikti su juo kitus procesinius veiksmus.

Įvertinus Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Seimo statuto nuostatas bei Seimo nario neliečiamumą ir nustatytas faktines aplinkybes, konstatuotina, kad tolesnis baudžiamasis procesas Lietuvos Respublikos Seimo nario G. Steponavičiaus atžvilgiu negalimas, negavus Lietuvos Respublikos Seimo sutikimo patraukti šį asmenį baudžiamojon atsakomybėn. Todėl, remdamasis tuo, kas išdėstyta, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 62 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 22 straipsnio 3 dalimi, prašau Lietuvos Respublikos Seimą leisti patraukti baudžiamojon atsakomybėn Lietuvos Respublikos Seimo narį G. Steponavičių. Dėkoju už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkojame. Iš klausėme generalinį prokurorą. Pagal Statuto 23 straipsnio 1 dalį, iš klausius generalinio prokuroro pranešimą, daroma ne trumpesnė negu valandos, bet ne ilgesnė negu 2 valandų pertrauka. Todėl skelbiu pertrauką iki 12 valandos 30 minučių. Po pertraukos Seimas priims sprendimą. Dėkoju. Pertrauka.

Kviečiu registruotis, nes yra mažokai užsiregistravusių.

Užsiregistravo 109 Seimo nariai. Pertrauka iki 12 val. 30 min.

Pertrauka

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDPF). Gerbiami kolegos, po valandos statutinės pertraukos tęsiame posėdį. Registracija. Prašom sėstis į savo vietas. Registracija.

Gerbiami kolegos, užsiregistravo 75 Seimo nariai.

12.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Gintarą Steponavičių patraukti baudžiamojon atsakomybėn sudarymo“ projektas Nr. XIII P-562 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Mes svarstome klausimą – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Gintarą Steponavičių patraukti baudžiamojon atsakomybėn sudarymo“ projektą Nr. XIII P-562. Kviečiu Seimo Pirmininką į tribūną. Pateikimas, svarstymas, priėmimas. Prašom, Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, teikiu Lietuvos Respublikos Seimo nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį Gintarą Steponavičių patraukti baudžiamojon atsakomybėn sudarymo“. Seimas nutarė (1 straipsnis) sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo laikinąją tyrimo komisiją dėl sutikimo Lietuvos Respublikos Seimo narį G. Steponavičių patraukti baudžiamojon atsakomybėn.

Toliau, komisija iš 12 Seimo narių. 2 straipsnis. Patvirtinti šios sudėties komisiją: V. Ačienė, R. Juška, V. Kamblevičius, D. Kreivys, M. Mackevičius, A. Palionis, Ž. Pavilionis, V. Poderys, J. Razma, V. Simulikas, P. Valiūnas ir J. Varžgalys.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Nėra norinčių jūsų paklausti.

Gerbiami kolegos, gal galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu?

Svarstymas. Gerbiami kolegos, ar galime po svarstymo pritarti? Galime. Ačiū. Pritarta. Ačiū, Pirmininke.

Pastraipsniui. Galime pritarti 1 straipsniui? Ačiū. Pritarta. Galime pritarti 2 straipsniui? Ačiū. Pritarta.

Dabar, kolegos, aš kviečiu išvardintus komisijos narius čia, prie tribūnos, labai greitai susirinkti (trijų minučių techninė pertrauka) ir išsirinkti pirmininką. Dar kartą skaitau: V. Ačienė, R. Juška, V. Kamblevičius, D. Kreivys, M. Mackevičius, A. Palionis, Ž. Pavilionis, V. Poderys, J. Razma, V. Simulikas, P. Valiūnas ir J. Varžgalys. Prašom, komiteto nariai, čia. Komisijos nariai. Jūs jau patvirtinti kaip komisijos nariai. Prašau greitai susibėgti ir išsirinkti pirmininką.

Pertrauka

PIRMININKAS. Kolegos, baigėme techninę pertrauką. 3 straipsnis. Komisijos pirmininku išrinktas V. Poderys. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta.

4 straipsnis. Komisija įsipareigoja per dvi dienas. Taigi iki balandžio 20 dienos. Galime pritarti? Galime. Ačiū.

Nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti?

Tada balsuojame dėl viso įstatymo projekto. Atsiprašau, nutarimo projekto. Balsavimas pradėtas dėl nutarimo projekto Nr. XIII-562. Balsavimas pradėtas, gerbiami kolegos. Prašau sėstis į savo vietas ir balsuoti.

Šio nutarimo priėmimas

Kolegos, balsavo 106 Seimo nariai: už – 105, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimui pritarta. (*Gongas*)

12.38 val.

Investicijų įstatymo Nr. VIII-1312 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-480(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-5 klausimas – Investicijų įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-480. Kviečiu į tribūną kolegę V. Ačienę. Prašom, kolege. Svarstymas. Taikoma skubos tvarka.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitete balandžio 5 dieną buvo svarstytas Investicijų įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Bendru sutarimu buvo pritarta minėto įstatymo pakeitimo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege. Jokių pataisų čia neturime. Yra norinčių dalyvauti diskusijoje. M. Majauskas. Kviečiu į tribūną. Nėra M. Majausko. K. Glaveckas. Kviečiu į tribūną. Kolega K. Glaveckas. Prašau.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, įstatymo projektas vertas dėmesio ir yra toks nedidelis žingsnelis į finansinių instrumentų išplėtimą bandant spręsti tą problemą, kuri iš tikro yra labai didelė ir kuri labai svarbi, taip pat ir emigracijai. Jūs visi puikiai žinate, kad Lietuvos komerciniuose bankuose fizinių ir juridinių asmenų indėlių yra 18 mlrd. eurų. Valstybės finansinės galios taip pat matuojamos milijardais. Investicinė programa yra beveik 1,5 mlrd. eurų. Lietuviai, kurie yra užsienyje, kurie gyvena Anglijoje, Norvegijoje ir kitur (mes tiksliai duomenų neturime), bet, ekspertiniais vertinimais, ten yra maždaug irgi apie 7–8 mlrd. eurų. Tai yra milžiniški pinigai, kurie iš esmės arba guli bankuose, arba labai menkai investuojami. Šito įstatymo žingsnelis (sakau, tik žingsnelis, ne žingsnis) yra nukreiptas į tai, kad tuos pinigus kaip nors įtrauktume į Lietuvos ekonomiką. Juos galima įtraukti visokiais būdais į infrastruktūrą, kad dalyvautų ir privatūs pinigai, ir užsieniečių lietuvių pinigai, ir valstybės pinigai. Valstybės pareiga būtų susijusi visų pirma su garantijom ir tam tikrų minimalių palūkanų užtikrinimu, kas būtų iš tikro labai patrauklu. Nes žmonės, dabar gaudami bankuose nulį palūkanų, nulį palūkanų, iš esmės praranda dešimtis milijonų eurų ir tas ypač yra svarbu pagyvenusiesiems ir kitiems žmonėms, kurių atsargos tirpsta. Tai šitas įstatymo projektas yra mažytis žingsnis. Gaila, kad nėra finansų ministro. Finansų ministerija apie tai kalba daug metų, kad būtų parengti iš tikro realūs, konkretūs projektai infrastruktūros ir kitose srityse, netgi lazerių srityse arba technologijų srityse, į kurias galima būtų tuos pinigus investuoti su minimalia, tarkime, pradžia garantuota valstybine marža, o paskui – priklausomai nuo gautos naudos.

Tai jeigu mes tą žingsnį iš tikrųjų padarytume, priverstume Finansų ministeriją taip elgtis, tai mes turėtume vieną iš veiksmų, dėl kurio lietuviai galėtų grįžti ateityje į Lietuvą. Vieną iš veiksmų. Kiti du veiksniai yra ne šios dienos kalbėjimo objektas. Todėl, aš manau, šiam įstatymui reikia pritarti, tačiau pareikalauti protokoliniu nutarimu ar kuo, kad Finansų ministerija imtųsi žymiai efektyvesnės pozicijos plėsdama tuos instrumentus, pareiškdamą konkrečius sąrašus, programas objektų, į kuriuos galima būtų investuoti, ir valstybė prisiimtų įpareigojimą garantuoti tam tikrą naudą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. Pritarta.

12.42 val.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4597(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9... (*Balsai salėje*) Taip. Šitas, šitas. Taip, taip. Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4597. A. Palionį kviečiu į tribūną. Prašom, kolega.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą ir komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 6, susilaikė 4.

PIRMININKAS. Ačiū. Pataisų nėra dėl šio įstatymo. Taip pat profesorius K. Glaveckas kviečiamas į tribūną. (*Balsai salėje*) Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto. Pasisakyti. Prašau. (*Balsai salėje*) Kaip jūs, gerbiamas profesoriau, tiek daug įstatymų galvoje laikote? Prašau.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų tai svarbūs įstatymai, aš manau, kad žymiai svarbesni, negu kur aplink tie plaukioja, aš iškart sakau. Aš noriu grąžinti į tą realią tikrovę, kuri labai yra svarbi Lietuvai ateities požiūriu, užtai, kad tiek finansiniai instrumentai, tiek būdai ne mažiau svarbūs, tarkime, kaip ir kokiam nors draugui davimas per galvą arba pritupdymas, arba kokio ispaniško bato panaudojimas prieš jo kojas. Tai aš noriu pasakyti štai ką: Lietuvos kelių situacija yra, jūs žinote, labai bloga, keliai subyrėję. Lenkijos keliai geresni, Estijos geresni. Iš esmės visi aplink mus turi geresnius kelius. To priežastis, be abejo, yra finansavimas. Tai Kelių programa yra toks šaltinis mūsų biudžeto, kad jeigu kur nors kam nors trūksta pinigų, tai paprastai iš Kelių programos tą viską ir nubraukiame. Jau kitų metų Kelių programa yra patvirtinta, lyg ir sakė, kad patvirtinta, biudžetas – 500 mln. eurų. Buvo pažadėta, kad bus pakeista 500 kilometrų žvyrkelių, o žvyrkeliams yra skirta tikrai 113 mln. Tai aš nelabai įsivaizduoju, kaip 500 kilometrų žvyrkelių pakeisti asfaltu, sutvarkyti vidutiniškai už 100 tūkst. 1 kilometrą. Jau aš blogas matematikas, bet iš tikro tokios kolizijos tiesiog nematau. Todėl reikia kalbėti apie tai, kaip išplėsti biudžeto galimybes dėl Kelių fondo finansavimo.

Dar noriu pasakyti vieną aspektą, kad Europos Komisija... Europos Komisijos po to, kai įvyko breksitas, kaip žinote, Europos fondai susitraukė, dotacijos sumažėjo 9 mlrd., yra siūlomas naujas mokestis – automobilių mokestis, tai yra už CO₂ dujas, yra kalbama apie jį. Vokietijoje ir kitose šalyse yra. Bet visas įdomumas yra tas, kad tas mokestis greičiausia bus skirtas ne Kelių fondui, o Europos centrinei kasai, taip šiurkščiai pasakius. Todėl aš manau, kad mums visiems verta ateityje, tiek svarstant biudžetą, tiek kelių programas, turėti omeny tai, kad savivaldybės ir biudžetas turi turėti daugiau galimybių gerinti mūsų kelius. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū K. Glaveckui. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu pritarti po... Yra norinčių kalbėti prieš. K. Masiulis. Prašau. (*Balsai salėje*) Nenori. Tada K. Bartkevičius prieš.

K. BARTKEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKAS. Ar nori K. Bartkevičius?.. Nematau. Nenori?

K. BARTKEVIČIUS (TTF). Noriu, noriu, noriu.

PIRMININKAS. Nori? Prašau. Prieš.

K. BARTKEVIČIUS (TTF). Aš, atvirai pasakius, nepalaikau šio įstatymo projekto ir Biudžeto ir finansų komitete balsavau prieš dėl kelių motyvų. Šiandien Kelių priežiūros ir plėtros programos pinigai ir sąmatos tikrai dar nepasiekė dienos šviesos, o privataus kapitalo panaudojimą, sakykime, kad savivaldybės galėtų panaudoti, šis įstatymas paprasčiausiai draudžia, nes 57 savivaldybėms yra drastiškai sumažintas skolinimosi limitas taip, kad prie šio projekto galėtų prisidėti ir privačios kompanijos, kurios galėtų labai prisidėti prie mūsų infrastruktūros gerinimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Butkevičius – už. Prašau, kolega.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Pirmiausia norėčiau pasakyti, kad kelių infrastruktūra Lietuvoje tikrai yra išvystyta gana gerai. Džiaugiamės, kad Lietuva turi atskirą Kelių priežiūros ir plėtros programą, to, ko jau kai kurios Europos Sąjungos šalys neturi.

Antras dalykas, kada mes kalbame apie mūsų kelių infrastruktūros išvystymą ir lyginame su kitomis valstybėmis, tai reikia... ir ypač, kada buvo paminėta Didžioji Britanija. Reikia suprasti, kad Didžioji Britanija buvo ta šalis, kuri Europai diktavo visiškai naujas, sakyčiau, sąlygas arba nuėjo tokiu modernizavimo keliu, kada buvo naudojama koncesijos programa. Prie Finansų ministerijos buvo sukurta atskira grupė specialistų, arba atskiras departamentas, kuris daugiausia rūpinosi infrastruktūros plėtra, tiek kelių priežiūros plėtra, tiek naujų kelių tiesimu iš pritraukiamų privačių fondų, pritraukiant gyventojų lėšas, apie ką buvo kalbama ir naujame Investicijų įstatymo projekte. Aš manau, kad tikrai reikėtų žengti dar vieną žingsnį, jeigu mes norime regionuose pagerinti kelių būklę ir pritraukti lėšų iš privataus sektoriaus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Nuomonės išsiskyrė. Balsuojame po svarstymo. Kas pritaria Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4597, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas, gerbiami kolegos. (*Balsai salėje*) Po svarstymo.

Gerbiami kolegos, balsavo 114 Seimo narių: už – 103, prieš – 1, susilaikė 10. Po svarstymo pritarėme.

12.49 val.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4804(2)ES, Aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 1, 6, 7, 8, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo ir 16, 17, 18 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIP-4805(2)ES (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7a, 1-7b klausimai – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4804 ir Aplinkos apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4805. Siūlau svarstyti abu kartu. Kviečiu V. Vingrienę pristatyti komiteto pozicijas. Pataisų čia daug yra ir norinčių kalbėti daug. Prašau. (*Balsai salėje*) Prašau. (*Balsai salėje*) Išvadą komiteto. Taip, poveikio aplinkai. Taip.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Pirmiausia pradėsiu pristatymą Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai... (*Balsai salėje*) Prašau.

PIRMININKAS. Taip, taip, taip.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Poveikio aplinkai vertinimo įstatymo pataisa. Pataisa siekiama perkelti 2014 metų Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl poveikio aplinkai vertinimo reikalavimų nuostatas, taip pat suderinti direktyvos priedų nuostatas su įstatymo nuostatomis, panaikinant tam tikrus prieštaravimus ir taikomus atrankos vertinimo poveikio aplinkai procesus. Atsižvelgiant į praktinio taikymo metu išryškėjusius trūkumus, patikslinamos įstatymo nuostatos. Taip pat priede esančios veiklos rūšys suderinamos su direktyvos priede esančiomis veiklos rūšimis.

Komitetas, atsižvelgęs į Seimo Teisės departamento, taip pat Specialiųjų tyrimų tarnybos, visų suinteresuotų institucijų ir Seimo narių, Aplinkos ministerijos pateiktas pastabas pateiktam įstatymo projektui pritarė septyniems nariams balsuojant už ir vienam susilaikius. Taigi kviečiu pritarti įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu V. Sinkevičių, Ekonomikos komiteto pirmininką. Ačiū, kolege. Taip pat dėl abiejų. Prašau.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Sveiki, kolegos! Ekonomikos komitetas svarstė šį klausimą, iš esmės siūlo pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir pasiūlyti Seimo paskirtam pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į pastabas ir pasiūlymus, kuriems pritarė Ekonomikos komitetas. Sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu A. Stančiką, Kaimo reikalų komiteto pirmininką. Taip pat dėl abiejų. Prašau. Prašom, kolega.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, Kaimo reikalų komitetas abu įstatymus svarstė ir bendru sutarimu pritarė. Linkiu visiems palaikyti ir balsuoti teigiamai.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu Z. Streikų, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Prašom, kolega.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas iš esmės pritarė bendru sutarimu, tačiau turi vieną pasiūlymą arba savo atskirą nuomonę. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas siūlo palikti teisę savivaldybėms motyvuotu sprendimu nepritarti planuojamai taršai, taršiai ūkinei veiklai savivaldybės teritorijoje. Mes norėtume, kad Seimas balsuotų dėl šio atskiro pasiūlymo, nes vis dėlto siūlome palikti veto teisę savivaldybėms, kada klausimai nėra valstybinės reikšmės ir įgyvendinimas nenumatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintuose valstybės strateginiuose planuose.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega, mes užfiksavome jūsų pasiūlymą.

Z. STREIKUS (LVŽSF). O dėl antro.

PIRMININKAS. Taip, dėl antro.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Dėl antro klausimo. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju, gerbiamasis kolega. Yra daug norinčių kalbėti. Pirmąjį kviečiu į tribūną M. Majauską. Penkios minutės, bet jeigu sutaupysite laiko, padėkosime. Prašau, kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Galite padėkoti, nes stengsiuosi kalbėti trumpai. Manau, kad tikrai labai reikalingas įstatymas, ir mes turime kalbėti apie priemones, visas įmanomas priemones, kurios paskatintų investicijų atėjimą, ypač užsienio investicijų, kurios kurtų darbo vietas ir mažintų socialinę atskirtį.

Į vieną dalyką labai norėčiau atkreipti dėmesį – tai dėl poveikio aplinkai vertinimo veto. Mes šiuo įstatymu lyg ir pervažiuotume per savivaldą, per savivaldos teisę ir galimybę spręsti, kokių investicijų nori, kokių darbo vietų nori. Aišku, nėra taip, kad galima rinktis iš bet kokių ir čia stovi šimtai investuotojų pasirošę, bet tikrai yra tokių atvejų, kai vietos savivalda, bendruomenės tikrai prieštarauja tam tikroms investicijoms ir sako – mums nereikia čia jų šalia, nors ir kokios geros jos būtų ir kiek pridėtinės vertės valstybei kurtų.

Galime pažiūrėti pavyzdį dėl krematoriumo Užupyje. Užupio bendruomenė susibūrė ir sako – mes nenorime krematoriumo čia, nepaisant to, kad tai kurtų papildomas darbo vietas.

Palikti savivaldai teisę nuspręsti, ar iš tikrųjų reikia, ar nereikia, mano supratimu, mes turime, bet pakelti kartelę šiek tiek aukščiau, iki trijų ketvirtadalių tarybos narių. Man atrodo, tai būtų subalansuotas sprendimas. Taigi lengvintume sąlygas investuotojams, mažintume jiems barjerus, bet paliktume kontaktą savivaldybei su bendruomene išlaikyti tą ryšį ir priimti tą paskutinį sprendimą, jeigu vis dėlto nuspręstų vetuoti, bet tą daryti tik su labai griežta, tarkim, kaip yra užregistruota gerbiamojo Gentvilo, trijų ketvirtadalių labai aukšta, griežta riba. Tiek, ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs tikrai sutaupėte laiko. Kviečiu į tribūną R. Morkūnaitę-Mikulėnienę. Prašome, kolege. Primenu dar kartą, kolegos, kad abu įstatymai yra europiniai. Prašau.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Mielieji kolegos, suprantu, kad šiandien svarstomas klausimas yra jautrus, nes visada yra sunku suderinti aplinkosauginius aukštus standartus su ūkine veikla, ir natūralu, kad žmonės, ypač mūsų visuomenės, turi įvairių baimių ir niekada nieko nenori jų pačių kaimynystėje. Bet aš manau, kad šitas įstatymo projektas labai aiškiai iliustruoja vieną didžiausių problemų mūsų valstybėje – tai pasitikėjimo stygių, pasitikėjimo institucijomis, pasitikėjimo, nežinau, verslu tam tikrais atvejais, pasitikėjimo vieni kitais, tačiau mes negalime užstrigti šiame nepasitikėjime ir didesnę dėmesį skirti kontroliuojančioms institucijoms. Minimieji pavyzdžiai, tarkim, daniškos kiaulidės ar kiti kokie nors atvejai, ar šiukšlių deginimo gamykla, kur nepastatytas tinkamas filtras. Iš tikrųjų kiekvienas toks piktnaudžiavimas ar įstatymo pažeidimas – vykdytojas vienos ar kitos veiklos turi atsakyti pagal įstatymą, bet mes negalime uždrausti apskritai jokios veiklos.

Tai, ką kalbėjo Mykolas apie ryšį su bendruomene. Bendruomenės yra įtraukiamos į konsultacinį procesą, teikia savo pasiūlymus ir kitus argumentuotus dalykus. Tačiau, kalbant apie savivaldybės veto ir motyvuotą sprendimą, man labai sunku pasakyti, koks gali būti motyvuotas savivaldybės tarybos narių sprendimas, su visa pagarba, jeigu yra duodamos išvados atitinkamų institucijų, kurios yra įtrauktos į poveikio aplinkai vertinimo procedūrą. Tai yra kad dažniausiai žmonės... na, mes galime kalbėti apie emocinę taršą, kurios žmonės labiausiai bijo. Aš suprantu,

kad yra tokios ūkio šakos, kurių vykdoma veikla galbūt dirgina visuomenę. Tačiau vėlgi noriu pakartoti, kad savivaldybės turi teisę per teritorijų planavimą, tos, kurios turi LEZ'us, irgi yra numatytos tam tikros veiklos kryptys ir būdai, kokia veikla yra numatoma ir užsiimama, todėl nematau jokio pagrindo savivaldybėms palikti veto.

Specialiųjų tyrimų tarnyba yra pateikusi savo išvadas, kad tai yra galimai neskaidrūs veiksmai, dažnai mes žinome, kad savivaldybės tarybos nariai yra veikiami galbūt ir vietinio verslo tam tikrų ryšių, ir iš tikrųjų tie sprendimai priimami dažnu atveju remiantis neva bendruomenės lūkesčiais, bet labai dažnai tai būna tiesiog interesų kova.

Lygiai taip pat mane stebina kalbos apie regioninės politikos plėtrą ir svarbą, ypač tai akcentuojama ir šios Vyriausybės. Ir mes savo plane apie tai kalbėjome ir kalbame, ir mes suprantame investicijų pritraukimo svarbą. Kalbant apie tai, kada mes svarstome miškų pertvarkos klausimą, urėdijų reformą, kada, sako, žiūrėkite, bus atleidžiama rajonuose po keletą žmonių, tai man labai keista girdėti iš Savivaldybių asociacijos atstovų, kad naujos įmonės regionuose, na, kiek jos ten tų darbo vietų sukuria, po kelias. Iš tikrųjų, man atrodo, reikia žiūrėti principingai ir sąžiningai, žingsnis po žingsnio pritraukdami tinkamus investuotojus mūsų regionai turės bent kokį šansą gaivintis. Šiuo metu mes matome iš tikrųjų tokią situaciją: tuštėjančius regionus dėl trūkstančių darbo vietų ir kitų aplinkybių.

Aš kviečiu palaikyti pagrindinio komiteto pasiūlymą (mes tikrai nemažai diskutavome) ir Poveikio aplinkai vertinimo įstatymo projektą. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs taip pat sutaupėte laiko. S. Gentvilas kviečiamas į tribūną. Prašau, kolega.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, tai yra labai svarbus įstatymas jums, žmonėms iš regionų, tai labai svarbus įstatymas tiems, kas esate vienmandatininkai, nes žmonės į jus kreipsis dėl nepavyzdingų verslų, kurie vykdys veiklą šalia jūsų gyventojų arba jūsų rinkėjų. Todėl labai kviečiu atkreipti dėmesį į instrumentus, kaip jūs galėtumėte apginti savo rinkėją, savo gyventoją, lygiai taip, kaip kiekvienas savivaldybės meras norėtų prognozuoti savo miesto arba regiono plėtrą. Tam yra poveikio aplinkai vertinimo procedūra, pagal kurią yra numatyti kai kurie instrumentai jums, kaip politikams, o labiausiai tai savivaldybių politikams, užkirsti kelią investicijoms, kurios nėra susijusios su miesto strategija arba regiono strategija. Mūsų, 18 Seimo narių, pateiktas pasiūlymas dėl šio įstatymo projekto būtent leidžia 3/4 balsų dauguma savivaldybių tarybose pasakyti tokiems projektams ne.

Bet iš esmės, žvelgdami į poveikio aplinkai vertinimą, į šį įstatymo projektą, mes galime jį vertinti kontekste kitų Europos Sąjungos direktyvų. Kai kur mes esame labai greitai jas įgyvendinti, čia esame labai lėti. Lietuvos verslas sako, kad šita direktyva yra... poveikio aplinkai vertinimo procesas yra vienas didžiausių šiandieninių trukdžių ateiti žaliosioms investicijoms arba pramoninėms investicijoms. Po Teritorijų planavimo įstatymo tai yra antrasis didysis barjeras investicijoms ateiti. Aš noriu nuraminti tuos, kurie sako, kad savivaldybės dabar taps didžiausiu trukdžiu, kad tai nėra tiesa. Per dešimtmetį mes Aplinkos apsaugos komitete esame gavę visą ataskaitą, kiek kartų buvo panaudota savivaldybių veto teisė. Tai aš pasakysiu, kad ji buvo panaudota 31 kartą, per metus – po 3,1 karto. Padalinkite iš 60 savivaldybių, gausite 0,0 kažkiek karto savivaldybėje per metus.

Jeigu pažiūrėsite, kokiems projektams buvo duodama savivaldybės veto, panaudojama savivaldybės veto teisė, daugiausia tai buvo trys dalykai: tai buvo gyvulių fermos, tokios kaip kiaulidės, kiaunių arba brangiakailių gyvūnų fermos, tai buvo vėjo jėgainės ir tai buvo žvyro karjerai. Iš esmės dėl to buvo vetuojama. Bet nebuvo naudojama veto teisė rimtiems pramoniniams projektams atsirasti, kurie atsirasdavo arba LEZ'uose, arba tam numatytoje industrinėse zonose. Gal kaip išimtį verta paminėti neseną Kėdainių atvejį, kada buvo pasakyta dėl Kėdainių LEZ'o, kad ten neišsikurs įmonė, kuri planavo turėti 70 tūkst. tonų cheminių medžiagų ir įkurti tik 25 vietas. Kėdainiuose, kur ir taip gamtos užterštumas yra didelis, jie nusprendė, kad daugiau taršių veiklų nepriims į regioną.

Siūlau apie tai susimąstyti, nes savivaldybės šiandien daromos kaip kraštutinis elementas, kuris nenori investicijų. Manau, atvirkščiai: jeigu kas nors regionuose pritrauks investicijas, tai tik

gabūs ir įgalūs merai, kurie jaus, kad jie prisiima atsakomybę, o tą atsakomybę jie turi prisiimti, turėdami normalius instrumentus – poveikio aplinkai vertinimo trukmė, sutrumpinimas daugiau negu trečdaliu.

Labai kviečiu palaikyti visą įstatymą, nepaisyti, kaip bus balsuojama dėl savivaldybių veto, nors aš esu labai linkęs ir skatinčiau neįvardinti savivaldybių kaip didžiausio trukdžio, nes tai nėra tiesa. Tikrai turime kur pasistengti dėl kitų derinančių subjektų, tokių kaip Kultūros paveldo departamentas, kaip Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, ten tikrai yra daug kur tobulėti. Ačiū. Kviečiu palaikyti įstatymą kartu su veto teise.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūs taip pat sutaupėte laiko. P. Urbšys kviečiamas. Prašom, Povilai.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, šį kartą mes turėsime apsispręsti, koku keliu pasuks Lietuva: ar mes vis dėlto puoselėsime demokratinę valstybę, kur savivaldybė yra demokratinės valstybės pagrindas, ar mes pasuksime tuo nedemokratišku keliu, autoritarinės valstybės link, kai savivaldybių nelieka, o lieka tik vykdomieji komitetai. Jeigu mes kalbame apie veto teisę, tai mes vis dėlto tą veto teisę išskiriame kaip tam tikrą savivaldybės kompetenciją. Ką tik prieš mane kalbėjęs Seimo narys aiškiai parodė, kad savivaldybės nepiktnaudžiavo tais savo išskirtiniais įgaliojimais. Ir keisčiausia yra tai, kad būtent šitas projektas, kuriuo norimas inicijuoti veto teisės paneigimas savivaldybėje, atsirado tame kontekste, kai buvo paminėta dėl Kėdainių. Jeigu mes kalbame apie iniciatyvų atsiradimą, taisant įstatymus, tai man kyla klausimas: nejaugi ta finansinė grupė, kuri nepajėgė įgyvendinti savo verslo projekto, gali šokdinti visą Seimą ir pakeisti visą mūsų valstybės demokratinės sistemos sąrangą? Tai čia viską lems būtent skaidrumas, nes dabar kažkaip labai daug kalbame apie savivaldybes, kurios yra neskaidrios.

Gerbiamieji, jeigu jūs dalyvavote Seimo rinkimų metu, tai kuris Seimo narys pasakė: „Gerbiamieji, savivaldoje jūs neteksite veto teisės, nes savivaldoje jūs esate korumpuoti. Mes norime jus apsaugoti nuo korumpuotos valdžios. Mes čia atsisėdę žinome geriausiai, mes čia esame patys skaidriausi“? Nė vienas to dalyko nepasakė. Kaip jūs galėsite pažiūrėti savo rinkėjams į akis per savivaldos tarybų rikimus, kai jūs priimsite sprendimą sumažinti savivaldybių galias? Daug kalbame apie investicijas. Taip, investicijos yra svarbu, ekonominis faktorius svarbus, bet kai mes nagrinėjame problemą dėl emigracijos, tai būtent specialistė, kuri dešimtmečiais gilinasi į šią problemą, mums pasakė, kad pirmą kartą motyvavimas išvažiuoti į Lietuvą, nebelemia ekonominis faktorius. Didžiausia problema yra pasitikėjimo. Žmogus netiki savo asmeninėmis galiomis šioje valstybėje, jis netiki, kad jis yra reikalingas valstybei.

Tos asmeninės galios formuojasi būtent savivaldos lygmeniu. Mes daug kalbame apie investicijas, mes daug kalbame apie finansinį kapitalą, bet mes nieko dešimtmečiais nekalbėjome apie socialinį kapitalą. Kiek jis yra svarbus tose valstybėse, kurios yra išsivysčiusios, tai pirmiausias jų dėmuo – socialinis kapitalas. Socialinis kapitalas yra sukūrimas žmogaus pasitikėjimo valdžia, pasitikėjimo savo galiomis, kai jis tiki, kad jis kažką reiškia šitai valstybei. Tai sukuria palankesnes sąlygas visam kitam procesui.

Todėl aš norėčiau, kad jūs labai atsakingai pažiūrėtumėte į šitą balsavimą. Tikrai išsaugokime teisę žmonėms būti savo valstybės kūrėjais savivaldos lygmeniu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamasis kolega, jūs taip pat sutaupėte laiko. T. Tomilinas kviečiamas į tribūną. Prašom, kolega.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, aš čia norėčiau pritarti prieš tai išsakytoms mintims ir galbūt šiek tiek papildyti. Mes šiandien diskutuojame dėl savivaldybės teisės dalyvauti formuojant ekonominę politiką vietos lygmeniu. Nei daugiau, nei mažiau aš nesutikčiau su ta mintimi, kad mes balsuojame už demokratiją ir už autoritarizmą. Ne, mes tiesiog vedame normalų pasaulėžiūrinį ideologinį ginčą, tiesiog norėčiau ypač kolegoms iš savo frakcijos paaiškinti, kad viskas, kad čia vyksta, turi bendrus dėsnius, ir mūsų diskusija dėl vidinių sandorių, ir dabartinė diskusija dėl PAV'o. Tai yra tas pats, tai yra tos pačios tapatybinės ideologinės diskusijos dalis. Ir taip mes galime rinktis liberalų kelią, kai sakoma, kad verslo ir rinkos prioritetą yra svarbiausia,rinka iš esmės sprendžia mūsų problemas. Taip, yra toks požiūris, jis yra gerbtinas ir nieko bendro neturi su korupcija. Aš tikrai nenorėčiau, kad mes liberalizmą po šių dienų įvykių sietume su korupcija, tikrai ne. Tai yra geras, gerbtinas kelias, bet jis yra ne mūsų.

Mus išrinko todėl, kad mes pasiūlėme alternatyvų kelią, pasakėme, kad bendruomenė ir valstybė turi būti aktyvi ekonominių procesų dalyvė, turi turėti svertų vykdyti ekonominę politiką. Nesvarbu, kad šiandien mes neturime kompetentingų, pakankamai kompetentingų tarybos narių nei dešinėje, nei kairėje, nesvarbu, kad mūsų partijos nėra gerbiamos ir kol kas neturi to autoriteto, kokį turi turėti, tačiau mane žeidžia ir stebina mūsų bandymas primesti demokratiškiausiai institucijai – savivaldai korupcijos šešėlį. Kolegos, apie ką mes kalbame? Mes suteikiame galią ne bendruomenei, kuri priešinasi vėjo jėgainėms, ne seniūnaičiams, kurie neaišku, kaip renkami, ne asociacijai, kuriai gali būti kokio nors verslo įtaka, mes atiminėjame teisę iš konstitucinės vertybės, iš savivaldos, kurią įtvirtinome, Konstitucijos tėvai, kūrėjai, tarpukariu ir šiandien. Todėl mes, bent kaip dauguma, esu tikras, neturime teisės atimti iš savivaldybės teisių. Jeigu mes turime problemų su krematoriumu, tai prašom balsuoti. Aš asmeniškai balsuosiu už partiją, kuri po dvejų metų drąsiai sakys, kad gerai tas krematoriumas Vilniuje, jokių problemų. Bet tai yra politinės diskusijos objektas, tai yra mūsų vertybinio pasirinkimo per rinkimus klausimas.

Mes negalime automatiškai atimti iš savivaldos teisės spręsti, kas yra gerai, kas ne. Motyvuotas sprendimas turi irgi labai blogą užtaisą, motyvuoto sprendimo sąvoka, nes motyvuotas sprendimas, kaip dabar projektuojama įstatymo pranešėjų, apibrėžiamas kaip sprendimas, remiantis tam tikrais teisės aktais. Patikėkite, gali savivalda priimti viešąjį interesą atitinkantį sprendimą, kuris niekuo nesiremia. Tiesiog tai yra politika, tai yra sprendimas, paremtas mūsų vertybėmis, mūsų norais, mūsų ekonominės politikos vizija ir jis jokio įstatyminio motyvo neprivalo turėti. (*Balsai salėje*) Arba interesus, žinoma. Tačiau kas man pasakys, kad interesai, atėję iš tam tikrų verslo grupių, kurie nori tam tikras investicijas daryti, yra aukštesni, negu savivaldos demokratiškai išrinktų žmonių noras vykdyti kitą arba kitaip tą politiką. Niekas neturi teisės iš savivaldos atimti tos teisės. Žinoma, su tam tikrais apribojimais – valstybės interesus, ypač svarbūs infrastruktūriniai objektai ir t. t. Mes galime diskutuoti dėl to kompromiso, kaip mes paliksime tą veto teisę. Aš manau, kad dabar siūlomas trijų ketvirtadalių procentas yra per didelis. Manau, kad mums reiktų pritarti Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadai ir toliau pavesti dviem komitetams surasti kompromisinį sprendimą, kokia galiausiai bus formuluotė dėl veto teisės. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Į tribūną kviečiu J. Varžgalį. Kaip profesorius K. Glaveckas pranešė, kad breksitas jau įvyko, jis dar neįvyko, kaip žinote. Dar dvejus metus vyksta. Atrodo, dabar po kelių minučių T. Mei paskelbs, aš atsiprašau kalbančiojo, priešlaikinius rinkimus Britanijoje. Tai bus įdomu, kas čia dar bus, todėl neskubėkime su prognozėmis. Prašom, kolega.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų turbūt nėra nė vieno posėdžio, kur nesvarstytume savivaldos reikalų. Ir kas svarbiausia, dažniausiai mes ką nors norime uždrausti, ko nors neleisti, apriboti ir t. t. Iš tikrųjų garbingos damos šioje tribūnoje kartais labai aršiai pasisako, kad savivaldybės korumpuotos, vidiniai sandoriai ir t. t. Negalima spręsti pagal vienetinius atvejus. Nė vieno mero dar niekas nenuiteisė, nė vieno administracijos direktoriaus niekas nenuiteisė, o mes skelbiame, kad savivalda korumpuota, korumpuota. Ką mes skelbiame? Mes patys sau meluojame.

O šiandien dėl veto teisės dėl poveikio aplinkai vertinimo tikrai nepritarsiu tokio sprendimo projektui. Tai yra nevykęs projektas, jį reikia dar tobulinti, pritartu Z. Streikaus nuomonei, kad šį projektą reikia tobulinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, sveiki. Iš tiesų turbūt dažniausiai kalbu apie savivaldybės reikalaudamas daugiau joms teisių, tačiau šiandien aš kažkaip nesuprantu to noro vis dėlto labai aktyviai dalyvauti vertinant poveikį aplinkai iki paskutinės stadijos, tai yra iki investicijų. Teko turėti ir mero darbo patirties. Iš tikrųjų šiomis aplinkybėmis aš, ko gero, ir pats net savivaldybėje būdamas vengčiau galimybės dalyvauti tose kovose, kur yra investicijos. Tačiau savivaldybės turi daug galimybių, kur jos gali aktyviai dalyvauti. Tai yra didelė galimybė turi būti suteikta joms ir dabar ji yra, planuojant teritorijas, tai yra atrenkant galimybių laukus investicijoms, taip pat sudarant taisykles, kur ką galima daryti, kur ko negalima. Bet šiandien aš šiek tiek abejoju, kad vis dėlto reikėtų daryti daug politinių laiptelių, kur kalbama apie investicijas. Šiandien kalbėdami apie korupciją, negalėtume kalbėti, nes mes per daug šiandien žaidžiame tuo ko-

rupcijos atveju, kai bandome primesti visur korupciją, paskui pagal tą taikome įstatymus ir bandome kaip nors prastumti tuos įstatymus, prisidengdami didele korupcija. Manychiau, kad pats principas politikų dalyvaujant, kai sprendimas priimamas iki paskutinio investicijų lygio, o poveikis aplinkai taip pat ir yra, kai iš esmės politikai pasako, ar tos investicijos galimos, ar ne, jau pats principas atbaido investicijas. Įsivaizduokite, kas norės pradėti investuoti, kai tu iki galo nežinai, ar tau bus užkirstas kelias, ar ne.

Todėl aš ir šiandien galvoju, kad galbūt turėtume atkreipti didesnę dėmesį į taisyklių sudarymą. Kad savivaldybės galėtų aktyviai dalyvauti planuojamos savo teritorijas, kad savivaldybės galėtų nustatyti savo teritorijose galimybes investicijų, tose teritorijose, tačiau pats dalyvavimas politikų paskutiniu atveju priimant sprendimus sukelia labai daug klausimų. Iš tikrųjų atsidūręs investitoriaus vietoje tu iš esmės negali prognozuoti. Kaip ir taisyklės žinai, kaip ir atrodo viskas atitinka, bet po to prasideda tam tikros įtakos ir negalima pasakyti, kad tų įtakų nėra. Jos yra ne iš blogos valios. Iš esmės kiekvienam piliečiui tos investicijos, išskyrus galbūt į aplinką, į parkus ir panašiai, sukelia tam tikrų abejonių. Kaip ir sako, investicijos reikalingos, bet geriau, kad būtų toliau. Iš tikrųjų tada prasideda tam tikras poveikis. Ir tas poveikis vietos politikams tikrai nėra reikalingas. Manychiau, kad tai yra apsunkinimas, ir tada tu neturi paprasčiausiai kur dėtis, tu turi tame dalyvauti ir tada lyg ir tampi tam tikru specialistu, higienistu ir pasakai: šiuo atveju galbūt ir negerai, tai dabar priimame sprendimus. Iš tikrųjų tam yra specialistai, tam yra planavimas, tam yra projekto derinimas, derinimo procedūros. Savivaldybės politikai gali aktyviai bendrauti su žmonėmis. Sakyti – dalyvaukite sprenddami tuos klausimus. Dalyvaukite tiesiogiai, o ne per politikus. Iš tikrųjų šiuo atveju tikrai daug kontroversijų ir aš manau, kad turėtume daugiau pagalvoti apie galimybes dalyvaujant, sprendžiant dėl tam tikrų taisyklių, negu vetuojant kokius nors projektus ir panašiai. Iš tikrųjų aš šiandien tikrai nepritarsiu, jei bus einama tuo keliu, kad vis dėlto kokios nors veto teisės ir panašiai. Manychiau, kad vis dėlto turi būti taisyklės, politikai turi nustatyti žaidimo taisykles ir pasišalinti iš to žaidimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu L. Balsį į tribūną. Prašom, kolega.

L. BALSYS (MSNG). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, čia kai kurie kolegos sakė, šiandien spėsime, kaip demokratiškai Lietuva yra valdoma, tai aš pasakyčiau turbūt dar paprasčiau. Šiandien spėsime, kas valdo Lietuvą. Ar Lietuvą valdo kiaulininkai, naftininkai, korumpuoti aplinkosaugos biurokratai, ar Lietuvą valdo demokratiškai rinkta savivalda, piliečių bendruomenės ir demokratiškai rinktas Seimas?

Iš to, kaip vyko svarstymas Aplinkos apsaugos komitete, man susidarė įspūdis, kad šiandien Lietuvą valdo kiaulininkai, naftininkai ir korumpuoti aplinkosaugos biurokratai, nes per svarstymą kiaulininkai atvirai piktinosi, kas čia ta savivalda, kaip jie drįsta mums trukdyti. Investuotojų forumo, skaidriojo Investuotojų forumo atstovai nurodinėjo tiesiogiai Aplinkos ministerijos pareigūnams, ką reikia daryti, kaip reikia daryti. O šie sėdėjo nudūrę akis, nuleidę galvas ir viskam pritarė. O naftininkų atstovai iš viso paprasčiausiai pateikė oficialią įstatymo pataisą, pasirašydami naftos kompanijos pavadinimą, ir ta pataisa reiškia, kad naftos kompanija Žemaitijoje, jeigu jūs ją šiandien priimsite ir įteisinsite tą 500 tonų ribą, tai reiškia, kad naftos kompanijos Lietuvoje, arba naftos kompanija Lietuvoje, ta, kuri labiausiai čia grėžia, veža už dyką mūsų nacionalinį turą – naftą, išteklius ir parduoda, tiesiog galės gręžti, kur nori, kada nori ir kiek nori. Ir jeigu kas nors turite Žemaitijoje ekologinį ūkį, pamirškite! Nebereikės jokio poveikio aplinkai vertinimo, nes ta riba nustatyta prisidengus direktyvos reikalavimais arba rekomendacijomis. Lietuvos atveju yra labai aukšta riba. Tokios ribos nėra viena kompanija Lietuvoje nepasiekia. Pasiekia mažiau, vadinasi, neviršija normos, vadinasi, niekada nereikės jokio poveikio aplinkai vertinimo, jokio sutikimo, susitarimo su žmonėmis ir su bendruomene.

Tas pat su kiaulėmis. Atkreipkime dėmesį, kolegos, į to antro priedo sąrašą. Ten yra mano ir kitų kolegų siūlymai gerokai sumažinti tą leidžiamą kiekį. Ten dabar yra 1,5 tūkst. kiaulių ir 25 tūkst. paršelių. Ką tai reiškia? Kiaulininkai galės steigti fermą šalia jūsų namų, nereikės jiems jokio poveikio aplinkai vertinimo, nei atrankos, nieko, nes tai bus įteisinta šiame įstatymo apraše. Žinote, tokie dalykai verčia sunerimti. Aišku, svarbiausias dalykas – tai savivaldos teisės. Jeigu mes neatsižvelgsime į tas pataisas, t. y. mano ir kitų kolegų pataisas, kurios siūlo palikti savival-

dos veto teisę, tai taip ir bus. Kas ką norės, tas tą darys, na, ir apie Orhuso konvenciją, apie Europos savivaldos chartiją galėsime tiesiog pamiršti. Aš manau, tai iš tikrųjų būtų didžiulis demokratijos raidos žingsnis atgal.

Šiandien mūsų gerbiamas premjeras S. Skvernelis pasisakydamas pasakė tokią labai gražią frazę: aš tujos nepjausiu, esu Valstiečių ir žaliųjų frakcijos atstovas. Aš tikiuosi, kad ypač Valstiečių ir žaliųjų frakcijos atstovai įsiklausė į savo lyderio moralinę nuostatą tujos nepjauti, Lietuvos gamtos nenaikinti, savivaldos nežlugdyti. Tikiuosi, kad šiandien, kai pabalsuosime, turėsime tikrai gerą įstatymą, o ne tokį, koks buvo siūlomas priimti Aplinkos apsaugos komitete. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu į tribūną K. Starkevičių. Prašom, kolega.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Laba diena, gerbiami kolegos. Iš tikrųjų diskusija vyksta graži, įnirtinga, tikėsimės, rezultatas bus geras. Visi mes čia prieš savaitę kalbėjome apie regioninę politiką, visi žėrėme skaičius, visi sakėme kalbas, kaip mes padėsime regionams, tačiau, jeigu žvilgtelime į tuos regionus, tai pamatome, kas dar išlikę. Tai yra iš viso registruota 116 tūkst. ūkininkų, aktyvių ūkininkų apie 50 tūkst. Kur jie yra? Jie yra kaimuose, jie augina gyvulius, jiems reikia šio įstatymo, kurį mes šiandien priimsime. Man keista: iš Vyriausybės tikrai atėjo geras, specialistų išanalizuotas, Aplinkos ministerijos pritartas įstatymas, tačiau kai šiandien jį atsiverčiu ir matau atskirų kolegų pasiūlymus, tai viskas tiesiog braukta perpus nežiūrint – triušiai perpus sumažinti, vištos – perpus, viskas, viskas perpus. Tik galbūt gerai, pastebėjau, kad išlikę 250 sutartinių gyvulių, jaučių. Anksčiau mes diskutavome apie 300, dabar – 250, dar yra palikta šiokia tokia ferma.

Bet aš noriu pasakyti, kad visur čia yra iki... Nebijokime, kol tu pasieksi tą 250 jaučių ar karvių, reikės labai labai ilgai dirbti. Čia mes kalbame apie naujas fermas, kurios kursis. Tai suteikime šansą, nes pradeda nuo 20, nuo 40 ir eina į viršų. Duok Dieve, kad pasiektų apie 100, o 250 – tai jau yra viršutinė riba, kuri tikrai gamtos neteš, ar paimsime kitus gyvūnėlius, ar avis, ką galima rasti tose lentelėse. Aš tik nenorėčiau, kad viskas mechaniškai būtų braukiama per pusę. Ypač noriu ir žiūriu į daugumą, na, pasitikėkime Vyriausybe, ji tik pirmas dienas dirba ir jos įstatymas, kuris atėjo, tikrai buvo tinkamai parengtas, suderintas su visais specialistais. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir užbaigs mūsų diskusiją V. Sinkevičius. Pašom, kolega. Netriukšmaujame iš vietų!

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, pirmiausia norėčiau pasidžiaugti atliktu Vyriausybės darbu dėl šio įstatymo, nes pagaliau paskatinti direktyvos mes peržiūrėjome rimtą skaudulį investuotojams. Regione atrodėme visiškai nekonkurencingi, ilgos procedūros užtesiamos, dažnai vilkinamos, ir tai lėmė, kad investuotojas nepasirinkdavo Lietuvos, nes būdavo per ilgai. Darbas iš tiesų buvo padarytas labai geras, procedūros sutrumpintos, tačiau šiandien mes diskutuojame dėl dar vieno labai svarbaus kliuvinio. Kolega S. Gentvilas minėjo, kad 31 kartą buvo vetuotas, buvo panaudotas veto. Aš galiu labai paprastai pasakyti. Investuotojas nedalins per dešimt metų 0,3, 0,1, kiek čia teko vienam gyventojui BVP ir panašiai, nebus to. Jei žiūri, kad 31 kartą buvo priimtas emociškai paremtas politinis sprendimas neįsileisti investicijų į Lietuvą, tai bus pasižiūrėta ir tai bus įvertinta, įvertinta kontekste, regione visų valstybių. Bus pasižiūrėta į Lenkiją, Latviją, Estiją, Slovėniją, Čekiją ir pasakyta, kad vienintelė Lietuva turi tokią veto teisę, kai jau atlikus procedūras, ekspertų vertinimus savivaldybė, nenorėdama įsileisti investuotojų, vetuoja galimas investicijas.

Kėdainių pavyzdys labai puikus. Šio įstatymo pataisa naikinti veto buvo dar iki Kėdainių pavyzdžio. Bet Kėdainių pavyzdys labai geras todėl, kad didelė chemijos įmonė, dirbanti Kėdainiuose, nenori įsileisti dar vienos. Kodėl nenori įsileisti dar vienos? Nes bus konkurencija dėl darbuotojų. Labai paprasta. O ką reiškia konkurencija? Tai augantys atlyginimai. Ką valstybė gali padaryti su didėjančiomis kainomis? Nieko. Bet valstybė gali padaryti tai, kad vis dėlto mūsų žmonės gautų orų atlyginimą, už kurį galėtų gyventi oriai.

Aš prašau šiandien į tai atsižvelgti ir vis dėlto nepalikti to kliuvinio, kuris užkliūva visiems investuotojams. Vis dėlto darbo vietos regionuose išgelbės pirmiausia regionus. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Gerbiami kolegos, reikėtų pasitarti. Reikalas tas, kad šiam klausimui mūsų laikas baigėsi, o pataisų yra labai daug. (*Balsai salėje*) Siūlote padaryti pertrauką? A. Salamakinas. Prašom.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Pirmininke, be abejo, reikėtų daryti pertrauką, tuo labiau kad iš pasisakančiųjų nuskambėjo, kad dar reikėtų derinti kažką ir visa kita. Iš dar viena noriu pasakyti, kad tai ne šios, o praeitos Vyriausybės projektas. Tai ačiū, kad taip gyrite.

PIRMININKAS. Ačiū už pastabą. Kolegos, ar galime dėl pertraukos bendru sutarimu? Ačiū. (*Balsai salėje*) Ne? Galime bendru sutarimu dėl pertraukos? Taip. Iki kito posėdžio. Iki kitos dienos, taip.

13.27 val.

Miškų įstatymo Nr. I-671 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-387(2), Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 1, 2, 5, 7, 9, 13, 16, 18, 20, 23, 24¹, 25, 27, 29, 30, 31, 32 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32¹ straipsniu įstatymo Nr. XII-2683 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-388(2), Saugomų teritorijų įstatymo Nr. I-301 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-389(2) (svarstymas)

Kolegos, kiti darbotvarkės klausimai 1-8a, 1-8b, 1-8c – Miškų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, toliau – Saugomų teritorijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir Saugomų teritorijų įstatymo 30 straipsnio.

Kviečiu į tribūną kolegą K. Mažeiką, komiteto pirmininką. Svarstymas. Prašom, gerbiamas kolega.

K. MAŽEIKĄ (*LVŽSF*). Laba diena, gerbiami kolegos. Išties čia vyksta faktiškai tik suderinimas su Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo tvarka. Komiteto išvada buvo pritarti ir svarstyti skubos tvarka. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nėra, susilaikė 3.

PIRMININKAS. Ačiū, pirmininke. Mes apsispręsimė dėl skubos tvarkos, bet prieš tai suteiksimė žodį diskusijoje S. Gentvilui. Ačiū, pirmininke, po to dar grįšime prie jūsų. S. Gentvilas, diskusija dėl įstatymų projektų Nr. XIIIIP-387, Nr. XIIIIP-388 ir Nr. XIIIIP-389. Prašau.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, komitete buvau vienas iš trijų susilaikiusiųjų dėl vienos paprastos priežasties. Man žmogiškai nesuvokiama, kodėl turėtų urėdai, aplinkosaugininkai nešiotis ginklą ir daryti tai tarp taikiai miškuose gyvenančių gyvūnų ir grybautojų. Per savo trumpą gyvenimą negirdėjau istorijos, ar yra nutikę kokių nors precedentų, bet manyčiau, kad perteklinio šaunamojo ginklo naudojimo ir kalbų apie fizinę prievartą turėtų būti kuo mažiau ir mes, kaip valstybė, turėtume leisti jos kuo mažiau, nepaisydami to, kad tai yra suderinta su Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymu. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, ar yra norinčių? Yra norinčių prieš. V. Rinkevičius norėtų prieš. Prašau.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Nežinau, kodėl mes norime apginkluoti (gal jau apginklavę) saugomų teritorijų pareigūnus, bet tiesiog dažnai dabar kalbame apie emigraciją, re-emigraciją. Pažiūrėkime, kaip mes sutinkame žmones, mūsų piliečius, lankytojus gal ir užsieniečius saugomose teritorijose, parkuose – gražiausiose vietose su ginklu. Dažnai tenka kalbėtis, bendrauti su mūsų žmonėmis, gyvenančiais užsienyje, labai skiriasi tų žmonių bendravimas tokiose vietose kaip saugoma teritorija, kaip parkai, kaip kitur. Ten kiekvienas sutinkamas kaip svečias ir jam rodoma nuoširdžiai, su didele nuotaika jam viskas... Jis priimamas pas mus lyg potencialus nusikaltėlis. Jam ginkluotas pareigūnas ir t. t. Jis priimamas... Dar lyg nepasodintas, bet jau potencialus nusikaltėlis, su kuriuo reikia labai atsargiai... Pati psichologinė nuotaika ir pati atmosfera visai kitokia. Yra mūsų viena (iš tikrųjų tiesa) emigracijos priežastis. Ne vien ekonominė... Ne vien pinigai lemia. Tada pirmiausia reikia apginkluoti socialinius darbuotojus. Prisiminkime Kražių žudiką, kuris nužudė socialinį darbuotoją. Kiek man pačiam teko susidurti su socialinės rizikos šeima, kur konflikto metu nežinai, ar išeisi sveikas ir gyvas, ar ne... Pirmiausia nuo ten pradėkime, o ne saugomoje teritorijoje, kurioje vyrauja harmonija, graži gamta, kur viskas... Aš to visiškai nesuprantu. Tikrai kažkoks absurdas. Todėl ta mūsų šalis yra tokia ir bus, kol mes taip kvailai elgsimės. Aš balsuoju prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. A. Skardžius – už. Prašau, kolega.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Jau seniai tapo tokia politinė tendencija Lietuvoje, kad visuomenė jausis saugiau, jeigu visuomenės atstovai turės daugiau ginklų savo rankose, ar

jie būtų miške, ar saugantys mūsų valstybės sienas, ar savanoriai. Aš manau, kad vis dėlto šian dieną, kai miške priviso tiek vilkų, lūšys yra neatsakingai veisiamos, tai tikrai plėšrūs žvėrys, todėl manau, kad miškininkai taip pat turi būti apginkluoti. Manychiau, kad reikėtų įstatyme dar įrašyti kalibrą, kad nebūtų ten tokie tikrai vien pagąsdinti, bet rimti, normalūs koviniai ginklai. Pasisakau už.

PIRMININKAS. Ačiū. J. Liesys – prieš.

J. LIESYS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke.

PIRMININKAS. J. Liesys.

J. LIESYS (*LSF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Kalbant apie...

PIRMININKAS. Prašau dėmesio, kolegos!

J. LIESYS (*LSF*). ...matyt, reikia jau tada ginkluoti ir uogautojus, ir grybautojus, ir kas tikrai ateina į mišką. Šiuo metu nedarysime mes, matyt, miške to karo ir nenorėtume, kad ten aidėtų tikrai šūviai, nes ir taip paukščiukai mažai dabar veisiasi, kiek turime saugomų teritorijų. Žiūrėkite, saugomoje teritorijoje net negalima rėkauti, o jūs norite pradėti šaudyti. Viena. Ar tikrai miškininkai, girininkai ir kiti gali vykdyti teisėsaugą? Tada reikalingi ir antrankiai, reikalinga ir areštuoti, reikalinga policija. Ką mes dabar čia darome? Vienu žodžiu – ginkluojame tautą, kuri tikrai, manau, šią dieną to nenusipelnė ir nėra reikalo to daryti. Negąsdinkime žmonių ir tikrai elkimės atsakingai.

PIRMININKAS. Ačiū. P. Saudargas – už.

P. SAUDARGAS (*TS-LKDF*). Dėkui, pirmininke. Gerbiami kolegos, tikrai nebūčiau kalbėjęs, nes, atrodo, įstatymas tikrai čia nėra pats šios dienos kontroversiškiausias ar svarbiausias, tačiau kolegų kalbos mane išprovokavo. Iš tiesų esu girdėjęs ne vieną atsitikimą ir istoriją (tai tikrai pasitaiko), kai dirbant miške dažnai susiduriama su brakonieriais: ar tai būtų žvėrių brakonieriai, ar tai būtų žuvų brakonieriai, ar galų gale nelegaliai kerta mišką, ar vykdo kitą nelegalią veiklą. Labai dažnai tie veikėjai būna ginkluoti ir neginkluotas pareigūnas prieš juos nieko negali padaryti. Esu girdėjęs daug istorijų, kaip stabdomos mašinos nestoja. Sako: „O kas tu man toks, aš tau neprivalau atsiskaityti.“ Ir kartais net pagrasinama ginklu ar tiesiog fiziškai susidoroti, jeigu yra keli asmenys. Tikrai tokios situacijos yra pakankamai pavojingos.

Vien jau žinia, kad aplinkos apsaugos pareigūnai ar miškininkai galėtų turėti ginklą, atgrasytų potencialius pažeidėjus nuo pasipriešinimo pareigūnams. Vien atgrasymo prasme tai yra naudingas dalykas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ir K. Mažeika – už.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos...

PIRMININKAS. Trys klausimai.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). ...išties nereikėjo tiek emocijų, nes bet koku atveju ir šiandien yra ta tvarka ir galimybė inspektoriams turėti ginklus. Čia yra tikrai suderinama su nauja tvarka, Policijos ir visais kitais įstatymais, kad būtų suvienodinta ginklo panaudojimo tvarka. Galimybių realiai šiandien taip pat yra, tikrai čia įtvirtinamas aiškumas ir konkretumas šiuo atveju. Čia mes dviračio neišrandame. Bet koku atveju (ir kolega prieš tai kalbėjo), kad šiandien turime 34 tūkst. oficialių medžiotojų, kurie turi ginklus, plius dar turime visokių kitokių veikėjų, kurie taip pat visokiomis formomis būna miške ir saugomose teritorijose, tai ta potenciali grėsmė tikrai yra. Jeigu ministerija mato poreikį, mes tikrai turime jiems pritarti, nes jie turbūt kasdienėse situacijose susiduria su tomis realiomis situacijomis. Kviečiu palaikyti ir nemitinguoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. R. Sinkevičius – prieš.

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke.

PIRMININKAS. Į mikrofoną!

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Iš tikrųjų aš manau, kad ginklų kiekis, naudojamas pareigūnų, ir pareigūnų rato plėtra neužtikrina saugesnio gyvenimo aplinkybių, o priešingai – sukelia daugiau rizikos. Kolegoms norėčiau priminti, kad mūsų atkurtos nepriklausomybės aušroje daugelis Seimo narių turėjo ginklus. Jie buvo išduoti, buvo specialūs kursai, kaip naudotis ginklu, kada negalima, kada galima. Jeigu paklaustumėte tuometinių signatarų, Seimo narių... Jie dabar dažnai klausia, kaip jam atsikratyti to ginklo, nes ginklas neužtikrina, nepadidina jų saugumo, o priešingai – sumažina saugumą. Ne kiekvienas galės šauti į žmogų. Aš manau, kad ir dabar miškininkai

turi teisę, kaip komiteto pirmininkas sakė, naudoti ginklą, tačiau tą tvarką labiau išplėsti nematau jokių reikalingumo požymių.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, kadangi nėra bendros nuomonės, balsuojame po svarstymo dėl įstatymų projektų Nr. XIIIIP-387, Nr. XIIIIP-388, Nr. XIIIIP-389. Kas palaiko, pritaria šiems įstatymų projektams po svarstymo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas pradėtas, kolegos.

Gerbiamas kolega Nagli Puteiki, prašom balsuoti! Prašau.

Gerbiami kolegos, balsavo 114 Seimo narių: už – 68, prieš – 12, susilaikė 34. Pritarta po svarstymo.

Komitetas siūlo skubos tvarką. Ar galime pritarti? (*Balsai salėje*) Ne. Nėra bendros nuomonės.

Balsuojame. Kas pritaria komiteto pasiūlymui svarstyti skubos tvarką, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. (*Balsai salėje*) Balsavimas pradėtas. (*Balsai salėje*)

Gerbiamas kolega Petrai, šiuo metu salėje jūs esate triukšmo šaltinis. (*Balsai salėje*) Palyginus taip. (*Balsai salėje*) Signatarai ir taip jau, kaip girdėjome, turi ginklus. (*Balsai salėje*) Profesoriaus pridavė.

Kolegos, balsavo 112 Seimo narių: už – 66, prieš – 35, susilaikė 11. Skubos tvarka.

13.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Kryževičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-553 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiami kolegos, mūsų darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Kryževičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIIIIP-553. Kviečiame į tribūną Respublikos Prezidentės vyriausiąją patarėją R. Svetikaitę. Pateikimas, svarstymas, priėmimas. Gerbiami kolegos, po to bus slaptas balsavimas. Prašau, kolege. (*Balsai salėje*)

R. SVETIKAITĖ. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamas posėdžio pirmininke...

PIRMININKAS. Prašau negąsdinti damų! Prašau.

R. SVETIKAITĖ. ...gerbiami Seimo nariai, leiskite jums pristatyti Respublikos Prezidentės 2017 m. balandžio 13 d. dekretą, kuriuo, vadovaudamasi Konstitucijos 84 straipsnio 11 punktu, 112 straipsnio 2 dalimi, 115 straipsnio 4 punktu ir Teismų įstatymo 90 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 3 ir 7 dalimis ir atsižvelgdama į Teisėjų tarybos patarimą, Prezidentė teikia Seimui atleisti Gintarą Kryževičių iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų dėl jo skyrimo į kitas pareigas.

Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjus atleidžia Seimas Prezidento teikimu. Gerbiamas G. Kryževičius, šių metų kovo 27 dienos Atrankos komisijos sprendimu, vienbalsiai buvo pripažintas tinkamiausiu pretendentu į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjo ir šio teismo pirmininko pareigas. Tokiam sprendimui vienbalsį palaikymą išreiškė Teisėjų taryba. Atsižvelgdama į tai, kad, iki pradėdamas eiti kitas pareigas, pretendentas turi būti atleistas iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų, Prezidentė teikia šį dekretą ir prašo Seimo atleisti G. Kryževičių iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų dėl jo skyrimo į kitas pareigas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Nėra norinčių jūsų paklausti. Gerbiami kolegos, ar galima pritarti po pateikimo bendru sutarimu? Pritarta. Norinčių kalbėti nėra.

Svarstymas. Taip pat nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Balsuojam!“*) Balsuojam. Po svarstymo. Prašau. Balsuojam po svarstymo dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-553. Balsavimas pradėtas. Kas pritaria įstatymo projektui, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsavimas jūsų pageidavimu. (*Balsai salėje*) Supratau. Teisingai. Pritariu.

Gerbiami kolegos, balsavo 104 Seimo nariai: už – 101, prieš nėra, susilaikė 3. Vis dėlto tikėtai trys susilaikė. Po svarstymo pritarėme.

Dėl priėmimo, kaip žinote, balsuosime slaptu balsavimu. Kolegos, kviečiu balsų skaičiavimo grupę pasiruošti. O balsų skaičiavimo grupė yra tokia: R. Andrikis, L. Staniuvienė, V. Čmilytė-Nielsen, S. Jovaiša, J. Narkevičius, A. Palionis. Ar yra balsų skaičiavimo grupės nariai? Mažoka, kiek matau. Balsų skaičiavimo grupės narių mažoka.

Kolegos, tai Balsų skaičiavimo komisijos nariai rengiasi dirbti. Balsavimo biuletenį, kolegos, galime patvirtinti? Tekstas toks: „Dėl Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Kryževičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto Nr. XIII-P-553“. Tie, kas balsuoja už, palieka už, kas kokią nors kitą nuomonę, paliekate tą nuomonę, už kurią pasisakote. Galime pritarti biuleteniui? Pritarta.

Gerbiami kolegos, kviečiu pradėti balsavimą nuo 13 val. 45 min. iki 14 val. 05 min. (20 minučių balsavimui). (*Balsai salėje*) Prašau. E. Gentvilas nori. Prašau.

E. GENTVILAS (*LSF*). Taip, prašau, gerbiamas pirmininke, paaiškinti savo šnekėjimą apie signatarus, ginklus, kad signatarai neturi kur ginklų dėti, aš neturiu jokio. Ką jūs čia turėjote omeny?

PIRMININKAS. Čia ne aš, čia kolegos taip kalbėjo. Aš tiesiog nustebau, kad jūs visi turite ginklų.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aišku.

PIRMININKAS. Jūsų pavyzdį panaudojo kažkas iš kalbančiųjų...

E. GENTVILAS (*LSF*). Prašome nenaudoti be reikalo. (*Juokas*)

PIRMININKAS. Supratau. Atsiprašau, atsiimu. Prašau, Rasa.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Aš irgi noriu viešai deklaruoti dėl stenogramos, kad niekada gyvenime niekas man, kaip signatarei, jokio ginklo nėra siūlęs, nei dalyvavau kokiose diskusijose apie tai, nei to noriu, kad nekiltų kokių nors baimių Seime, kad čia ginkluoti signatarai vaikšto.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Čia tikrai dar vienas pavyzdys, kad dažnai kolegos vartoja tariamus argumentus. Posėdis baigtas. Taip.

Pertrauka

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, *TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tęsiame rytinį posėdį.

15.01 val.

Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Kryževičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projektas Nr. XIII-P-553 (priėmimo tęsinys)

Baigėsi pertrauka, skirta slaptam balsavimui. Perskaitysiu rezultatus dėl Seimo nutarimo „Dėl Gintaro Kryževičiaus atleidimo iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjo pareigų“ projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Iš viso išduota 115 biuletenių, balsavo 115, galiojančių – 110, negaliojančių – 5. Už balsavo 94, prieš – 12, susilaikė 4. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-P-553) priimtas. (*Gongas*)

Į tribūną kviečiu gerbiamą Seimo Pirmininką ir gerbiamąjį jau buvusį Aukščiausiojo Teismo teisėją.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, atrodo, kad mūsų atsistojimas ir reiškia tą pagarbą, kurios gerbiamas teisėjas G. Kryževičius yra nusipelnęs. Ačiū jam už tą teisingą darbą visų mūsų vardu. (*Plojimai*) Ir, žinoma, sveikiname su naujomis pareigomis.

PIRMININKĖ. Rytinis posėdis baigtas. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 48 STENOGRAMA

2017 m. balandžio 18 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ*

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Dabar pradedame 2017 m. balandžio 18 d. vakarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 90 Seimo narių.

15.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario Mindaugo Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir galimybių inicijuoti apkaltos procesą išvados“ projektas Nr. XIII-P-558 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Pirmasis popietinės darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario Mindaugo Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir galimybių inicijuoti apkaltos procesą išvados“ projektas Nr. XIII-P-558. Kviečiu į tribūną V. Baką, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką. Pateikimas, svarstymas ir bus priėmimas. Dabar pateikimas.

V. BAKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Dar kartelį sveikinu jus su praėjusiomis šventėmis. Leiskite pateikti komiteto atliktą darbą, trumpai pristatyti. Galbūt aš nekartosis to, kas yra parašyta išvadose, tiesiog trumpai pristatysiu esminius momentus.

2017 m. kovo 16 d. Seimas priėmė nutarimą, kuriuo pavedė Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui atlikti parlamentinį tyrimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario M. Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir galimybių inicijuoti apkaltos procesą.

Kaip prisimenate, viskas prasidėjo nuo to, kad Valstybės saugumo departamentas, teikdamas išvadą dėl pono M. Basčio teisės dirbti su įslaptinta informacija, nurodė, kad tokia teisė sukeltų grėsmę valstybės paslaptims ir nacionaliniam saugumui. Toje pažymoje Valstybės saugumo departamentas paskelbė duomenis apie pono M. Basčio ryšius su Rusijos verslo atstovais, nusikalstamo pasaulio atstovais ir Rusijos specialiųjų tarnybų pareigūnais.

Atlikdami jūsų pavedimą, surengėme aštuonis posėdžius, apklausėme 14 žmonių. Iš esmės tyrėme daugiau nei 13 metų laikotarpį, t. y. nuo 2000 metų, kada ponas M. Bastys pirmą kartą buvo išrinktas į parlamentą. Komitetui buvo svarbu nustatyti, kokio pobūdžio buvo tie ryšiai, koks jų turinys, kokią įtaką buvo siekiama daryti Lietuvai svarbiems sprendimams, kokių tikslų apskritai buvo siekiama.

Kaip matote, kiek matote iš viešosios erdvės, taip pat išvadoje, šis tyrimas yra labai glaudžiai susijęs su mūsų valstybės keliu į energetinę nepriklausomybę. Kaip žinote, energetinės nepriklausomybės klausimai daro didžiulę įtaką mūsų politiniams ir šiaip valstybės raidos procesams. Analizuojant 2000-ųjų, 2004–2012 metų strateginius dokumentus nekyla abejonių, kad Lietuvos viena iš strateginių kryptių buvo išsivaduoti iš Rytų kaimyno energetinės nepriklausomybės. Pavyzdžiui, aš čia noriu atsakyti tiems... Aš sulaukiau klausimų apie tai, kad štai mes vertiname situaciją iš dabartinio konteksto, bet reikia vertinti tuo metu buvusį kontekstą, todėl labai trumpai paminėsiu to laikotarpio buvusį kontekstą.

Štai 2000 metais Lietuvos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo redakcija, galiojusi iki 2003 metų. IV skyriaus 4 ir 5 dalys nustatė valstybės valdžios prievoles – tris prievoles, kurios susijusios su mūsų tyrimo objektu.

Pirma, valstybės valdžia privalo apsaugoti Lietuvą nuo užsienio valstybių slaptųjų tarnybų ir jų priedangos struktūrų ardomosios veiklos. Tai yra visais laikais, Lietuvos pozicija niekada nesikeitė.

Antra, įsipareigojame siekti energetikos sistemos stabilumo ir integravimosi į Europos energetikos sistemas. Tai čia yra atsakymas tiems, kurie mano, kad Suomija, Rumunija nuėjo kažkokiu kitu keliu, Lietuva pasirinko strateginę kryptį integruotis į Vakarų, į Europos energetikos sistemas.

Trečias aspektas, kuris irgi, manau, svarbus 2000 metais, kad Vyriausybė ir teisėsaugos sistema privalo apginti piliečius ir valstybę nuo korupcijos bei organizuoto nusikalstamumo, užtikrinti asmens ir turto saugumą. Aš čia kalbu apie pono M. Basčio nustatytus ryšius su organizuoto nusikalstamumo atstovais ir taip pat kriminalinio pasaulio atstovais.

Taigi valstybės interesai nei dabar, nei tada nekelia abejonių.

Dabar trumpai apie, taip vadinsime, pono M. Basčio politinės karjeros ypatumus, politinės veiklos ypatumus.

Štai parlamentinio tyrimo metu surinkti duomenys rodo, kad pagrindinis žmonių, su kuriais palaikė artimus ryšius ponas M. Bastys, veiklos tikslas buvo pakeisti Lietuvos geopolitinę kryptį ir veikti prieš mūsų interesus energetinio saugumo srityje. Aš prašysiu mūsų techninio darbuotojo, jeigu leis, jeigu galima, techninės galimybės, paskelbti tam tikrą keliasdešimties išvadų schemą, vieną prezentaciją, iš kurios bus matyti tie ryšiai.

Taigi 2000 metais ponas M. Bastys buvo išrinktas į Seimą. Komitetui pavyko nustatyti, kad jau nuo savo pirmosios kadencijos palaikė artimus ir sisteminius ryšius su Rusijos ambasados darbuotojais. Konkrečiai su aukštais Rusijos FSB ir GRU pareigūnais. Nors savo pirmojoje apklausoje, atliktoje šio tyrimo metu, ponas M. Bastys neigia tuos ryšius, bet komitetas nustatė, kad vienas iš su M. Basčiu bendravusių asmenų buvo išsiųstas iš Lietuvos 2004 metais dėl veiklos, nesuderinamos su diplomato statusu, t. y. ponas V. Volkovas. O kitas asmuo, informacija nėra įslaptinta, buvo išsiųstas už panašią veiklą, paskelbtas *persona non grata* vienoje iš NATO valstybių.

Dabar 2012 metai... Beje, svarbu yra tai, kad 2006 metais ponas M. Bastys ne kur nors, atsi-prašau, patvoryje ar netyčia, jis oficialiai, su juo kalbėjo mūsų Valstybės saugumo departamento pareigūnai ir įspėjo apie asmenis, su kuriais jis bendrauja. Kas tie asmenys, ko jie siekia... (*Balsai salėje*) 2006 metais, kada buvo pirmą kartą išduodamas leidimas dirbti su įslaptinta informacija. Taigi šiuo atveju ponas M. Bastys taip pat melavo, kad su juo niekas nebendravo, mūsų specialiosios tarnybos jo neįspėjo.

Taigi 2012 metai. Kiek aš turiu laiko? (*Balsai salėje*) 2012 metai. Buvo siekiama įtraukti Lietuvą į „Rosatom“ projektus. Pirmą, *Baltijskaja* atominės elektrinės statyba. Tam buvo siekiama padaryti konsorciumą iš Rusijos ir Lietuvos įmonių, taip pat jungčių su Kaliningrado sritimi statyba, prekybos elektra iš būsimos *Baltijskaja* atominės elektrinės, panaudojant Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės pajėgumus. Pabrėžiu, visi tie tikslai buvo nesuderinami su nacionalinio saugumo interesais integruotis į Vakarus. Informacija rodo, kad tai ir buvo pagrindinis „Rosatom“ planas, o ne joks uždarymas. Uždarymas, kalbu apie Ignalinos atominę elektrinę, ten tuo metu kilusios problemos buvo tik pretekstas realizuoti kitus tikslus. Tarpininkavimas pažeidžiant Lietuvos interesus, nes tikslai neatitiko Lietuvos strateginės krypties, „Rosatom“ ir „Rusatom Overseas“, į schemą įtraukta „Rosatom“ vadovybė, ponas A. Safonovas, A. Mertenas. Jūs matote, kad tai yra tarpininkai tarp „Rosatom“ aukščiausios vadovybės ir mūsų aukščiausių vadovų. Ponas A. Mertenas ir A. Sofonovas buvo pasirinkti kaip vykdytojai, o J. Kostinas – kaip koordinatorius. Pajungti Rusijos ambasados Lietuvoje darbuotojai, taip pat Rusijos Federacijos specialiųjų tarnybų pareigūnai.

Iš tiesų, jeigu kalbėtume apie šį epizodą, jis nepavyko tik todėl, kad tuo metu įsikišo Lietuvos Prezidentė ir taip pat aktyviai veikė mūsų specialiosios tarnybos. Yra akivaizdu, kad pono M. Basčio vaidmuo buvo ne vienkartinis, jis buvo sisteminis. Sisteminsis tai reiškia, kad du ar daugiau kartų buvo siekiama organizuoti „Rosatom“ aukščiausiųjų vadovų susitikimus su mūsų tuo metu buvusiu premjeru, taip pat Seimo Pirmininku. Jų metu prisidengiant „Nukem“ klausi-

mu, t. y. Ignalinos uždarymo klausimu, buvo siekiama kelti tuos pagrindinius klausimus, susijusius su *Baltijskaja* atominės elektrinės statyba ir tiltais į Lietuvą.

Taigi, gerbiami kolegos, po šio tyrimo, aišku, aš atsakysiu į jūsų klausimus, išaiškėjo mažiau-siai du procesai. Vienas, kaip šiandien sakė premjeras, pristatydamas ataskaitą, oficialus, kurį mes oficialiai deklaravome ir siekėme energetinės nepriklausomybės, ir kitas neoficialus, kuriuo buvo siekiama tą energetinę nepriklausomybę atitolinti. Mūsų nuomone, jeigu ponui M. Basčiui ir jo kolegoms būtų pavykę, šiandien Lietuva būtų, ko gero, dar labiau įtraukta į Rusijos įtakos zoną ir mes plėtotume tokius projektus kaip Kaliningrado *Baltijskaja* atominė elektrinė, tiltai tarp Rusijos ir Lietuvos. (*Balsai salėje*) Galima bus ir apie tai pakalbėti.

Iš tiesų mūsų šiandienos veiklos rezultatas yra tai, kad mes užsibrėžtų tikslų pasiekėme, nepaisydami bandymo pakreipti, kaip yra išlaptintoje informacijoje, Lietuvos geopolitinę kryptį. Šiandien mes turime naujas elektros jungtis „NordBalt“, „LitPol Link“, kurios leido diversifikuoti „Lietuvos energijos“ importą, smarkiai sumažinti elektros importą iš Rusijos ir Baltarusijos, kitaip tariant, rinktis. Taip pat mažėja Lietuvos priklausomybė nuo rusiškų dujų. Iš esmės situacija, čia iš šiandienos Vyriausybės ataskaitos, iš esmės 2016 metais 60 % suvartotų dujų importuota iš Norvegijos per Klaipėdos suskystintų dujų terminalą. Tai yra kelias į mūsų energetinę nepriklausomybę ir svarbu pasakyti tai, kad mes privalome, nors ir nepavyko kitas scenarijus, bet svarbu įvertinti šituos veiksmus, nes iš tiesų tie projektai, apie kuriuos šiandien kalbu, tos ambicijos, tie norai niekur neišnyko. Mes ir toliau stebime Rusijos siekį dominuoti šiame regione.

Noriu padėkoti savo kolegoms komitete už tikrai intensyvų darbą, taip pat esu pasirengęs atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis pranešėjau, iš jūsų pateiktų ataskaitų matyti, kad vis dėlto procesas vyko tam tikromis bangomis, buvo suaktyvėjimų. Čia matyti, kuomet buvo kalbama apie galimybę investuoti į Visagino atominę elektrinę, taip pat tam tikri aktyvumai pasireiškė, noras apskritai sustabdyti tą procesą ir daryti įtaką tam, kad būtų plėtojamos kitos atominės elektrinės, dėl kurių dabar turime problemų. Tačiau yra vienas klausimas. Kaip būtų galima paaiškinti, kai ponas M. Bastys jau buvo perspėtas Valstybės saugumo departamento, kad vis dėlto jam gali būti neleista niekada dirbti su slapta informacija, kuomet jis norėjo tapti G. Kirkilo patarėju, kaip jūs paaiškintumėte, ar tai iš tikrųjų yra amnezija, t. y. žmogus neatsiminė, nes tuo metu buvo praradęs sąmonę arba atmintį, ar tai iš tikrųjų melas? Ačiū.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Paaiškinti, kodėl buvo išduota teisė dirbti su slapta informacija, man būtų dabar sudėtinga, nes šita informacijos dalis išlaptinta. Jūs turite prie išvadų dalį išslaptintos informacijos, iš kurios matyti, kad toks pokalbis iš tiesų su ponu M. Basčiu buvo. Kodėl buvo išduota? Tai, matyt, yra atskiros tyrimo dalykas ir mes, noriu pasakyti, kad kai mes aptarinėjome komitete apskritai tyrimo dalyką, kiek mums tirti, kokia apimtimi, vis dėlto nusprendėme vadovautis Seimo nutarimu ir tyrėme tik tiek, kiek tai susiję su ponu M. Basčiu.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas komiteto pirmininke, jūs dabar, atsakydamas į Edmundo klausimą, truputiuką atsakėte į tą klausimą, kurį aš norėjau užduoti. Iš tos medžiagos, kad ir kiek ji būtų užjuodinta, kad ir kiek ten būtų galima mažai pamatyti, vis dėlto atrodo, kad ponas M. Bastys čia yra daugiau detalė ir dalykai, kuriuos mes apie jį nagrinėjome, yra daugiau detalė, nes jis nešoko pats su savimi tango. Tango yra šokamas dviese ir buvo kažkokie kiti partneriai. Kada skaitai tokius dalykus apie galimybę pakeisti geopolitinę kryptį arba rezoliucija dėl Visagino bus normali, arba visokiausius kitus dalykus, tai čia kyla daugiau minčių negu apie poną M. Bastį. Aš norėjau paklausti, ar jūs jaučiatės pakankamai ištyręs, ar jūsų komitetas, jums atrodo, pakankamai ištyrė vis dėlto tas grėsmės, ar nenueita tokiu paprasčiausiu keliu, susikoncentravus tik į vieną konkretų asmenį? Ačiū.

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš pasakysiu taip: kaip ir jūs, aš norėčiau dar kelti klausimus ir gauti atsakymus, su kuo gi tas tango buvo šoktas. Bet būtų neprofesionalu čia spekuliuoti, šioje salėje. Be abejo, mes galime tyrinėti tą laikotarpį, juo labiau kad tikrai yra klausimų. Bet kalbant apie tai, ar mes padarėme viską? Tikrai padarėme viską. Mes surinkome įrodymų, kurie

įrodo, kad ponas M. Bastys turėjo sisteminius ryšius su Rusijos specialiųjų tarnybų darbuotojais, kad jis siekė daryti įtaką, kad per jį buvo atstovaujami „Rosatom“ interesai. Ta prasme mes į tuos klausimus, kurie mums buvo užduoti Seimo, atsakėme tikrai su kaupu.

PIRMININKĖ. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Aš norėčiau paklausti, kaip jūs įvertinote, taip apibendrinančiai, ar gerbiamasis M. Bastys tinka būti Seimo nariu, ar ne?

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tiesų Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas turėjo ketvirtąjį klausimą, atsakyti, ar yra pagrindas apkaltai. Mes į jį atsakėme ir iš tikrųjų pagal įstatymus, pagal Seimo statutą į šį klausimą kompetentingai, nespekuliuodama gali atsakyti tik specialioji tyrimo komisija.

PIRMININKĖ. Klausia A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, gerbiamasis komiteto pirmininke, aš tikrai noriu visų pirma pasveikinti ir padėkoti. Pasveikinti gal nėra su kuo, bet iš tikrųjų už rimtą darbą ir rimtai atliktą darbą, kuris iš tikrųjų atskleidžia vaizdą, kuris bent man asmeniškai yra baisėnis, negu aš galėjau įsivaizduoti, negu atrodė iš pradžių. Jūs labai teisingai pasakėte, kad jūs ištyrėte pono M. Basčio veiklą, vieno asmens veiklą. Bet iš pateiktos medžiagos ir jūsų tyrimo, ir Saugumo departamento akivaizdžiai matyti, kad ponas M. Bastys buvo dalelė to tango šokio, kuriame dalyvavo ne tik ponas M. Bastys, ir tą šokį organizavo „Rosatom“. Ir paaiškėjo visas tinklas, visa šokių aikštelė, kurioje dalyvavo ir didieji verslo dalyviai, ir gali būti, kad ta pati Socialdemokratų partija, ne tik pono M. Basčio asmeny.

Mano klausimas toks, ar jūs nemanote, kad užbaigus taip profesionaliai šitą tyrimą reikėtų jums pačiam, kaip komiteto pirmininkui, prašyti papildomo tyrimo, kad iš tikrųjų būtų atskleistas visas „Rosatom“ veiklos vaizdas, ne tik per poną M. Bastį, bet viską, ką jie tuo metu darė ir kaip jie bandė paveikti ir svarbius Lietuvai projektus, ir kaip jie bandė pakeisti Lietuvos geopolitinę orientaciją?

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Aš tik galvoju, kad tai, ką atliko komitetas, yra tik pirmas žingsnis, dabar labai svarbu, kad Seime būtų tas darbas įvertintas. Tikiuosi, kad taip ir bus. Kalbant apie pono M. Basčio vaidmenį ir kitų asmenų, kiek suprantu, ponas M. Bastys šiandien kalbės ir mes galėsime dar labiau pasigilinti, ir tie klausimai bus atsakyti. Noriu pasakyti, kad, aišku, pirmas komentaras, kuris atsirado „Delfyje“, tai yra į VSD pažymą, ten buvo, rodos, 11 argumentų, jeigu aš neklystu, visi jie šiandien paneigti, atliekant šitą tyrimą. Ir be abejo, norėtusi išgirsti, kodėl tai buvo daroma. Man irgi tai nesuprantama. Net skaitydamas, aš nenorėčiau dabar kelti įtarimų dėl Socialdemokratų frakcijos, nes prieš pat posėdį išsitraukiau 2013 metų Vyriausybės veiklos ataskaitą ir aš joje matau, kad labai blaiviai įvertinta grėsmė nacionaliniam saugumui. Leiskite man pacituoti. Čia netgi nurodyta, kad „Rosatom“ suaktyvino veiklą, kuria buvo siekiama sudaryti prielaidas projektui atgaivinti, pagrįsti tariamą AE naudą, užsitikrinti ES šalių paramą bei elektros eksporto rinkas. Kalbu apie *Baltijskaja* atominę elektrinę. Tuo metu socialdemokratų vadovaujama Vyriausybė tą grėsmę matė ir ji viešai įvardino. Dabar, jeigu kalbėtume apie visą „Rosatom“ vaidmenį, noriu pasakyti, kad labai svarbu vis dėlto skaityti, analizuoti tą informaciją, kurią mums šiandien pateikė žvalgybos. Visas vaidmuo ir dabartinis vaidmuo yra pakankami plačiai pateikiamas, mums tik reikia laiku reaguoti ir laiku imtis prevencinių veiksmų.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, pirmiausia reaguosiu į paskutinį jūsų pagyrimą apie tą Vyriausybės ataskaitos dalį, pastebėdamas, kad tą dalį parašo ne Vyriausybė, o Valstybės saugumo departamentas. Taigi čia nepersistenkite su tais pagyrimais. Vis dėlto aš jūsų paklausu, ar anksčiau tą informaciją gaudavo Ministras Pirmininkas, nes valstybės vadovai turėtų gauti tokią jautrią informaciją. Ar komitetas turi kokių žinių? Ar būdavo kokia nors reakcija?

Ir dar kitas dalykas. Toks asmuo kandidatuoja į Seimą, turbūt nurodo, kad jokių ryšių su Rusijos specialiosiomis tarnybomis neturi. Vėlgi visuomenei jokios žinios, kad galbūt yra kitaip. Kaip yra su tais momentais? Dar nepaminėjau, Seimo Pirmininkas teikia jo kandidatūrą į pavaduotojus. Vėlgi ar iš VSD tuo metu negauna jokios informacijos, kad štai paskui mes turime tokį skandalą, užuot jį išsprendę pirminėje stadijoje?

V. BAKAS (LVŽSF). Aš dabar nepasižymėjau visų klausimų, bet pabandyčiau atsakyti. Dabar dėl premjero, ar tuo metu žinojo? Aš dar kartą pabrėžiu, VSD ar ne VSD ataskaitos, bet Vyriausybės ataskaitoje tarp grėsmių buvo įvardintas „Rosatom“ siekis. Tai buvo įvardinta tarp grėsmių. Ta grėsmė buvo suvokta. VSD, kaip jūs žinote, visuomet teikia informaciją valstybės vadovams apie grėsmes ir rizikas. Šiandien ta informacija, kuri buvo teikiama tuo metu aukščiausiams valstybės vadovams, yra išlaptinta. Atleiskite, aš jos negaliu komentuoti. Bet aš tik noriu pasakyti tiek, kad visai čia neatrodytų, jog mes darome išvadas iš slaptų pažymų, pats buvęs premjeras A. Butkevičius, aš noriu pacituoti jį, apklausiamas komisijoje, rekomendavo ponui M. Basčiui nesusitikėti su tais asmenimis, ta prasme viešuose protokoluose yra netgi citatos. Vadinas, tikrai premjeras žinojo, kas tie asmenys.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, klausimų laikas baigėsi. Galime nutraukti klausimus? Ačiū, pirmininke, už darbą ir už atsakytus klausimus. Dabar po pateikimo vienas – už, vienas – prieš Seimo nutarimą. Už – K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš noriu pasveikinti komitetą, atlikus didžiulį darbą, ir labai greitai. Tiesą sakant, man teko dirbti panašiai komitetuose ne vieną kartą, kai komitetams būdavo pavestos specialiųjų komisijų darbo užduotys. Tikrai tai yra sunkus, nelengvas darbas, reikia peržiūrėti daugybę medžiagos, reikia susitikti su ne vienu žmogumi ir tai labai kruopštus darbas, reikalaujantis didelio išsigilino. Visa tai yra padaryta, medžiaga yra išpūdin-ga, ji faktiškai įtikinanti, iš jos galima toliau daryti išvadas mums toliau apkaltos komisijos dar-be. Aš skatinu visus pritarti šitam padarytam darbui ir žengti toliau. Reikia toliau vykdyti apkal-tos procesą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Sveikinu taip pat gerbiama-jį komiteto pirmininką, kuris per pusę metų pranoko visą konservatorių darbą, kartu sudėjus visų kadencijų. O negaliu pritarti dėl tos priežasties, kadangi neatsakėte į klausimą, kas vis dėlto, ko-kia tai kompanija iš planuojamos statyti *Baltijskaja* atominės elektrinės planavo importuoti į Lie-tuvą elektros energiją, kas tos kompanijos vadovas, kaip vadinosi ta kompanija ir ar tai nesusiję su nacionaline grėsme energetikos siekiams ir strategijai. Gerbiamasis pirmininke, būkite nuoseklus ir ištirkite šį atvejį. Šiuo kartu dar negaliu pritarti, bet sveikinu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate minėtam Seimo nutarimui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 112 Seimo narių: už – 91, prieš – 5, susilaikė 16. Po pateikimo Seimo nutarimui pritarta. Svarstymas. Pirmiausia svarstymo stadijoje – diskusija. Pirmiausia, aišku, turi kalbėti M. Bastys.

M. BASTYS (LSDPF). Gerbiamieji Seimo nariai, brangūs Lietuvos piliečiai, nuo pat pradžių šiandien savo kalboje noriu labai aiškiai pabrėžti: aš nepadariau man Seimo komiteto priskiria-mų nusikaltimų, nes tokiu atveju turėčiau būti baudžiamas Baudžiamojo kodekso 118 straipsnyje dėl padėjimo kitai valstybei ar jos organizacijai veikti prieš Lietuvos Respubliką – jos Konstituci-ją, santvarką, suverenitetą, teritorijos vientisumą, gynybos ar ekonomikos galią... Kaip Lietuvos Respublikos pilietis, remdamasis mūsų Konstitucijos 30 straipsniu, teigiančiu, kad asmuo, kurio konstitucinės teisės ar laisvės pažeidžiamos, turiu teisę kreiptis į teismą, ir kaip tai numato ir Eu-ropos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, turiu visišką teisę ginti ir ginsiu savo teises, savo garbę ir orumą, savo teismą ir nekaltumą teisme. Todėl ramia sąžine sakau jums: aš neveikiau prieš Lietuvos valstybę ir nepadėjau veikti jokiai kitai valstybei prieš Lietuvos Respubliką. Aš nekenkiau savo valstybei Lietuvai ir aš neišdaviau savo tėvynės Lietuvos. Aš ne-keliu grėsmės Lietuvos valstybės nacionaliniam saugumui ar Lietuvos Respublikos piliečių tei-sėms ar interesams. Aš nesulaužiau priesaikos Lietuvos Respublikai.

Šį parlamentinį tyrimą atliko Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Noriu atkreipti jūsų dėmesį – tai parlamentinis, tai yra politinis tyrimas, kuris jau sa-vo prigimtimi yra įvairioms politinėms įtakoms ir partiniams interesams bei politinėms galios ir konkurencijos žaidimams... Tai ne teisminis tyrimas, kuris būtų pagrįstas nešališkumu, teisės vir-šenybe ir demokratinėje Europoje įtvirtintomis pilietinėmis ir politinėmis žmogaus teisėmis.

Taip pat noriu pabrėžti, kad šiuo individualiu Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto tyrimu dėl neva mano keliamų grėsmių Lietuvos saugumui atvejo Seimo komitetas neatliko objektyvaus ir visapusiško tyrimo bei sąžiningo aplinkybių vertinimo. Drįstu teigti, kad vis dėlto viską nustelbė partinis suinteresuotumas, kuris įrėmintas į politinės kovos rėmus ir užgožia teisingo sprendimo priėmimą. Seimo komitete vyravo daugelio jo narių išankstinis visiškas nepasitikėjimas mano, kaip Seimo nario, žodžiais ir išsakytomis mintimis, o jų užduodamuose tendencinguose klausimuose vyravo teisinis chaosas ir teisinis neraštingumas.

Visi surašyti komisijos dokumentai yra grindžiami tik fakto buvimo klausimu, tačiau kaltės klausimas neištirtas ir komisijos nemotyvuota ir nepasisakyta. Pats tyrimo principas ir išvados surašymas yra ydingas ta prasme, kad politinė atsakomybė kildinama iš aplinkybių, kurios nebuvę objektyviai ir išsamiai ištirtos, o mano kaltė ir atsakomybė realiai neįvertinta. Esant tokiems esminiams trūkumams, išvada visada bus klaidinga. Visumą teisinių aplinkybių gali įvertinti tik patyrę, nešališki ir objektyvūs teisininkai, o tokių komisijoje, deja, trūko. Nes, kaip jau minėjau, vyravo daugelio jos narių išankstinis nusistatymas mano atžvilgiu.

Taip pat noriu pabrėžti, kad mano atvejis nėra išskirtinis. Kai Seime parlamentinių tyrimų komisija imasi teismo ar kitų teisinių, tai yra jai pagal prigimtį nepriklausančių funkcijų, įvertinus tai siūlyčiau, kad būtų laikas Lietuvos Respublikos Seimui padaryti pokyčius dėl laikinųjų komisijų sudarymo iš Seimo narių ir pereiti prie Jungtinių Amerikos Valstijų parlamentinės sistemos patirties, kuomet yra specialiai paskiriamas prokuroras patikrinimui atlikti ir tik po to patikrinimo išvados priimamas politinis sprendimas.

Suprasdamas, kad komisija bus neįgali ištirti įvykių aplinkybių profesionaliai, kreipiausi į generalinį prokurorą ir prašiau pradėti ikiteisminį tyrimą dėl visų tų faktų, kurie išdėstyti komisijos dokumentuose, vildamasis, kad viskas bus visiškai išsiaiškinta ir teisiškai įvertinta. Šiuo atveju tiek baudžiamoji, tiek politinė atsakomybė atsiranda iš tų pačių duomenų.

Dėl komisijos išvadų.

PIRMININKĖ. Kolega, laikas!

M. BASTYS (LSDPF). Labai atsiprašau, aš vis tiek turiu į visus klausimus atsakyti. Dėl komisijos išvadų mano paaiškinimai duoti komisijai ir aš jų neatsisakau.

Pirma. Pabrėžiu dar kartą, kad 2006 metais aš nebuvo įspėtas Valstybės saugumo departamento apie J. Kostiną, E. Mackevičių, P. Vojeiką, S. Dubininką ir V. Pachomovą. Su dauguma iš šių asmenų aš tuo laiku dar net nebuvo pažįstamas.

Antra. Nuoširdžiai pasakysiu – man nebuvo žinoma šių asmenų autobiografiniai duomenys, jų galima įtaka, gyvenimo būdas ir veiklos tikslai.

Trečia. Komisijos pažymoje nėra patvirtinančių įrodymų, kad man būtų žinoma jų sąsajos su Rusijos specialiosiomis tarnybomis ir aš tai žinodamas būčiau padėjęs jiems veikti prieš Lietuvą. Jokių baudžiamųjų bylų J. Kostino, E. Mackevičiaus, P. Vojeikos ir S. Dubininko atžvilgiu nėra, apie V. Pachomovo veiksmus man nebuvo žinoma.

Ketvirta. S. Dubininko priskyrimas prie nusikalstamo pasaulio atstovų yra tik prielaida, kuri neparemta įrodymais.

Penkta. VSD pateikta informacija pažymoje yra iš gandų sukurta „tiesa“, kuri įvilktą į grėsmės prieš Lietuvą rūbą.

Šešta. Nėra loginio ryšio tarp trečiųjų asmenų praeities ir mano asmenybės. Niekas nesiekė nei kalbomis, nei veiksmais pakenkti Lietuvai. E. Mackevičiui neuždrausta atvykti į Lietuvą.

Septinta. Medžiagoje nėra įvertintas mano atsparumo laipsnis pašaliniam poveikiams. Norint paveikti, reikia turėti kompromituojančios medžiagos, siekiant padaryti įtaką Seimo nariui ir priversti Seimo narį išduoti savo tėvynę ir sulaužyti priesaiką. Tokių duomenų nėra. Nėra jokių duomenų, kad aš būčiau atlikęs kokius nors veiksmus už atlygį. Nėra nurodyta, kokius teisės aktus aš, kaip Seimo narys, pažeidžiau. Aš Seime ne pirmi metai ir žinau savo teises ir pareigas bei ribas, iki kurių galiu eiti.

Dešimta. Aš esu apkaltintas ir tuo, kad padėjau vienam rinkėjui Šakiuose gauti darbo ir tvarkyti tarybinių karių kapines. Kyla klausimas, kada mirusieji kelia pavojų valstybės saugumui?

Vienuolikta. Dėl bendravimo su užsienio žvalgybų darbuotojais. Komisijos posėdžio metu ponia R. Juknevičienė pasakė žodžius, kad tie asmenys nerodo FSB ar GRU pažymėjimų.

Dvylikta. VSD pareiga yra apsaugoti Seimo narius nuo tokių asmenų veiksmų, o ne apsiriboti abejotinų aplinkybių *post factum* išdėstymu. Komisijos pažymos 36 lape nurodyta, kad 2003–2004 metais aš bendravau su asmeniu, kuris dirbo ambasadoje ir paskui buvo pripažintas *persona non grata* ir išsiųstas iš Lietuvos, o 2017 metais man apie tai buvo paaiškinta. Politinė atsakomybė turi būti susieta su žinojimu ir kalte.

Trylikta. Visur rašoma apie J. Kostiną ir kitus, tačiau niekur nėra konstatuotas faktas, kad jie susiję su specialiosiomis tarnybomis ir politinėje plotmėje veikia prieš Lietuvą. Visur kalbama apie verslo interesus ir asmeninio pobūdžio interesus.

Keturiolikta. Mano kaltė dėl energetikos, kildinama iš bendravimo su „Rosatom“ darbuotoju A. Mertenu. Susitikęs su juo buvau tris kartus: dėl atominės uždarymo du kartus ir trečią kartą atsitiktinai. Kalba buvo informacinio pobūdžio, aš esu išrinktas vienmandatėje apygardoje ir man svarbu buvo ir yra, kad Lietuvos žmonėms papildomai nereikėtų mokėti už atominės elektrinės uždarymą. Jokio asmeninio tikslo aš neturėjau. Teigti, kad nuolat susitikinėdavau su Rusijos žvalgybos ir „Rosatom“ atstovais, yra daugiau nei drąsu. Mano susitikimas su „Rosatom“ atstovu buvo 2012 metų pabaigoje ir 2013 metų pradžioje, o VSD ataskaita apie grėsmes paskelbta tik 2013 metų birželio mėnesį, t. y. jau po susitikimų.

Penkiolikta. Teigiama, kad aš buvau Maskvoje knygos pristatyme 2015 metais. Bet tai yra netiesa. Po įvykių Kryme aš Rusijoje nebuvau.

Baigdamas noriu pabrėžti, gerbiamieji Seimo nariai, brangūs Lietuvos piliečiai, kad mano sąžinė švari, aš sutikau pereiti patikrinimą poligrafu, kad išsklaidyčiau konservatorių R. Juknevičienės, A. Anušausko abejones, jog prieš jus neva stovi FSB ar GRU bendradarbis. Dėl visų šių priežasčių manau ir siūlau, kad šis teikiamas Seimo nutarimo projektas turėtų būti labai aiškiai paredaguotas, siekiant, kad išvados atitiktų faktines aplinkybes. Sutinku, kad apkaltos komisija, kuri įstatymiškai vykdytų teisinę...

PIRMININKĖ. Gerbiamasis kolega, aš privalau nutraukti, jūs jau ir J. Oleko laiką išnaudojote. (*Šurmulyš salėje*)

M. BASTYS (LSDPF). Kolega, aš vis dėlto esu rimtais dalykais kaltinamas, aš turiu išsakyti visas... (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ar galime leisti dar kalbėti? (*Balsai salėje*) Prašom, kalbėkite. Dar 5 minutes. Toliau tikrai nebeleisiu.

M. BASTYS (LSDPF). Sutinku, kad Apkaltos komisija įstatymiškai vykdytų teisinį procesą, grįstą teisiniais argumentais ir įrodymais, todėl realiau ir blaiviau įvertintų visas aplinkybes, apklaustų liudytojus ir priimtų pagrįstą sprendimą. Dar kartą noriu pabrėžti tai, ką sakiau šios savo kalbos pradžioje: aš nepadariau man Seimo komiteto priskiriamų nusikaltimų, nes tokiu atveju turėčiau būti baudžiamas pagal Baudžiamojo kodekso 118 straipsnį dėl padėjimo kitai valstybei ar jos organizacijai veikti prieš Lietuvos Respubliką, jos Konstituciją, santvarką, suverenitetą, teritorijos vientisumą, gynybos ar ekonomikos galia.

Kaip Lietuvos Respublikos pilietis, remdamasis mūsų Konstitucijos 30 straipsniu, teigiančiu, kad asmuo, kurio konstitucinės teisės ar laisvės pažeidžiamos, turi teisę kreiptis į teismą ir, kaip tai numato Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, turiu visišką teisę ginti ir ginsiu savo teises, savo garbę ir orumą, savo teismumą ir nekaltumą teisme.

Mano atveju, deja, kuriamas labai negatyvus precedentas, kai žmogus, remiantis visiškai nepagrįstais įrodymais bei šališku politiniu tyrimu, paskelbiamas savo valstybės išdaviku kaip kokioje neteisinėje ar nedemokratinėje valstybėje. Todėl ramia sąžine sakau jums – aš neveikia prieš Lietuvos valstybę ir nepadėjau veikti jokiai kitai valstybei prieš Lietuvos Respubliką. Aš nekenkiau savo valstybei Lietuvai ir aš neišdaviau savo tėvynės Lietuvos. Aš nekeliau grėsmės Lietuvos valstybės nacionaliniam saugumui ar Lietuvos Respublikos piliečių teisėms ir interesams. Aš nesulaužiau priesaikos Lietuvos Respublikai. Ačiū visiems už dėmesį.

PIRMININKĖ. R. Juknevičienė – frakcijos vardu. (*Balsai salėje*)

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamoji pirmininke, gerbiamieji kolegos, per šią trumpą kalbą pratęsiu komiteto pirmininko pasisakymą, taip pat primindama laikmečio detales, kontekstą,

kuriame vyko pagrindiniai tiriami įvykiai, paanalizuosiu du svarbiausius tyrimo epizodus, iš kurių komitetas nustatė, kad M. Bastys mums, atliekantiems tyrimą jo kolegoms, melavo. Tie epizodai – tai 2006 metai ir „Rosatom“ interesai Lietuvoje.

2006 metai. Po Vyriausybės krizės atsistatydinus A. M. Brazauskui premjeru tampa G. Kirkilas. M. Bastys paskiriamas Ministro Pirmininko patarėju, prašo leidimo dirbti su slapta informacija, bet ruošiant išvadą VSD pareigūnams kilo abejonių dėl tuometinių M. Basčio ryšių su Rusijos žvalgybininkais, tačiau leidimas po VSD pareigūno apsilankymo ir pokalbio su M. Basčiu Vyriausybės rūmuose, kurį jis neigia, buvo išduotas. Be VSD vadovybės palaiminimo tokie sprendimai neįmanomi. Primenu, kad VSD vadovavo A. Pocius, o A. Pociui vadovavo valstybė kartu su visais G. Kirkilo socialdemokratais nuo užpakalinės sėdynės valdžiusia draugų grupe.

Tais pačiais metais Breste žuvus V. Pociūnui NSGK tyrė padėtį tuometiniame VSD. Tyrime teko dalyvauti, radome iš šalies užvaldytą struktūrą. Beje, tas pačias pavardes, kaip ir tuomet, radau ir šiame tyrime, todėl man dabartinis tyrimas kažkuria prasme buvo lyg antra to paties filmo serija. Ne viskas išslaptinta, todėl daugiau nesiplėsiu.

2006 metai dabartiniam komiteto tyrimui yra svarbūs, nes M. Bastys komitetui melavo, atsakydamas į klausimus jis sakė, kad niekada jokių VSD pareigūnų nebuvo susitikęs. Komitetas gavo M. Basčio susitikimo su VSD protokolą. Abejoti pareigūnais neturime pagrindo. Šis epizodas reikšmingai keičia situaciją, nes parodo, jog M. Bastys žinojo, ką daro. Buvo informuotas, kur veda kontaktai su Rusijos veikėjais, tačiau sąmoningai toliau plėtojo tokius ryšius.

Lietuvos piliečiai, tuo labiau politikai, davę priesaiką, privalo padėti Lietuvos tarnyboms jų sunkiame darbe su Rusijos žvalgybininkų ardomuoju darbu. Šioje istorijoje viskas buvo atvirkščiai. M. Bastys ne tik kad ne kartą nesikreipė į VSD kontržvalgybininkus, nors turėjo jų kontaktus po 2006 metų pokalbio, bet padėjo Rusijos žvalgybos agentams įgyvendinti Rusijos Federacijos interesus Lietuvoje.

Kaip rodo NSGK atliktas tyrimas, tie interesai buvo priešingi ir žalingi Lietuvos Respublikos įstatymais patvirtintiems interesams. Iliustruojų citata iš VSD medžiagos po sutikimo su premjeru A. Butkevičiumi 2013 metais: „Anot A. Merteną, jis akcentavo, kad, priėmusi „Rosatom“ pasiūlymus, Lietuva pakeistų savo geopolitinį statusą.“ Tačiau svarbiausias NSGK atlikto tyrimo epizodas yra susijęs su Kremliaus energetiniais interesais. Juos įgyvendinti Lietuvoje ir padėjo M. Bastys. Nuo pat nepriklausomybės atkūrimo svarbiausias Kremliaus interesas Lietuvoje buvo energetika. Atitinkamai ta kryptimi Kremlius formulavo užduotis ir savo žvalgyboms. 2012 metų vasarą joms buvo duota užduotis pašalinti konservatorius iš valdžios, apie tai Lietuvos tarnybos informavo tuometinį NSGK ir Vyriausybę, ir sustabdyti Visagino atominę. Mat VAE būtų užkirtusi kelią Rusijos dviem projektams: Astravo atominei ir *Baltijskaja* projektui Kaliningrade.

Ypatingas Kremliaus pastangas matėme ir nujautėme jau tada. Gaudavome slaptos VSD informacijos, tačiau šiandien apie tai pirmą kartą remdamiesi mūsų žvalgybos informacija kalbame viešai. Visas šis tyrimas atskleidžia, kaip konkrečiai, per kokius žmones ir partijas buvo veikama. Atskleidžia tik iš dalies, tačiau platesnį poveiklį įmanoma sudėlioti paanalizavus tų dienų kontekstą. Iš to, ką perskaitėme VSD medžiagoje, nuotaikos „Rosatom“ 2012 metų rudenį, po Seimo rinkimų ir Kremliui puikiai pavykusio referendumo, buvo labai geros, juk laimėjo savi. Prasidėjo praktiniai žygiai. Dėl Astravo „Rosatom“ reikėjo užsitikrinti, kad Lietuva nieko nedarytų, tik paliktų veikiančias jungtis, o dėl Kaliningrado reikėjo padirbėti, ir čia ypač aktyviai prijungiamas Kremliaus žvalgybininkų draugas M. Bastys. M. Basčio šiandieninė gynyba remiasi tuo, kad jis „Rosatom“ atstovus vedžiojo į politikų kabinetų vedamas Lietuvos interesų, neva jam rūpėjo Ignalinos atominės elektrinės uždarymas ir galimas Europos pinigų stabdymas. Tai – ne tiesa. A. Mertenas vadovauja dukterinei „Rosatom“ kompanijai „Rusatom Overseas“. Ji nėra atsakinga už Ignalinos uždaryme dalyvaujančios kitos dukterinės kompanijos „Nukem“ darbą. „Rusatom Overseas“ paskirtis – naujos atominės užsienyje.

Beje, komentuodamas susitikimą su V. Gedvilu, pats M. Bastys 2013 metais žurnalistams kalbėjo ne apie Ignaliną, o apie tikruosius A. Merteną tikslus, tačiau šiandien atmintis sušlubavusi – nebeatsimena. Gerai, kad bent VSD duomenys atskleidžia tikrąjį vaizdą. Iš jų yra visiškai aišku, kad M. Bastys politiniu lygiu atstovavo „Rosatom“ siekams statyti atomines ne tik Lietuvos kaimynystėje, bet ir pačioje Lietuvoje, vykdė jų prašymus ir nurodymus.

M. Bastys, aišku, yra tik vienas iš veikėjų. Taip jau susiklostė, kad apie jį dabar žinome daug. Atsidarė vienas langelis, tačiau dar daug ką reikės išsiaiškinti, daug įvairių langelių lieka uždari: ir tai, kaip tėvui V. Žiemeliui 2012 metų vasarą prastūmus per Seimą referendumą dėl Visagino, sūnus G. Žiemelis sėkmingai gavo užsakymą oro uosto statyboms prie Maskvos; kodėl socialdemokratai 2011–2012 metais staiga pakeitė savo požiūrį į VAE, labai sutampa su „Rosatom“ pasiūlymu konsorciui; kas ir kokiais metodais stengėsi kompromituoti dujų terminalo projektą. O Kremliaus žvalgybų darbas darant įtaką referendumo baigčiai, matyt, bus įrašytas į žvalgybos vadovėlius.

Šios dienos Socialdemokratų frakcijos sprendimas ginti Kremliaus žvalgybininkų draugą M. Bastį reiškia tik viena – jei M. Bastys pasakytų tiesą, reiktų tirti ir kitus. Frakcija žino, ką M. Bastys žino.

Tačiau grįžtu prie tyrimo. Kokie buvo motyvai megzti plačius ir sistemingus kontaktus su Rusijos žvalgybų žmonėmis? Primenu, kad visi VSD minimi M. Basčio draugai turėjo ryšių su Kremliaus struktūromis, net ir kriminalinio pasaulio ir M. Basčio draugas D. Dubininkas. Jis, beje, nuo pat nepriklausomybės pradžios turi taip pat ne vieną Rusijos žvalgybų pėdsaką: bankas „Sekundė“, pažyma dėl apkaltos R. Paksui, ryšiai su E. Mackevičiumi. Mano atsakymas dėl motyvacijos yra toks: merkantilinis interesas visose tokiose istorijose su Rusijos žvalgybomis visada yra.

Šiame tyrime įdomi konsorciūmo istorija. „Rosatom“ siekė sujungti savo ir stambiausio Lietuvos statybų verslo interesus. Konsorciūmas, kurio idėja pradėta slapta rutulioti dar 2011 metais, turėjo gauti užsakymus iš *Baltijskaja*, Astravo ir Visagino atominų statybų. Čia M. Basčio draugas J. Kostinas turėjo koordinatoriaus vaidmenį. Kaip ne kartą yra sakęs E. Lukasas – „politinė korupcija yra prioritetinga Kremliaus eksporto rūšis“. Tam, kad per „Rosatom“ projektus pasikeistų Lietuvos geopolitinė kryptis, buvo ruošiamasi verslą ir Kremlui palankius politikus užpildyti dideliais užsakymais ir nuo jų nubyrančiais dideliais pinigais.

PIRMININKĖ. Laikas, kolege!

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Baigiu. (*Balsai salėje*) Visa Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija balsuos už Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą, nes mums viskas aišku.

PIRMININKĖ. Dėkui. Frakcijos vardu – A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDPF*). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, truputį nustebau pamatęs schemoje ir savo pavardę, nors, aišku, ten buvo sudėti punktyrai. Noriu labai aiškiai pasakyti: kaip buvęs premjeras, nė karto nė su vienu „Rosatom“ atstovu nesusitikau ir neturėjau jokio pokalbio. Ignalinos atominėje elektrinėje dalyvavo „Nukem“ atstovas ir... (*Balsas salėje*) Nežinau, ar jis ten dalyvavo, jis neprisistatė, o ten dalyvavo apie 30 asmenų. Jis posėdžio metu, jeigu ir buvo, nekalbėjo. Vienas dalykas.

Kalbėsiu labai atvirai, nuoširdžiai, teisingai. Noriu kai kuriems naujiems Seimo nariams pasakyti, kad gal susidarė toks išpūdis, kad „Rosatom“ čia buvo kažkoks labai galingas įrankis paveikti daugelį politikų. Aš noriu pasakyti, kad buvusiai Vyriausybei „Rosatom“ nė kiek nedarė įtakos. Bet kad žinotumėte tam tikrą istoriją, „Nukem“ kompanija, konsorciūmai laimėjo konkursą 2005 metais. Atėjus į Vyriausybę A. Kubiliui, 2009 metais Ignalinos atominės elektrinės uždarymo buvo darbai sustabdyti. Kaip žinote, šio projekto finansavimo klausimai buvo sprendžiami per Europos Komisiją, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banką ir Donorų asamblėją.

Iš pradžių prasidėjo derybos Lietuvos energetikos ministerijos su „Nukem“. Po to, nuo 2010 metų pavasario iki 2011 metų vidurio, derybos su „Nukem“ visiškai nutrūko. Europos Komisijai trūko kantrybė ir nusprendė pati įsikišti į derybas kartu su Lietuvos energetikos ministerijos atstovais, nes Lietuvai buvo pradėta grasinti, kad lėšos, kurios yra skiriamos finansuoti atominės elektrinės uždarymui, bus nutrauktos. Tokių perspėjimų buvo iš Europos Komisijos ir iš Donorų asamblėjos, ir iš Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko. Netgi, jeigu kai kurie Seimo nariai atsimena, buvo atvykęs vienas Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko departamento vadovų. Tuo metu buvau opozicijoje. Dalyvavau kartu su kai kuriais kitais Seimo nariais susitikime, ir jis labai griežtai Lietuvai sakė: arba jūs sugebate išspręsti problemas, arba tas finansavimas bus nutrauktas.

2012 m. gruodžio 13 d., kada keitėsi vyriausybės, Donorų asamblėjos posėdyje buvo įtrauktas klausimas dėl finansavimo nutraukimo Ignalinos atominės elektrinės uždarymui. Bet kadangi keitėsi vyriausybės, buvo priimtas sprendimas dar nenutraukti finansavimo, o jį pratęsti. Mes šioje srityje buvome sukėlę didžiulę audrą.

„Rosatom“ man nevaidino jokio vaidmens, nes jo vaidmuo, jeigu ir kur nors buvo daromas, bet Vyriausybėje tai nebuvo jaučiama, nebuvo jaučiama ir pabrėžiama. Taip, ir man tiesiog per susitikimą su Vokietijos kanclere A. Merkel 2013 metų pavasarį, dvišalį susitikimą (galima pasižiūrėti protokoluose), buvo aiškiai pabrėžta: gal galite pagaliau išspręsti „Nukem“ problemą dėl jūsų Ignalinos atominės elektrinės uždarymo, nes po to gali kilti irgi problemų dėl 2014–2020 metų finansinei perspektyvai skiriamų lėšų.

Pagaliau 2013 m. liepos 25 d. buvo sutartis atnaujinta, bet po sutarties atnaujinimo kainavo papildomai 73 mln. eurų, kas buvo pareikalauta iš „Nukem“ kompanijos, nes derybos užsitęsė ir buvo pripažinta, kad padaryta klaida.

Dabar dėl 2013 metų. Gerbiamas Razma, aš jums galiu paaiškinti tam tikras grėsmes, ką aš buvau pateikęs. Taip, tai buvo VSD pateikta informacija, kad, pavyzdžiui, 2009 m. birželio 26 d. premjeras A. Kubilius, susitikdamas su Baltarusijos premjeru, ką sako? „A. Kubilius taip pat pristatė kaimynams Lietuvos planus energetikos srityje ne tik statyti atominę jėgainę, bet ir kurti bendrą Baltijos šalių elektros energijos rinką, sujungiant ją su tokia pačia Skandinavijos šalių rinka. Buvęs Baltarusijos premjeras S. Sidorskis pažymėjo, kad Baltarusijos planai statyti naują atominę jėgainę netoli Lietuvos sienos bus visiškai skaidrūs, derinami su kaimynais.“ Čia galėčiau daugiau skaityti komentaruose... Tas pats buvo pasakyta ir Baltarusijos prezidentui. Anot Lietuvos premjero, su Baltarusijos vadovu jis taip pat aptarė galimybes Lietuvai importuoti elektros energiją iš Baltarusijos.

Apie ką mes kalbame? Apie... (*Balsai salėje*)

Kitas variantas. (*Balsai salėje*) Gerbiami konservatoriai, vienas iš visuomeninių A. Kubiliaus patarėjų susitiko su „Rosatom“ atstovais dėl Baltijos atominės elektrinės statybos Kaliningrade ir buvo pasiūlyta kurti bendrą įmonę, kad Astravo ir Baltijos jėgainės galėtų gaminti elektros energiją ir ją importuoti į Lietuvą, į Lenkiją ir netgi į kitas kaimynines šalis, kuriose išvystyta bendra infrastruktūra. (*Balsai salėje*) Aš manau, kad į šituos klausimus tikrai turės būti duoti atsakymai. Čia buvo rašoma apie tas grėsmes.

Toliau buvo kalbama apie energetinę nepriklausomybę. Mielieji, man tai kai kada sukelia didžiulį (atsiprašau už tokį žodį) juoką. Statant ir suskystintųjų gamtinių dujų terminalą, kai jūs negalvojote apie... kad mes nežinojome, kokios grėsmės. Buvo naudojamos įvairiausios grėsmės, bet nereikia eiti ir šaukti, ir rėkti. (*Balsai salėje*) Su grėsmėmis reikia susitvarkyti. Tai yra slapta informacija.

Galiu pasakyti. Tiesiant „NordBalt“ kabelį su Švedija buvo netgi ir fizinių trukdžių, jeigu jūs turite informacijos ir esate susipažinę. Bet esmė valdžios yra susitvarkyti su iškilusiomis grėsmėmis, susitvarkyti su problemomis, parodyti rezultatus ir juos įgyvendinti. O aš galėsiu klausimų labai daug pateikti. Aišku, kai skaitai tokius straipsnius, kur rašoma, kad Ignalinos atominės elektrinės uždarymas finansuojamas rusiškais pinigais (su klaustuku, taip?), ir rašoma, kad vasario 22 dieną Ignalinos atominės elektrinės vykusiame A. Merteno susitikime su premjeru A. Butkevičiumi (jo nemačiau akyse, niekada nekalbėjau) „Rosatom“ viceprezidentas informavo premjerą apie elektrinės uždarymo projekte iškilusias problemas ir pabrėžė, kad atominės elektrinės uždarymas yra finansuojamas rusiškais pinigais (niekada nebuvo finansuojamas rusiškais pinigais ir niekada nevyko tokio pokalbio!), tai paskui tokią informaciją perrašo tam tikruose dokumentuose. Taip galima sukurti, žinote, labai daug ką. (*Balsai salėje*)

Aš jums galiu pasakyti, per savo premjeravimo laiką buvau gavęs tokią pažymą, kur man vos nepasišiaušė plaukai apie vieną iš mano patarėjų. Aš paprašiau, kad atsakytų į tuos klausimus, išsikviečiau VSD vadovą. Kada man atsakė į tuos klausimus, tai VSD vadovo buvo atsakymas: „Žinote, na, kai kurie žmonės surinko informaciją pagal laikraščius ir t. t., atsiprašome, mes ją panaikinome.“ Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar K. Masiulis. Bet jūs kalbate asmeniškai, tai jums tik penkios minutės.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, įdomių pasisakymų čia mes girdėjome. Po tų pasisakymų man kilo viena mintis, kad teigus buvo G. Paluckas sakydamas, kad tris ketvirtadalius partijos narių reikia keisti naujais nariais. Jis kalbėjo apie socdemus. (*Balsai salėje*) Tai jis kalbėjo apie šituos, apie šituos. (*Balsai salėje*)

Ir aš tikrai matau, kad, ko gero, jis kalbėjo rimtai. Rimtai kalbėjo, matydamas, kaip jie elgiasi. Štai išeina solidūs žmonės ir pradeda kalbėti apie valstybės instituciją, vieną svarbiausių institucijų, Valstybės saugumo departamentą, kad jisai užsiima niekais. Ar galima šitaip diskredituoti iš šitokios garbingos tribūnos valstybę? Valstybės saugumo departamentas labai rimtai dirba valstybei. Turbūt, na, taip. Lygiai taip pat Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas turbūt irgi dirbo rimtai ir solidžiai. Ir dabar galvoti, kad jie čia kažką, užsiėmė niekais, irgi turbūt neišeina. Dirbo rimtai ir solidžiai.

Čia nėra koks nors politinis tyrimas. Be abejo, mes visi esame politikai. Bet, būdami politikai, mes turime realumo jausmą, mes esame adekvatūs, mes suprantame, ar dirbame savai valstybei, gerbiamas Basty, ar vedžiojame už rankos „Rosatom“ pasiėmę ar kitokius asmenis.

Jūs kokia kalba su jais kalbate – žemaitiškai ar rusiškai? Turbūt rusiškai su jais šnekate, su šitais veikėjais. Ir jau iš karto turėtumėte suprasti, kokius interesus jie turi.

Antras dalykas. Jūs turbūt puikiai suprantate, koks kontekstas tuo metu buvo, kokios įtampos kryžiovosi. Kryžiovosi iš tikro didžiulės įtampos tuo metu valstybėje, kada mes buvome Europos spaudžiami uždaryti savo atominę elektrinę, kada vienas investuotojas buvo išvytas, korėjiečiai, kitas investuotas „Hitachi“ turėjo ateiti, ir štai viso to nenorėjo Rusija, kad būtų. O jūs jau vedžiojote priešininkus. Kieno čia interesai yra? Lietuvos interesai? Vakarų interesai? Tikrai čia yra ne Lietuvos interesai.

Dabar štai šitokį asmenį, kuris šitaip elgiasi, visa socdemų frakcija *in corpore*, visi aliai vieno, gina. Nė vieno nebuvo balsuojančio, kuris palaikytų nutarimą, kurį taip tvarkingai ir gražiai parengė Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Nė vieno nebuvo.

Tiesą sakant, aš noriu pasidžiaugti Seimo kolegomis. Daugelis gana įsigilinę ir supratingai balsavo. Seimas kaip niekada yra vieningas šiuo klausimu. Iš tikro mes esame tokia valstybė, tokioje geopolitinėje situacijoje, kada politikų geopolitinis jautrumas, jautrumas kitų valstybių poveikiui turi būti daug didesnis ir mūsų atsakomybė dėl kitų valstybių įtakos yra didesnė. Vaizduoti, kaip nors apsimesti, kad mes nesuprantame, nežinome, kam atstovaujame, nežinome, ką vedžiojame, nežinome, kodėl, neišeina. Na, nesame mes tiek naivūs, ir jūs nesate tiek naivūs. Netikiu aš tuo, ir daugelis kolegų čia netiki, ir netiki čia Lietuvos žmonės, aš manau, tuo. Tai neapsimetinėkite ir nieko neapgaudinėkite.

PIRMININKĖ. A. Skardžių kviečiu.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamieji kolegos, man panašu, kad sėdime ant parako statinės ir taip kaip tie vaikučiai žaidžiame su degtukais. Tai aš tiesiog kviesčiau net ir komisijos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininką tiesiog atsikvošėti, ką mes darome? Apkalta yra teisinis procesas. Mes jį suplakame su politiniu procesu, pradedame kalbėti apie tėvynės išdavimą.

Gerbiamas Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininke, jūs aiškiai iš tribūnos spaudos konferencijoje pasakėte: „Štai, kaltinu kolegą, tokį pat mandatą turintį kitą Seimo narį, kad jis padarė nusikaltimą pagal Baudžiamojo proceso kodekso 118... ir septyneri metai laisvės atėmimo.“ Čia sunkus nusikaltimas. Kas jums davė tą teisę? Ką, jūs prokuroras esate? Ar tiesiog šiandieną pasijutote atsisėdęs į Seimo nario kėdę, kad esate, na, sakykime, visagalis? Jums mandatą suteikė tokį pat Tauta, kaip ir kiekvienam čia esančių, todėl demokratinėje valstybėje tikrai nereikėtų imti pavyzdžio iš V. Putino, iš kitų kaimyninių valstybių ir nesielgti, ir nekurti politinių procesų. Todėl, gerbiamieji kolegos...

O konservatoriams, kurie, sakykime, labai nori pakalbėti apie energetinę nepriklausomybę, aš noriu priminti „Mažeikių naftos“ padovanojimą „Williams“, kuris padovanojo ją „Jukos“ – ru-

sų kompanijai, tai yra itin svarbus Lietuvai objektas buvo atiduotas už dyką. Labai gudriai sukūrus modelį, atiduosime šiaip draugiškai valstybei, o po to ji atiteks rusams. (*Šurmulyš salėje*)

Imkime „Rosatom“... (Gerbiamoji pirmininke, pridėkite laiko, ten trukdo jūsų, iš kairės.)

2011 m. gruodžio 21 d. „Rosatom“ „Nukem“ kompanijai A. Sekmoko vadovaujamas A. Darulis, atominės... valdybos pirmininkas, pasirašo kartu su ponu Ž. Jurkšu, tuometiniu direktoriumi, 73 mln. dovana, tai yra faktas.

Jeigu mes kalbame apie mūsų kolegą poną M. Bastį, tai jis nepadarė jokių veiksmų, aš negirdėjau iš čia kalbančių. O štai 73 mln. eurų – faktas, išpumpuota. Klausimas, kada prokuratūra pradės tirti šį klausimą?

2012 m. rugpjūčio 29 d. dar A. Kubiliaus vadovaujamos Vyriausybės tuo metu vienas atsakingas pareigūnas pasirašo su „Lukoil“ įmone LITASCO sutartį, atiduoda strateginį objektą valdyti rusų kompanijai trejiems metams. Žala, pinigai mokami už nieką. Tai mokami už tai, kad nesinaudoja Kremliaus kompanija. Tai kiek pinigų kam nubyrejo į kišenes? Visokių kalbų čia sklaido. Jeigu moka oficialiai už nesinaudojimą, tai kiek neoficialiai tų pinigų nubyrejo kažkam į kišenes? *Baltijskaja* atominės elektros planuojamas importas kurios kompanijos? Aš manau, kad atskiros tyrimo reikia įtakingų konservatorių veikėjų šeimos narių verslui Rusijoje, jis neįmanomas be Kremliaus globos, tyrimo. Gerbiamieji, susikaupkime, viskas dar yra prieš akis.

O dabar porą žodžių ponui J. Razmai apie SGD terminalą. SGD terminalo, t. y. šito laivo su išdujinimo įranga, kaina – 250 mln. dolerių, tiek mokėjo „LNG Limited“ Korėjos statytojams. Mes turėsime sumokėti, jeigu dar norėsime jį ir nusipirkti, apie 900 mln. USD. Tai čia nauda ar žala valstybės energetiniam saugumui? Taip išpumpuoti į Bermudus pinigus, gerbiami konservatoriai! Jūs geriau tik patylėkite, o ne bandykite ką nors interpretuoti pasinaudoję kolegų, kuris neseniai pradėjo dirbti čia, Seime... Tikrai entuziastingas ir taip toliau, bet šiandien jis jus visus pranoko. Linkiu jums sėkmės, bet mes nežaiskime su degtukais ant parako statinės, nes neišku, kas toliau. Gal bus sprogdinami abromavičiai, gal geležinkelio tiltai, gal kartosis Pakaunės įvykiai ar A. Petrusėvičiaus istorijos? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Kviečiu E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (*LSF*). Sveiki, kolegos. Jau pasirodžius VSD pirminei informacijai, man krito į akis tai, ką šiandien girdžiu ir iš Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto, kad tai buvo ne vienkartiniai, o sisteminiai, neatsitiktiniai santykiai. Man asmeniškai daro įspūdį ir tai, kad kolega M. Bastys buvo perspėtas ir Valstybės saugumo departamento 2006 metais, savo partijos pirmininko ir Ministro Pirmininko A. Butkevičius turbūt 2013 metais. Supratimas turėjo būti. Lietuvos Respublikos pilietis ir Seimo narys turėtų bendradarbiauti su savo institucija, t. y. Valstybės saugumo departamentu. Man pačiam praėjusių metų vasario mėnesį teko nuvykti pas VSD vadovą D. Jauniškį savo iniciatyva ir nupasakoti vieną situaciją apie vieną asmenį, o po kelių dienų man buvo padėkota ir pasakyta, taip, mes šitą asmenį stebime, apie jį po to pasirodė daug informacijos. Mano manymu, M. Bastys nebuvo toks naivus ir turėjo matyti, kad tai nebūtinai dėl Lietuvos interesų dirba jo draugai, bičiuliai, partneriai, atsiprašau, jūsų asmeninių santykių gilumo tikrai nežinau.

Šiandien mes kalbame šioje studijoje apie politinę M. Basčio atsakomybę. Čia kai kas bando sakyti, kad suviliama politinė ir teisinė atsakomybė. Aš traktuojau, kad taip, šiandien Seimas iš esmės priima politinį apsisprendimą, ar atiduoti M. Basčio imuniteto klausimą, ar mandato klausimą, svarstyti teisei institucijai, t. y. specialiajai Seimo komisijai. Šioje studijoje mes svarstome jo politinę atsakomybę su galimomis teisinėmis pasekmėmis. Teisinė atsakomybė atsiranda tada, jeigu specialioji apkaltos komisija pasiūlys Seimui balsuoti dėl apkaltos, tada atsiranda juridinis dalykas.

Be jokios abejonės, mes turime suprasti, kad Rusija visada ir visur siekia daryti įtaką ne tik Lietuvoje kiekviena proga, tačiau ir daugelyje pasaulio valstybių. Mes tą matėme, didžiulį susidomėjimą dėl Ignalinos atominės elektrinės uždarymo. Didžiulis Rusijos susidomėjimas, veikimas per politikus buvo juntamas, na, sakykim, aš pats esu buvęs ūkio ministras, tada atskiros Energetikos ministerijos nebuvo, tai man ta situacija nuo pat pradžių, nuo 2001 metų, žinoma. Keista, jeigu M. Bastys to nesuprato, kas čia vyksta.

O nuo 2001 metų vyko tokie dalykai. Donorų konferencija, kurią A. Butkevičius minėjo, įpareigojo, kad Lietuva sudarytų Priežiūros komitetą Ignalinos atominės elektrinės uždarymui. 2001 metais, atėjus, deja, jau mus palikusio eksprezidento Vyriausybei, Priežiūros komitentas Ignalinos atominės elektrinės uždarymui nėra sudarytas iki šiol. 2006 metų vasario mėnuo. Reikia pasirašyti sutartį su „Nukem Technology“, pasirašo atominės elektrinės direktorius V. Ševaldinas be niekieno įgaliojimo, vienasmeniškai. Su „Nukem Technology“, kurią paskui įsigijo „Rosatom“. A. M. Brazausko Vyriausybė pasako: ne, o kam čia reikėjo duoti įgaliojimą, mes gi nuolat apie tai šnekame. Ignalinos atominės elektrinės įmonės valdyba taip pat nedavė įgaliojimo. Štai tada prasidėjo visa šita netvarka, kuri tęsiasi iki šiol, kuri kainavo ir kainuos papildomus milijonus, ir užsitęsę uždarymo darbai ne vienam dešimtmečiui.

Ką aš noriu pasakyti choreografiniais terminais, kuriuos padėjo Amerikos politinis pasaulis, šiandien pakartojo I. Šimonytė apie tango? Tango šoka dviese. Čia man yra panašiau į airiškus linijinius šokius arba lietuvišką „Lenciūgėlį“. Šiame lietuviškame lenciūgėlyje yra daug grandžių, M. Bastys galbūt nėra pagrindinė grandis. Čia būta daug didesnių, svarbesnių, reikšmingesnių grandžių, tačiau tai nereiškia, kad šioje situacijoje M. Bastys neturi prisiimti politinės atsakomybės ir Seimas turi likti indiferentiškas, nusišalinti nuo šito klausimo svarstymo. Aš balsuosiu už M. Basčio politinę atsakomybę su visa pagarba jam, kaip asmeniui, kaip Seimo kolegai, galų gale gerai įvertindamas jo apsisprendimą pasitraukti iš Seimo vicepirmininkų, tačiau tyrimas dėl viso lenciūgėlio turi būti daromas. M. Bastys nėra vienintelė ir svarbiausia grandis, ir ne apie tango čia kalbama.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Gailių.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, taip, tyrimas dėl viso lenciūgėlio turi būti daromas. Išvadose įvardyti schemos asmenys man tapo žinomi vienos iš reikšmingiausių Lietuvai bylos tyrimo metu. Dirbdamas Organizuoto nusikalstamumo tyrimo padalinio vadovu, organizavau pareigūnų, kurie kartu su prokurorais sėkmingai baigė Medininkų bylą... Aš mačiau įvardytų schemos asmenų interesą, domėjimąsi šia byla.

Išvadose konstatuojama, kad P. Vojeiko ir M. Basčio ryšys yra grėsmė nacionaliniam saugumui. Aš matau grėsmę ir apmaudu, kad tyrimas neišplėtotas. Neišplėtotas į kitus viešai skelbiamus duomenis, neišplėtotas patikrinti ir kitą informaciją, ar sisteminis atskirų politikų, ir šiandien esančių Seime, įsteigtų ir ženklus finansavimas iš įvardytų schemos asmenų, vadovaujamų su jais susijusių juridinių asmenų, nėra grėsmė nacionaliniam saugumui. Aš manau, kad tai yra didelė grėsmė nacionaliniam saugumui, kai čia, parlamente, esančio asmens įsteigtai viešajai įstaiagai su šiais asmenimis siejami juridiniai asmenys perveda šimtus tūkstančių litų. Taip, tai yra, mano nuomone, grėsmė nacionaliniam saugumui.

Palaikydamas šios Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vardu veikusios komisijos išvadas, aš siūlau parlamentui sugrįžti prie platesnio tyrimo ir ištirti tuos asmenis, kurie gavo savo įsteigtiems juridiniams asmenims, viešosioms įstaigoms, ženklų, sisteminių finansavimą, nes aš neišivaizduoju finansavimo be sisteminių, nuolatinių ryšių ir susitikimų. Ačiū komitetui už šį tyrimą ir raginu, nes net neabejoju, kad Valstybės saugumo departamentas turi duos duomenis, kurioms politikų įsteigtoms viešosioms įstaigoms buvo skiriamas finansavimas. O tada mes turbūt paklausime ir tų politinių partijų vadovų, kaip jie vertina ir ar neverta jiems prisiimti atsakomybės. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš norėčiau gal pritarti gerbiamojo E. Gentvilo... V. Gedvilo pasakymui, kad ponas M. Bastys visoje šitoje istorijoje ir politiniame mūsų valstybės gyvenime tikrai yra tik mažas mažas kažkoks sraigtelis. Mes prisiminkime sudarytą ne vieną komisiją, kur bandėme išsiaiškinti apie slaptas pažymas, apie jų kilmę, ir kai Seimui tos pažymos nebuvo pateiktos, prisiminkime tuos pareigūnus, kurie liudijo Seimo komisijai, apie V. Damulį ir K. Braziulį, VSD pareigūnus, koks jų likimas? Kur jie šiandien dirba? Kaip jie įvertinti valstybės? Jie buvo išduoti net Konservatorių partijos. Deja, nesurado jie vietos net savo rinkimų sąrašę į Seimą šiems žmonėms. Mes tada labai plačiai kalbėjome apie valstybininkų klaną, kuris valdo

Lietuvą, nerinktas, už akių. Be abejonės, ne vienas buvo to klando narys įvardintas, A. Januška, buvo įvardintas tuometinis saugumo vadovas A. Pocius, kurį taip pat labai globojo, rėmė ir už jį balsavo konservatoriai. Taip, aišku, kad jis buvo KGB rezervistas, visi žinojo ir vis dėlto labai ramiai toleravo Konservatorių partiją. Taip pat šitoje schemoje dalyvavo ir buvęs užsienio reikalų ministras A. Valionis, kuris taip pat buvo KGB rezervistas ir taip pat labai tenkino ponus konservatorius.

Man kyla principinis klausimas, kas mūsų valstybei vadovauja? Iš šitos Seimo tribūnos ne kartą esu atsakęs, žinau, kad ne Seimas ir ne Vyriausybė, bet kas iš tikrųjų, nežinau. Šiandien, be abejonės, galbūt tas apraizgymas mūsų valstybės tokiomis nežinomomis struktūromis yra šiek tiek mažesnis. Tačiau kad Seimas yra praradę politinį svorį, politinę įtaką, apie tai rinkimuose kalbėjo labai plačiai P. Urbšys, kad pagrindinis tikslas dabartinės valdančiosios daugumos tą politinį svorį perkelti į Seimą, kadangi Lietuva yra parlamentinė valstybė. Bet šitie dalykai kol kas buksuoja ir jie nelabai sekasi, kaip sakoma, žengti bet kokius pirmus žingsnius, kad tas politinis svoris būtų perkeltas.

Iš principo keliu klausimą, gerbiamieji. Ne pirmą ir ne antrą kadenciją esu Seimo narys, VSD... kiek per tą laiką buvo priimta įvairiausių strateginių sprendimų Seime. Aš, kaip Seimo narys, niekada negavau jokie patarimo iš Lietuvos saugumo departamento, išvados, patarimo, kaip man balsuoti. Ar čia nekyšo svetimos valstybės – Rusijos ar kitos valstybės interesai? Ką veikia Lietuvos saugumas? Tikrai kitą kartą Seimo narys, neturėdamas informacijos, gali ir suklysti balsuodamas. Ne kartą šitą klausimą kėliau Seime, bet į šį klausimą taip ir negavau atsakymo.

Man taip pat liko mįslė, kodėl mes uždarėme Ignalinos atominę elektrinę, kuri buvo saugi, specialistų patvirtinta. Ar vėl nebuvo numatyta keli žingsniai į priekį, uždarius Ignalinos atominę elektrinę, atsiranda galimybė galbūt Astravo atominei elektrinei ir taip pat atsiranda galimybė ir Kaliningrado atominei elektrinei. Tuščios vietos nebūna. Kas prisiims atsakomybę už tai? Buvęs saugumo vadovas G. Grina viešai yra pasakęs, kad aš įspėjau tuometinę konservatorių vadovybę ir poną A. Kubilių, kad yra statoma Baltarusijoje, pradėta statyti atominė elektrinė, bet, deja, jokios reakcijos nebuvo. Tai jis dar patvirtino prieš porą savaitių, man dalyvaujant su juo vienoje laidoje, kad buvo pateikti visi duomenys, bet jokios reakcijos nebuvo. Man šiek tiek į šį klausimą atsakė A. Butkevičius, kadangi vedė derybas su A. Lukašenka, vedė derybas su Baltarusija dėl bendros energetinės politikos. Štai atsakymas iš buvusio premjero A. Butkevičiaus. Aš manau, kad tikrai mums reikia sudaryti komisiją, kad ne vieną žmogų išnagrinėtų, kad gautume atsakymus, bent mes, politikai, į tuos klausimus, į kuriuos šiandien neturime atsakymų.

Vis dėlto, kodėl nužudytas net ir karininkas A. Pocius, išsiųstas tokio aukšto rango politikas į Baltarusiją ir išmestas pro langą. Šiandien aš atsakymo nežinau, bet aš netikiu, kad jis pats iškrito pro tą langą. (*Balsai salėje: „V. Pociūnas.“*) Taip, V. Pociūnas, V. Pociūnas.

Tai, gerbiamieji, yra labai daug klausimų, į kuriuos negauname atsakymo.

PIRMININKĖ. Kolega, laikas.

P. GRAŽULIS (TTF). Čia surastas tik kažkoks mažytis mažytis sraigtelis, bet bandoma, matyt, užglostyti visą mūsų valstybės problemą.

PIRMININKĖ. Dabar po svarstymo vienas – už, vienas – prieš. Dėl vedimo tvarkos. Prašom, R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos. Kadangi čia yra daug naujų Seimo narių, o kai P. Gražulis kalba, dažniausiai viskas susipainioja jam galvoje, kadangi konservatoriai toks objektas, kuris jam viską sujaukia, noriu pasakyti, čia dar yra du Seimo nariai, kurie dalyvavo toje vadinamojoje komisijoje, kurie tyrė KGB rezervistus. Noriu priminti, kad mūsų frakcijos atstovai pareiškė atskirąją nuomonę tais klausimais, nors P. Gražulis dabar apkaltino būtent mūsų frakciją. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. R. Juknevičienė – už.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, komitetui pateikti VSD duomenys rodo visai ką kita, nei ką tik kalbėjo socialdemokratai. Tai, kad M. Bastys melavo, slėpė tiesą, įrodo ir šis VSD pateiktas epizodas. Cituoju. „2013 m. vasario 23 d. pasirodžius publikacijoms apie A. Mertoną susitikimus su pirmininku ir premjeru, M. Bastys skundėsi, kad jį puola žiniasklaida, bei teigia

nesuprantas, kaip išaiškėjo jo vaidmuo, organizuojant susikimus. M. Bastys norėjo nuslėpti J. Kostino dalyvavimą susitikime su V. Gedvilu, be to, prašė, kad J. Kostinas sugalvotų jo, t. y. M. Basčio, susipažinimo su A. Mertenu istoriją.“ Tai VSD duomenys. Kodėl reikėjo bijoti ir slėpti? Atsakymo nėra, tik bendros frazės. VSD pastaruosius penkerius metus kasmet pateikia išsamią grėsmių analizę, kurioje atskleidžia pagrindinius Rusijos žvalgybų interesus Lietuvoje. M. Basčio istorija yra konkreti iliustracija to, apie ką nuolat rašo savo ataskaitose VSD. Beje, A. Skardžiaus vaidmuo čia taip pat svarbus ir jis taip pat bus atskleistas, sulauksime.

Mielieji kolegos, šitas tyrimas yra svarbus žingsnis, padedant mūsų žvalgyboms dirbti sunkų darbą. Įsivaizduokite tuos pareigūnus, kurie surenka šią informaciją, kurie bando užkardyti Rusijos šnipų veiklą. Sunkiai įsivaizduoju, kaip jiems tektų dirbti, jeigu Seimas pritartų A. Skardžiui ir kitiems socialdemokratams, siūlanties nepritarti šioms išvadoms, tai iš tikrųjų būtų didelis sumenkinimas ir didelis smūgis toms tarnyboms, kurios kasdien dirba tą sunkų darbą. Todėl kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. A. Skardžius – prieš.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Priminsiu naujiems Seimo nariams, pasinaudodamas gerbiamojo R. J. Dagio precedentu. Tai, kad 2007 metais Seimo komisija įvertino ir Seimas priėmė nutarimą, tai, kad, įvertinus Pakaunės įvykius, A. Petrusevičiaus ir visus kitus Bražuolės sprogdimus, konservatoriai buvo pripažinti organizacija, turinčia teroristinės organizacijos požymių. Pasiskaitykite ataskaitą. Aš puikiai suprantu R. Juknevičienės visus, sakykime, išvedžiojimus, kadangi jos artimi šeimos nariai be V. Putino pagalbos tikrai negalėtų sukti verslo. Ar ji gauna iš jų pinigų ar ne? Tai irgi atsakys tyrimas, o konservatorių žala, kaip minėjau, akivaizdi. 900 mln. Jungtinių Amerikos Valstijų dolerių kainuos tas terminalas, kurį galėjo pastatyti privati kompanija ir užtikrinti nacionalinį saugumą. Tuo labiau kad tie pinigai pumpuojami į Bermudus. O iš Bermudų kur jie keliauja? Į kieno kišenes? Į Kiprą? Gal į kitas kompanijas? Vėlgi tyrimas. Kažkodėl nedrįso nė viena Vyriausybė įvykdyti Seimo nutarimo, nei buvusi, nei ši, nes buvo įpareigojimas nuo 2014 m. gruodžio 3 d. pradėjus veikti terminalui atlikti nepriklausomą viešojo pirkimo auditą ir atsakyti į klausimą, kodėl pirko laivą, o nupirko paprastą nuomą, net neišperkamąją nuomą. Štai visi šitie dalykai, aš manau, kad virsta į politinį procesą. Tai politinė byla. Gal Lietuva seka V. Putino keliu, kad jau subrendo paversti politiniais procesais paprasčiausius nagrinėjimus savo kolegų čia, Seime. Kur mes einame, gerbiamieji?

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate Seimo nutarimui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 117 Seimo narių: už – 96, prieš – 4, susilaikė 17. Po svarstymo Seimo nutarimui pritarta. Priėmimas. Vienas straipsnis. 1 straipsnį galime priimti? Priimta.

Keturi – už, keturi – prieš. E. Gentvilas – už.

E. GENTVILAS (*LSF*). Išsibraukiu, atsiprašau.

PIRMININKĖ. Išsibraukia. V. Bakas – už.

V. BAKAS (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Skirta 2 minutės. Aš gal pabandyčiau trumpai reaguoti tiesiog į tas pastabas, kurios buvo išsakytos.

Visų pirma noriu pasakyti, kad komitetas nespėndžia baudžiamosios teisės klausimų ir niekur nė vienas komiteto narys nėra pasakęs, kad ponas M. Bastys kaltas, padaręs nusikaltimą. Mes darėme politinį vertinimą. Mes nustatėme politinius faktus, taip pat mes nustatėme ir pono M. Basčio politinius tikslus bei kontekstą, kuris buvo tuo metu. Kiekvienas žodis yra pagrįstas surinkta vieša informacija. Dar ką noriu pabrėžti, gerbiamieji. Iš tikrųjų sąmoningai komiteto nariai ėjo viešu keliu, mes darėme visus posėdžius atvirus, nors, patikėkite, galėjome visus įslaptinti. Darėme tam, kad mes visi galėtume matyti ir melą, ir tų faktų interpretacijas, ir situaciją, ir apklausiamus žmones.

Trečia, kas yra labai svarbu. Jūs pamatysite, mes pridėjome posėdžio protokolą – netgi komiteto narys Socialdemokratų partijos atstovas ponas J. Olekas balsavo už alternatyvų projektą (tai yra vienas balsas už pirmu ir antru klausimu) ir iš esmės pritarė formuluotei, tik keitėsi pačios formuluotės, pavyzdžiui, „veikė prieš Lietuvos valstybės interesus“ arba „buvo priešingi Lietuvos valstybės interesams“. Niekam nekilo abejonių, kad ponas M. Bastys veikė prieš Lietuvos interesus, kad jis buvo susijęs, bendravo su žvalgybos pareigūnais. Tai yra tik pradžia, aš sutinku,

bet aš siūlyčiau nepaskęsti Seimui dėl tolesnių žingsnių ir iš to padaryti išvadas: pirma, stiprinti mūsų energetinį saugumą; antra, stiprinti mūsų žvalgybą, nes ji veikia kai kur archajiškais metodais, tikrai jai reikia investicijų į analitinius produktus, į priemones.

Mano siūlymas būtų padaryti iš to išvadas, neleisti pasiekti aukščiausių postų žmonėms, kurie nėra lojalūs Lietuvos valstybei arba net kelia abejonių. Tai yra politinė atsakomybė. Todėl mano siūlymas būtų balsuoti už išvadą ir padaryti išvadas, kurios leistų mums eiti į priekį, o ne murkdytis kokiuose nors praeities dalykuose, juo labiau kad mes šiandien pasiekėme savo tikslų kaip šalis.

PIRMININKĖ. A. Skardžius – prieš.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Gerbiamas komiteto pirmininke pone Bakai, aš matau, Baudžiamojo kodekso 118 straipsnyje kalbama apie padėjamą kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką, ir čia kaltinimas sunkiu nusikaltimu, 7 metų laisvės atėmimas. Jūs dar kartą viešai pakartojote, kad kolegą kaltinate padarius sunkų nusikaltimą. Bet kaltinimas sunkiu nusikaltimu, padarius sunkų nusikaltimą, taip pat yra nusikaltimas. Jūs, kaip teisininkas, tą geriau už mane žinote. Tačiau žurnalistai padaro, visuomenę nušviečia kitaip – tarsi mūsų kolega M. Bastys būtų padaręs šį sunkų nusikaltimą. Jokių įrodymų iš jūsų aš negirdėjau.

Iki šiol nėra atsakyta, kodėl žuvo už energetiką atsakingas padalinio vadovas V. Pociūnas taip nelemtai, kada pradėjo tirti labai rimtus galimai konservatorių sandorius šioje srityje, ir tyrimas iki šiol nėra atliktas iki galo. Štai tie visi dalykai mane, kaip parlamentarą, ištis stebina. Jūs tiesiog užsimojote, štai mes ištirsime, gerai. Bet, kolega, dabar mes jums neleisime sustoti. Reikės ištirti ir mano paminėtus „Nukem“ sandorius, ir LITASCO padarytą žalą. Jeigu VSD būtų nuoseklus... Mes klausėme VSD (dar jūs nebuvote Seimo nariu tada), kodėl pareigūnas, atsakingas už „Klaipėdos naftą“, jos vadovas, neturi leidimo dirbti su slapta informacija? Objektas įrašytas į itin svarbių nacionaliniam saugumui sąrašą, patvirtintą Seimo. O jis, sako, neprašė. Kodėl „Nukem“ buvo pervesti 72 mln. eurų, irgi niekam neįdomu, nors VSD turi ten atskirą padalinį. Labai gerai, kad jūs ėmėtės to, bet dabar atsiraitokite rankoves...

PIRMININKĖ. Laikas!

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKĖ. A. Anušauskas – už.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Pirmiausia noriu pareikšti, kad labai apgailėtina atrodo, kai gindami savo privačius ir kitos valstybės įmonių interesus vartoja Kremliaus propagandistų jau savaitę šlifuojamas tezes. Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui tikrai užkliuvo ne sovietinių karių kapų tvarkymas, o po to priedanga vykdyti susitikimai su Rusijos specialiųjų tarnybų agentais. Galima daug ko nežinoti, tačiau 2012–2013 metų sandūroje ne pirmą ir ne paskutinį kartą buvo mėginama paveikti Lietuvos apsisprendimą būti energetiškai nepriklausoma. Lietuva apsisaugojo. Prie to prisidėjo ir mūsų valstybės institucijos. Rusija tuo metu ne tik siekė paveikti Lietuvos apsisprendimus. Tuo metu darbotvarkėje buvo apsisprendimai ir Armėnijos, ir Ukrainos, kurios neturėjo tiek saugiklių, kiek Lietuva, jau būdama Europos Sąjungos nare.

Iš Seimo tribūnos vienas kitas politikas savo politinę karjerą siekia užsitikrinti meluodamas apie konservatorius, kitaip tiesiog nemoka. Tą įrodo ir parlamentinis tyrimas, kad tiesiog neišaina, ir tai nestebina. Aktyviausiai šioje dirvoje reiškiasi tie, kurie turi ilgiausias nematomas uodegas.

Kviečiu į šią situaciją žiūrėti iš valstybės interesų, ne asmeninių interesų pusės. Suprantu, kad kai kam tai nebeįmanoma, jie jau beviltiški. Tačiau viliuosi, kad kitiems užteks valstybinio mąstymo.

PIRMININKĖ. J. Olekas – prieš.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų nelengva tema ir nelengvas klausimas. Nėra namų be dūmų. Matyt, kad mes turime ką svarstyti ir ką aptarti. Tačiau šiuo atveju mes, man atrodo, negalime perlenkti lazdos. Aš turiu atvirai pasakyti, kad visi komiteto nariai galutines išvadas gavome tik posėdžio pradžioje. Padarėme 45 min. pertrauką. Aš spėjau perskaityti pusę tų išvadų, nežinau, kiek perskaitė kiti kolegos, ir balsavome. Šiandien mes vėl girdime iš tribūnos labai karštus pasisakymus, kurie, atrodo, skirti užsidėti pliusą, kad kažką paskelbus kaltu, ir aš jį būčiau apkaltinęs, kad, neduok Dieve, pats nebūčiau apkaltintas.

Žodžių apie sisteminius ryšius su Rusijos žvalgybos darbuotojais ir jų plėtojimą po 2006 metų mes neturime nei VSD pažymose, kurios yra išslaptintos, nei šiame tekste to nėra. Todėl kiekvienas toks pasakymas, kuris yra arti tiesos, bet ne faktai ir ne tiesa, iš tikrųjų veda prie neteisingų išvadų. Aš manau, kad po šios dienos kai kurių mūsų kolegų pasisakymų apie pareikštus kaltinimus kam nors iš mūsų čia, salėje, ir ištirti, ar mes matysime, kas dabar nebalsuos... jeigu yra suinteresuotas paneigti tuos dalykus, apie kuriuos čia vienas iš mūsų kolegų kalbėjo, tai yra tie dalykai, kurie verčia abejoti. Ar tikrai INTER RAO yra geresnis konkurentas, negu „Rosatom“? Ar mes neįsiveliame į dviejų kompanijų, artimų Kremlui, tarpusavio ginčą? Nes viena jau turi pasirašiusi sutartį su *Baltijskaja*, jeigu bus pastatyta, tiekti Lietuvai elektrą, o kita nori pasirašyti. Ir mes dabar vieną murkdysime kaip blogesnę, kad kita turėtų savo pasirašytus sandorius. Todėl aš manau, kad mes turime pasimokyti, turime pažiūrėti ir patys būti atsargesni, mūsų kolegoms VSD turi surasti mechanizmą, kaip informuoti, perspėti. Čia kolega klausė, ar nežinojo Seimo Pirmininkas, teigdamas tų duomenų. Bet šiandien lengva ranka pasmerkti vieną iš mūsų kolegų ir pasakyti, kad tu esi padaręs sunkų nusikaltimą Lietuvai... Kaip dabar pasielgti apkaltos komisijai...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega.

J. OLEKAS (LSDPF). Aš nekalbėjau, užleidau, aš labai trumpai pabaigsiu.

PIRMININKĖ. Jūs užleidote A. Butkevičiui.

J. OLEKAS (LSDPF). Ir nėra kito... Kolegos, mes darome precedentą. Kaip dabar turi pasielgti Seimo apkaltos komisija, kai jau Seimas nusprendė, kad padarė šitą sunkią veiką, kaip turės teismas elgtis, jeigu bus prieita iki teismo? Ar bus politikų pasakyta, kaip nubausti, ar turės bandyti daryti priešingai, negu pasakė politikai? Todėl aš nepritariu šiai pateiktai rezoliucijai. (*Balsas salėje: „Nutarimui.“*)

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – gerbiamas V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiamas J. Olekas iš tikrųjų klaidina visą Seimą, nes išvados buvo pateiktos prieš ir nebuvo suspėta susipažinti. Aš noriu pasakyti, kad iš tikrųjų paskutinis posėdis buvo planuotas nuo 13 iki 15 valandos. Jis užtruko iki 18 valandos. Įsivaizduokite, mes penkias valandas posėdžiavome, ir protokolas, kuris yra mano rankose, įrodo, kad ponas J. Olekas taip pat formulavo savo išvadų projektą.

Gerbiami ponai, mes susitarkime, ką turi padaryti komitetas arba komisijos. Ar iš anksto priimti nuomonę su savo išvadomis, ar tiesiog pasiūlyti galimybę suformuluoti išvadas? Tai mes tai ir padarėme. Ponas J. Olekas suformulavo, man atrodo, Lenkų rinkimų akcijos atstovas ponas Michalas taip pat dalyvavo sudarant formuluotes ir dėl kai kurių vietų mes balsuodavome netgi dėl trijų alternatyvų. Tai, ką jūs sakote, yra visiška netiesa, buvo sudarytos sąlygos suformuluoti išvadas, įsigilinti ir tikrai tai yra nesolidu.

PIRMININKĖ. Trumpai dėl vedimo tvarkos.

J. OLEKAS (LSDPF). Mielie kolegos ir pone Vytautai, mes gavome išvadas atėję į komitetą ir dar laukėme, kol jos bus parašytos. Laukėme sėdėdami posėdyje, kad jas atneštų ir tik po to prasidėjo svarstymas, nes iš vakaro buvom gavę, kur aš sėdėjau iki 2 valandos nakties, kad perskaityčiau 111 puslapių tekstą. Atėję į komiteto posėdį mes laukėme, kol bus pateiktas projektas, kuris buvo tik 41 puslapis, visai kitas projektas. Taip, mes sėdėjome ilgai, taip, aš nebuvau perskaitęs, nes per tas 45 minutes spėjau perskaityti pusę teksto ir todėl mes ilgai vargome. Normaliai komitetas turėtų gauti išvadas, su kuriomis visi galėtų susipažinti, ir tada vyktų posėdis. Aš neprotestavau, aš lygiai taip pat dalyvavau ir balsavau, bet prašom sakyti teisybę. Aš nekalbėjau apie ką nors kitą, aš pasakiau, kad tekstą mes gavome tik atėję ir tik vėluojant prasidėti posėdžiui. Štai kokia buvo tiesa. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Už kalba A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš nežinau, kaip ten buvo svarstomos išvados...

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Gerai buvo svarstomos.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Bet aš suprantu, kad iš tikrųjų buvo racionaliai svarstomos, ir yra rezultatas, kuris tikrai yra reikšmingas. Čia tiems, kurie nuogąstauja, kad yra kažkokios neteisingos formuluotės, aš noriu priminti, kad yra dvi formuluotės: kad ponas M. Bastys veikė prieš Lietuvos valstybės interesus, ir antra formuluotė, antroji išvadų pastraipa, kad jo veiksmai kelia grės-

mę nacionaliniam saugumui. Aš iš atminties galiu pasakyti, kad labai panašiai skambėjo A. Sakalo, socialdemokrato vadovautos komisijos, pirmosios komisijos dėl R. Pakso veiksmų, išvados, kur būtent taip buvo suformuluotas jo veiksmų vertinimas, ir po to jau ėjo apkaltos komisija, visiškai atskirai veikusi. Tai čia yra priminimas faktų, kaip panašūs tyrimai buvo daromi ankstesniuose seimuose.

O šiaip aš norėjau pasakyti, kad čia daug girdėjau ir nustebau dėl premjero A. Butkevičiaus žodžių, bet ką padarysi. Man atrodo, šiandien yra svarbi diena pirmiausia socialdemokratams, yra jų apsisprendimo valanda, kokių kelių partija, kuri išgyvena gana dideles transformacijas, toliau eis: ar apsisvalys, ar skęs kartu visoje toje istorijoje, kurioje dabar pasirodo. Jūs patys žinote tai, ko mes nežinome, ko nežino visi kiti.

Kas įvyko 2012 metais, kodėl socialdemokratai pakeitė savo požiūrį į Visagino atominės elektrinės projektą? Aš noriu priminti premjerui A. Butkevičiui, kad tada ne vieną kartą kviečiau si jį ir kitus frakcijos atstovus ir kalbėjome labai aiškiai, kad jeigu Lietuva neplėtoja Visagino atominės elektrinės projekto su visomis jo problemomis, su visais išskylančiais sunkumais dėl susitarimų su regionų partneriais, jeigu mes to neplėtojame, tai „Rosatom“ tikrai plėtos ir, visų pirma, Astravo projektą, ir Kaliningrado projektą.

Nuo Kaliningrado projekto apsisaugojome tuo, kad dar A. Sekmoko ministravimo metu Lietuva padarė reikšmingus sprendimus ir atjungė Kaliningrado, t. y. Lietuvą atjungė nuo to paties tinklo, kuris eina į Kaliningradą, nuo tiesioginės priklausomybės. Tai leido mums labai aiškiai suformuluoti atsakymą Kaliningrado atominės elektrinės statytojams, kad jų elektra nepateks į Lietuvos rinką, ir tai buvo pagrindinė priežastis, kodėl jie toliau neplėtojo šio projekto. Dėl Astravo jūs patys žinote, kokia dabar yra situacija.

PIRMININKĖ. Laikas!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, aš iš tikrųjų raginu pritarti išvadoms, nes jos tikrai atskleidžia tą poveikį, kuris turėjo labai reikšmingų įtakų visai tolesnei Lietuvos raidai, taip pat ir toms problemoms, kurios iki šiol nėra išspręstos, turiu omeny Astravo atominę elektrinę. Tai, visų pirma, buvo to meto politinių partijų apsisprendimas, kaip elgtis tokių sudėtingų iššūkių aki-vaizdoje, kokie buvo 2012 metais.

PIRMININKĖ. Dėl vedimo tvarkos – L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš tik trumpai reaguosiu į pono J. Oleko pastabas mūsų komiteto pirmininkui. Aš tikrai noriu pasakyti, kad pirmininkas organizavo darbą labai tvarkingai, dalykiškai ir iš tiesų čia priekaištų negali būti. Aš pasakysiu, kad aš pats tas išvadas gavau, gavau jas būdamas Afganistane, spėjau jas perskaityti, gaila, nespėjau balsuoti, nes tikrai būčiau balsavęs konkrečiai, kaip ir dauguma. Manau, tos pastabos yra ne vietoje. Ačiū.

PIRMININKĖ. Prieš kalbės A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (LSDPF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Atsakysiu premjerui A. Kubiliui dėl VAE. Jūs tikriausiai ir šiandien žinote, kad kol kas iš Latvijos ir Estijos nėra pritarimo dėl VAE statybos Lietuvoje. Aš manau, kad tai daugiau buvo rinkimų šou.

Antras dalykas, ką noriu pasakyti dėl kaltinimų socialdemokratams dėl tam tikrų energetinių projektų stabdymo. Mielieji, mes ne šou darėme. Mes matėme visas grėsmes, mes matėme visus trukdžius, bet mes dirbome negailėdami visų jėgų ir dėdami didžiules pastangas, kad Lietuva energetiškai taptų nepriklausoma valstybe, ir tą buvusi Vyriausybė sėkmingai įgyvendino. Kai Lietuva tapo energetiškai nepriklausoma šalimi, visoje Europoje buvo pripažinta, kad 2015 metais Lietuva energetikos srityje padarė didžiausią proveržį ir Europos energetikos asociacijos buvo pripažinta, kad Lietuva yra valstybė numeris vienas. Tą patį pripažino Europos Komisija. Tiek susitinkant su Ž. K. Junkeriu, tiek susitinkant su Europos Komisijos komisaru.

Mielieji, vien idėjos iškėlimas ir jos išreklamavimas naudojant didžiulius pinigus, tą ypač jūs pademonstravote, apie tai kalbėjo čia ir kai kurie kiti Seimo nariai. Komunikacijai ir viešinimui iš VAE bendrovės jūs vien 2012 metais panaudojote 6 mln. 365 tūkst. Lt. Ne tūkstančiai, ne šimtai tūkstančių, bet milijonai! Kur tie milijonai nukeliavo, į kokias viešinimų kompanijas, komunikacijų kompanijas? Aš manau, čia gerbiamam Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vadovui pirmiausia reikėtų atsakyti į šituos klausimus.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 115 Seimo narių: už – 93, prieš – 6, susilaikė 16. Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos Respublikos Seimo nario Mindaugo Basčio ryšių galimai keliamos grėsmės nacionaliniam saugumui ir galimybių inicijuoti apkaltos procesą išvados“ priimtas. (*Gongas*)

Dabar kviečiu Seimo Pirmininką V. Pranckietį pateikti dar vieną Seimo nutarimą, registracijos Nr. XIII-563. Tai Seimo nutarimo „Dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Mindaugui Basčiui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo“ projektas. Prašau, Pirmininke.

Repliką po balsavimo. Atsiprašau, nepastebėjau.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiami Seimo nariai, vis dėlto norėjau pasakyti repliką po balsavimo. Susidariau tokią nuomonę, kas vyksta šiandien Seime. Be abejonės, aš galėčiau dar pasakyti, kada gerbiama M. Bastį buvau sutikęs vienoje kavinėje su tam tikrų draugų ratu, buvau išpėjęs, kad manau, kad šitas ratas nėra valstybininkai, o antivalstybininkai. Jaunas politikas, matyt, pateko į tam tikrą įtaką, kurią tuo metu globojo Prezidentas V. Adamkus. Aš noriu pasakyti, šitas tyrimas panašus į tai: kada yra nusikalstamo pasaulio viena iš gaujos narių pagaunama, pati silpniausia grandis, jis nuteisiamas, o toliau ta visa mafija, nusikalstamo pasaulio grupuotė veikia. Štai toks mūsų tyrimo rezultatas. Mes tik mažą mažą kažkokį sraigtelį pagavome, bet neatsakome ir neturėsime politinės valios atsakyti į esminius procesus, kas mūsų valstybėje vyko, kas darė įtaką, kodėl buvo priimti tokie vienoki ar kitokie... Kodėl uždaryta „Mažeikių nafta“, kodėl negalėjo ji būti valstybinė įmonė, kodėl parduota veltui? Kodėl „Lietuvos kuras“ parduotas už litą, kaip, pavyzdžiui, „Statoil“, yra valstybinis degalinių tinklas? Kodėl? Yra labai daug klausimų kodėl. Mes, matyt, neturėsime politinės valios atsakyti į tuos esminius klausimus, kas vyksta, vyko mūsų valstybėje ir kas tam darė įtaką.

16.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-230 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Mindaugui Basčiui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-563 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

PIRMININKĖ. Prašau, Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Ačiū. Jau galiu. Yra siūlymas sudaryti Lietuvos Respublikos Seimo specialiąją tyrimo komisiją pateiktų siūlymų pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui M. Basčiui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti iš 12 Seimo narių.

Yra pakeitimų: M. Adomėnas, yra išbrauktas A. Anušauskas, išbrauktas V. Bakas, toliau įtraukta R. Baškienė, išbrauktas D. Gaižauskas, įtraukta R. Budbergytė, išbrauktas J. Olekas ir įrašytas L. Stancevičius. Kiti komisijos nariai išlieka tie patys. Pakeisti tie komisijos nariai, kurie jau balsavo komitete.

PIRMININKĖ. Dar pakeistas komisijos pirmininkas, išbraukiamas ir pavaduotojas išbraukiamas.

V. PRANCKIETIS. Išbraukiami, bet naujus pasiūlys turbūt pati komisija.

PIRMININKĖ. Ar yra norinčių paklausti? Nėra norinčių paklausti. Ar galime po pateikimo pritarti? Pritarta bendru sutarimu.

Svarstymas. Ar yra norinčių dalyvauti diskusijoje? Nėra. Galime po svarstymo bendru sutarimu pritarti? Pritarta.

Dabar priėmimas. Pastraipsniui. 1 straipsnis. Priimtas. Dabar dėl 2, 3 straipsnių skelbiu 10, tiksliau sakant, gal užteks – 5 minučių pertrauką. Prašome naujuosius komisijos narius susirinkti prie tribūnos ir išsirinkti komisijos pirmininką ir pavaduotoją.

Dabar skaitau dar kartą primindama: M. Adomėnas, R. Andrikis, R. Baškienė, A. Bilotaitė, R. Budbergytė, A. Gelūnas, J. Narkevičius, A. Nekrošius, V. Sinkevičius, L. Stacevičius, S. Šedbaras ir A. Širinskienė. Prašom dabar susirinkti. 5 minučių pertrauka. Išsirenkate pirmininką ir pavaduotoją.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašom sėsti į savo vietas. Pasitarimas baigtas, siūlymas yra. Taigi 2 straipsnis – komisijos pirmininke pasiūlyta A. Širinskienė. Ar galime 2 straipsnį priimti? Priimtas. 3 straipsnis. Komisijos pirmininko pavaduotoju siūloma skirti R. Andrikį. Ar galime 3 straipsnį... (*Balsai salėje*)

Tada balsuojame dėl 3 straipsnio. (*Balsai salėje*) Tuojau tada įjungsime. Minutė! (*Balsai salėje*)

Motyvai dėl 3 straipsnio. Prašau užsirašyti. R. Juknevičienė – prieš.

R. JUKNEVIČIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, čia taip ekspromtu viskas, bet dėl to, kad pavaduotoju tokiam atsakingam darbui mes siūlytume partijos „Tvarka ir teisingumas“, kuri yra pati įtariama kaip partija, turint omeny R. Pakso istoriją, kur S. Dubininkas yra minimas pažymose dėl R. Pakso, aš labai siūlau ir valstiečiams pergalvoti. Iš tikrųjų kompromituosime tokį svarbų darbą. Komisijos pavaduotoju galėtų būti kitas žmogus, kuris neturi tokio šleifo.

Gerbiami kolegos, aš siūlau šiuo atveju stabtelėti. Komisija čia labai staigiai viską padarė, bet padarykime pertrauką ir tikrai pasiūlykime kitą žmogų, ir jokių būdu ne iš tos frakcijos.

PIRMININKĖ. A. Skardžius – už.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš jau nebesuprantu, kas čia darosi Seime? Galbūt užleiskite R. Juknevičienei savo vietą, tegu ji surūšiuoja į tuos lojalius konservatoriams ir nelojalius Seimo narius ir tada gyvensime Seime pagal R. Juknevičienę ir pagal jos komjaunuoliškas ar dar kokias, nežinau, tiesas. Aš manau, kad ponas R. Andrikis vienas iš profesionaliausių šiame politinio susidorojimo procese, kai vieni Seimo nariai atima iš kitų mandatus! Turbūt net V. Putinas nepriaugo savo Dūmoje iki tokio lygio!

Gerbiamieji demokratinės valstybės, nepriklausomos Lietuvos parlamento nariai, leiskite nors vienam teisininkui dalyvauti ir paversti tą politinį procesą teisiniu.

Kalbant apie R. Pakso apkaltos procesą, noriu priminti, gal kam atmintis šiek tiek paveda, kalbant ir klaidinant Seimą, toje komisijoje kaip komisijos lygiateisiai nariai dalyvavo teisininkai. Teisėjai sudarė pusę komisijos, nes apkalta – teisinis procesas. Nevalia paversti jo politiniu procesu, kad ir kaip kam nors niežtėtų ar ne iš patyrimo, ar iš *mandrumo* rankos, ar iš per didelio pasitikėjimo savo jėgomis, kad viską sugriausime iki pamatų ir po to pastatysime naują pasaulį. Kažkur girdėta ar ne? Tad nesielkite taip, gerbiamieji kolegos. Labai prašau negriauti demokratinės Lietuvos parlamento! Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, balsuojame dėl 3 straipsnio... (*Balsai salėje*) Palaukite! Priėmimo stadijoje pastraipsniui balsuojame. Buvo kitokių nuomonių dėl 3 straipsnio, tai ir balsuokite dabar. Kas pritariate, kad būtų priimtas 3 straipsnis, t. y. jo turinys, komisijos pirmininko pavaduotoju paskirti R. Andrikį, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 109 Seimo nariai: už – 82, prieš – 5, susilaikė 22. 3 straipsnis priimtas.

4 straipsnis. Pavesti komisijai tyrimą atlikti ir išvadą parengti iki 2017 m. gegužės 15 d. Ar galime priimti bendru sutarimu? Priimtas.

Dabar dėl viso Seimo nutarimo keturi – už, keturi – prieš. Nėra norinčių kalbėti. (*Balsas salėje*) Gerbiamas Petrai, aš jūsų čia niekaip nematau. (*Balsas salėje*) Tai gal balsuojame. (*Balsas salėje*) Na, nėra jūsų čia. Motyvai dėl viso, aiškiai parašyta. (*Balsas salėje*) Tai kaip kalbėsime – už ar prieš?

P. GRAŽULIS (*TTF*). Išgirsite. Aš kalbėsiu už. Gerbiamieji Seimo nariai, gerbiama R. Juknevičienei tikrai nėra ribų. Prisiminkite, gerbiamoji Juknevičienė, ne „Tvarką ir teisingumą“, bet jūsų partiją pripažino Seimas nusikalstama organizacija, kuri susijusi su teroristinėmis organizacijomis. Ar jūs neprisimenate šito sprendimo? Prisiminkite šitą sprendimą! Jūs apskritai neturite teisės net dalyvauti šioje komisijoje.

O R. Andrikis tikrai yra patyręs, nepriklausomas politikas, sąžiningas politikas, jis galėtų būti šios komisijos pirmininku, skirtingai nei jūs, susaistyti vien politiniais motyvais. Pažiūrėkite,

kaip jūs elgiatės! Jūs esate dvejopų standartų partija. (*Balsai salėje*) Aš už tai, kad jūs krikščionys, bet iš tikro fariziejai. (*Šurmulys salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš tikrai kviesčiau įžeidinėjimų popietę pabaigti, nes šiuo klausimu vieni kitus įžeidinėjame. Tikrai to nenorėčiau girdėti toliau.

Dabar už Seimo nutarimą – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš suprantu, kad jeigu nebūtų konservatorių, būtų kaltinamas stalas iš dešinės, prie kurio sėdėjome.

Pirmiausia turiu pasakyti, kad komisijos nariai, kurie yra keičiami, yra įsigilinę į tai, kas buvo pateikta, ir Valstybės saugumo departamento tyrimuose dalyvavo, išgirdo visus atsakymus. Tačiau mes suprantame, kad tame apkaltos komisijos procese turi dalyvauti tie žmonės, kurie turės galimybę dar detaliau susipažinti su informacija, galės paklausti ir užduoti tuos klausimus, kurie galbūt nebuvo, kaip ten buvo pasakyta, užduoti. Nors, mano supratimu, pagrindiniai atsakymai vis dėlto buvo gauti.

Kalbėdamas apie komisijos darbo pratęsimą, aš viliuosi, kad iš tikrųjų tų keturių savaitių tikrai užteks. Remdamiesi Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto padarytomis išvadomis, turėsite galimybę perskaityti visus protokolus ir ne iš tribūnos išgirsti, o patys susipažinti ne tik su prieštaravimais, bet ir melagingais teiginiais, kurie buvo išsakyti. Todėl, aš manau, šiuo atveju siūlau tiesiog pritarti siūlomam sprendimui.

PIRMININKĖ. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 110 Seimo narių: už – 109, prieš nėra, susilaikė 1. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-P-563) priimtas. (*Gongas*)

Toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

17.06 val.

Europos darbo tarybų įstatymo Nr. IX-2031 1, 3, 7, 13, 16 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-438(2)ES (*svarstymas*)

O į tribūną kviečiu T. Tomiliną. Svarstymo stadija. Europos darbo tarybų įstatymo Nr. IX-2031 1, 3, 7, 13, 16 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-438.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, teikiame pagrindinio – Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą dėl Lietuvos Respublikos Europos darbo tarybų įstatymo 1, 3, 13, 16 straipsnių ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto. Komitetas, kaip pagrindinis, apsvairstė įstatymo projektą ir siūlo Seimui jam pritarti. Atsižvelgta į Teisės departamento pastabas, t. y. europinės direktyvos perkėlimas nereikalauja, mano požiūriu, didelių diskusijų.

PIRMININKĖ (**R. BAŠKIENĖ**, *LVŽSF*). Dėkoju pranešėjui. Diskusijoje kalbėti norinčių nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Sysas. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, siūlau pritarti po svarstymo šiai įstatymo pataisai, nes to reikalauja Europos Sąjungos direktyva, ir mes užtikrinsime nedidelės grupės žmonių, kurie gali būti Lietuvoje, tokias pačias teises.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonės prieš nėra. Kviečiu balsuoti.

Balsavo 98 Seimo nariai: visi 98 balsavo už. Po svarstymo pritarta.

17.08 val.

Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 2, 5 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-440(2)ES, Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 2 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-P-441(2) (*svarstymas*)

Skelbiu darbotvarkės 2-3a klausimą – Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 2, 5 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-P-440. Kviečiu M. Navickienę pateikti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą. Prašau.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, gerbiama pirmininke, gal galima kartu iš kar-
to pristatyti ir projektą Nr. XIIIIP-441?

PIRMININKĖ. Taip, būsiu jums dėkinga, jei jūs pateiksite kartu ir lydimąjį – Išmokų vaikams
įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-441. Prašau.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, Paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 2,
5 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-440 tai yra dviejų Europos Sajun-
gos... Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų perkėlimas į mūsų nacionalinį teisės aktą. Yra
siekiama užsieniečiams, kurie juda tarp įmonių, priklausančių tai pačiai užsienio valstybėje įsteig-
tai įmonei ar įmonių grupei, įsteigta Lietuvos Respublikoje ir kitose Europos Sąjungos valstybėse
narėse, privalomai užtikrinti vienodas su valstybės narės visais piliečiais sąlygas gauti laidojimo
pašalpą. Perkeliama dvi direktyvos.

O į Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 2 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą
Nr. XIIIIP-441 yra perkeliama viena direktyva, siekiant į nacionalinį teisės aktą ją perkelti. Ji regla-
mentuoja, kad įmonių grupei priklausančią įmonę, įsteigtą Lietuvos Respublikoje, kai perkeltas
įmonės viduje užsienietis juda tarp įmonių, priklausančių tai pačiai užsienio valstybėje įsteigta
įmonei ar įmonių grupei, įsteigta Lietuvos Respublikoje ar kitose Europos Sąjungos valstybėse
narėse, privaloma užtikrinti vienodas su valstybės narės piliečiais sąlygas gauti išmoką vaikui.
Tai direktyvų perkėlimas. Komitetas vienbalsiai pritarė abiem įstatymų projektams.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjai. Kviečiu J. Varžgalį pateikti Biudžeto ir finansų komiteto iš-
vadą. S. Jakeliūnas pateiks komiteto išvadą. Prašau, pirmininke.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Biudžeto ir finansų komitetas kovo 29 dieną svarstė įstatymo
projektą Nr. XIIIIP-440, vienai Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabai nepritarė, kitai
pritare ir bendru sutarimu pasiūlė pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui patobulinti
projektą pagal vieną iš minėtų Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymų. Toks buvo ko-
miteto sprendimas, tikimės, kad į jį bus atsižvelgta. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Ekonomikos komiteto išvadą gal galėtų pateikti V. Sinke-
vičius, komiteto pirmininkas? Prašau.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ekonomikos komitetas svarstė Paramos mirties atveju įstatymo pro-
jektą ir nusprendė pasiūlyti pagrindiniam Socialinių reikalų ir darbo komitetui pritarti iniciatorių
pateiktam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-440 ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Nuomonė už, nuomonė prieš.
Norinčių kalbėti nėra. Galime balsuoti ar bendru sutarimu? (*Balsai salėje*)

Balsuojame. Kas pritaria minėtiems įstatymų projektams Nr. XIIIIP-440 ir Nr. XIIIIP-441,
prašome balsuoti.

Balsavo 91 Seimo narys, visi 91 balsavo už. Dėkoju, po svarstymo pritarta.

17.13 val.

**Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas
Nr. XIIIIP-3448(3) (svarstymas)**

Darbotvarkės 2-4 klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 77 straipsnio pakeitimo
įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3448(3). Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę A. Širinskienę
pateikti komiteto išvadą. Svarstymo stadija.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sveikatos reikalų komitetas balandžio 5 dieną svarstė Lietuvos Res-
publikos sveikatos sistemos įstatymo 77 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Minėtas projek-
tas sudaro teisinę prielaidą baigti Sveikatos priežiūros tarnybos prie VRM likvidavimo procedū-
rą ir reglamentuoti VRM specialiajai kompetencijai priskiriamos sveikatinimo veiklos įgyvendini-
mą. Pagal projektą, kurį patobulino Sveikatos reikalų komitetas, VRM ministras steigtų sveikatos
priežiūros įstaigą, jos nuostatus suderinęs su sveikatos apsaugos ministru, ir minėtoji įstaiga būtų
finansuojama tiek VRM skirtomis valstybės biudžeto lėšomis, tiek ir iš PSDF lėšų. Komitetas pa-
tobulintam variantui pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamoji pranešėja. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Nuomonė
už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Matulas. Prašau, gerbiamas Antanai.

A. MATULAS (TS-LKDF). Iš tiesų, kolegos, pamenate, kad praeitą kartą vidaus reikalų ministras pristatydamas projektą ne visai buvo pasiruošęs ir negalėjo atsakyti į klausimus, todėl kilo diskusija, kad neva naikinamos gydymo įstaigos, kad teisėsaugos pareigūnams reikės gydytis vienoje palatoje su nusikaltėliais ir panašiai. Čia situacija yra daug paprastesnė, tiesiog dar 2012 metais Vyriausybės nutarimu buvo priimtas sprendimas, kad reikia naikinti įstaigas, optimizuoti įstaigas, kuriose dirba mažiau kaip 20 darbuotojų. Vyriausybė 2015 metais tą padarė ir panaikino Sveikatos priežiūros tarnybą, jos funkcijas perdavė Medicinos centrui, o ta tarnyba tiesiog rūpinosi reabilitacijos centro „Pušynas“ reikalais, „Dainavos“ mokymo centro reikalais ir viskas. Iš tiesų nereikės niekam gydytis kartu su nusikaltėliais. Tikrai, aišku, ta praktika, kada iš esmės optimizavimas atliktas, įstaiga panaikinta, funkcijos jau perduotos Medicinos centrui, o mes atgaline data tvarkome įstatymą, yra nepriimtina. Tokios praktikos ateityje neturėtų būti, o dabar reikia pritarti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių kalbėti prieš nėra. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuoti norite. Prašau balsuoti.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 82, prieš nėra, susilaikė 9. Po svarstymo pritarta.

17.16 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 18, 20, 21, 78 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 18¹ straipsniu“ projektas Nr. XIIIP-500 (pateikimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 18, 20, 21, 78 straipsnių pakeitimo ir Statuto papildymo 18¹ straipsniu“ projektą Nr. XIIIP-500. Pranešėjas – J. Džiugelis. Labai atsakingai dirbo darbo grupė ir J. Džiugelis vadovavo šiai darbo grupei. Gerbiamasis Justai, žodis jums. Pateikimas.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Parlamentarų darbo grupė, bendradarbiaudama su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija, parengė Statuto pakeitimus, kai aiškiau yra reglamentuojamos Seimo nario prievolės. Prašau pritarti po pateikimo.

PIRMININKĖ. Ačiū pranešėjui. Jūsų nori paklausti. Pirmasis klausia E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Iš tiesų gerai, kad yra labiau reglamentuojami interesai, kad Seimo nariai galėtų spręsti, kas galima ir kas negalima, bet turbūt jūs matėte Teisės departamento tam tikrų išvadų, kai galbūt svarstymo stadijoje bus daugiau konkretumo, nes kai kur iš tikrųjų gali būti problemų, kai Seimo nariai neaktyviai dalyvaus svarstant vieną ar kitą klausimą, o interesų konflikto dažnai sunku galbūt nepastebėti, tarkim, svarstant bendresnius klausimus. Bet mano klausimas yra dėl 3 straipsnio, kur yra pasakyta, kad jeigu Seimo narys ir toliau nekreipia dėmesio į posėdžio pirmininko įspėjimus, kai vienas iš jų yra dėl grupės įžeidimo ar dėl nesąžiningo balsavimo. Kas turima omenyje, nes sąžiningą balsavimą, na, mes įvairiai suprantame? Ar tai tam tikri pažeidimai, ar iš tikrųjų tai nesuvaržys tam tikrų teisių, kai sunku spręsti, nes vienam atrodo sąžiningas tas balsavimas, kitam – ne? Ačiū.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Noriu dar kartelį atkreipti dėmesį, kad pataisos buvo rengiamos bendradarbiaujant su VTEK, o, kalbant apie nesąžiningą balsavimą, turima omenyje, kai Seimo nariai yra salėje, bet tiesiog nebalsuoja dėl tam tikrų nepalankių, sakykime, balsavimų savo kolegoms ar frakcijai. (*Šurmulytės salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Maldeikienė. Prašau, gerbiamoji kolege.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Aš tiesiog noriu tiksliai išsiaiškinti, kas yra moralinis sutarimas, kuris Seimo nariams privalomas. Žinodama, kad mes čia ir susirenkame dėl skirtingų moralinių nuostatų ir sudėtingų moralinių klausimų, na, tarkime, tuos pačius vaikus lupti ar ne, kaip skirstyti biudžeto pinigus, aš nelabai suvokiu, kas čia turima galvoje. Tokio dalyko politinėse knygose nėra kaip moralinis sutarimas.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis pirmininke, prašom atsakyti.

J. DŽIUGELIS (LVŽSF). Morale, ko gero, kiekvienas skirtingai supranta. Bet turima omenyje, kad Seimo narys turi pavyzdingai elgtis. Ko gero, tokia buvo sąvoka tiesiog pavartota. O žodžių žaismas, šiuo metu irgi bandoma išvengti to žodžio žaismo. Dar noriu atkreipti dėmesį, kad bu-

vome užsakę tarpparlamentinį tyrimą kartu su Austrijos parlamentu, kai buvo tokie darbai vykdomi. Mes iš tikrųjų vadovavomės ir Austrijos geraisiais pavyzdžiais.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs atsakėte į jums pateiktus klausimus. Nuomonė už, nuomonė prieš po pateikimo. Norinčių kalbėti nėra. Gal galime bendru sutarimu? Balsuojame. Kas pritaria labai reikšmingu numeriu įstatymo projektui Nr. XIIIIP-500, Seimo statuto projektui?

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 52, prieš – 1, susilaikė 25. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Papildomo nenumatyta. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną.

17.21 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-550 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-550. Pranešėjas – A. Nekrošius. Pateikimas. Prašom.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Sveiki, kolegos. Siūlau Seimo statuto 145 straipsniu nustatyti, kad iniciatyva užsakyti nepriklausomą ekspertinį teisės aktų projektų įvertinimą, nutarus pradėti projekto svarstymo procedūrą, įvertinimo užsakymo klausimą Seimas sprendžia artimiausiame posėdyje. O nepriklausomas ekspertinis teisės akto projekto įvertinimas užsakomas Seimo valdybos nustatyta tvarka.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti J. Razma. Prašom, kolega.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis pranešėjau, jūs taip kukliai pristatėte savo projektą, man atrodo, iš esmės nutylėdamas, kad juo siaurinate opozicijos teises Seime. Nes dabar opozicija – penktadalio Seimo narių, jeigu mato teikiamą abejotiną projektą, gali užsakyti ekspertizę ir ji privalo būti užsakyta. Jūs tą permetate Seimo daugumos balsavimui. Jeigu Seimo daugumai nepatiks tokia ekspertizė, balsuos, kad jos nereikia. Čia nėra toks jau visai paprastas projektas.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Atsakysiu gana trumpai. Kadangi tos ekspertizės pakankamai daug kainuoja, tai reikia iš esmės, kad visas Seimas įvertintų tai. Ir mūsų opozicija nėra tokia maža, opozicijos tikrai nemažai narių ir visi gali pasisakyti šiuo klausimu balsuodami.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Iš tikrųjų aš irgi ta pačia nata, kaip ir kolega J. Razma, norėčiau pirmiausia pažymėti, kad akivaizdžiai ribojama opozicijos teisė. Taip pat paklausti. Jūs paminėjote, kad ekspertizė daug kainuoja, bet man atrodo, kad Seimas visai nepiktnaudžiauja tomis ekspertizėmis. Mes turėjome tik vieną atvejį šią kadenciją, o ankstesnėse kadencijose, rodos, apskritai labai retai tai būdavo. Gal galite pasakyti, ar buvo daugiau atvejų, ar tik tas vienas garsusis pagalbinio apvaisinimo atvejis, nes aš kitų neprisimenu.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Be abejo, tų atvejų nėra daug, jais nėra piktnaudžiaujama, tačiau matydami, kokia tai galimybė ir kokia yra grėsmė, kad gali būti praktiškai kiekvienu klausimu bandoma prašyti ekspertizės vertinimo, tiesiog aš manau, kad derėtų visam Seimui spręsti, ar tos ekspertizės tikrai reikia.

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Galbūt padėdama atsakyti į jūsų klausimą, pasakau, kad yra dar vienas ekspertizės vertinimas paprašytas dėl Miškų įstatymo. Vadinas, turime antrąjį variantą. Ačiū pranešėjui. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė prieš – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš, tikrai gindamas opozicijos teises, pasisakau prieš, nes išties, jeigu priimsime tą nuostatą, Seimo dauguma, numatydama, kad nepriklausomos ekspertizės išvados gali būti nepalankios, štai po tos pataisos turės galimybę tiesiog tų ekspertizių neužsakyti. Jeigu jau būtų balsuota šitoje stadijoje už, tai aš atkreipčiau dėmesį į mano įregistruotą pasiūlymą dėl to projekto. Jeigu iš tikrųjų nuoširdžiai bijoma opozicijos piktnaudžiavimo ta teise, aš parašiau pataisą, kad kiekvienas Seimo narys per sesiją ne daugiau kaip vieną kartą galėtų pasirašyti už tokią ekspertizę. Tada mes galvotume, kur čia svarbiausi projektai, ir būtų tam tikras ribojimas.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų nuomonę. Nuomonės už nėra. Prašome balsuoti.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 42, prieš – 21, susilaikė 27. Po pateikimo nepritarta.

Atmetame ar grąžiname tobulinti? Grąžiname tobulinti. Bendru sutarimu? Balsuojame. Kas už tai, kad grąžintume tobulinti, balsuoja už, kas atmetume, balsuoja prieš.

Balsavo 90 Seimo narių: už tobulinimą pasisakė 53, prieš, tai yra už atmetimą, – 37. Grąžiname iniciatoriui tobulinti.

17.27 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 63 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIII-P-234 (pateikimas)

2-7 klausimas – įstatymo projektas... Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 63 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIII-P-234. Pranešėjas – V. Bakas. Pateikimas. Prašom.

V. BAKAS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, teikiama Seimo statuto pataisa yra tikslinamos Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto veiklos kryptys ir pagrindiniai aspektai. Pirma, tai tikslinamas institucijų pavadinimas. Galiojančiame Statute minima institucija, kurios iš esmės jau nėra, pavyzdžiui, Vidaus reikalų ministerijos Specialiųjų tyrimų tarnyba. Tiesiog yra Specialiųjų tyrimų tarnyba. Toliau, komiteto veiklos kompetencijos sričiai priskiriama Nacionalinio saugumo strategijos parlamentinė kontrolė. Šiandien apskritai tai yra neregamentuota, matyt, čia reikėtų sureguliuoti. Taip pat tikslinamos komiteto kompetencijos, susijusios su kibernetiniu saugumu. Galbūt būtų tiek.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti du Seimo nariai. Nepabėkite iš tribūnos. Pirmasis klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, jūs siūlote vieno komiteto veiklos kryptis tobulinti, papildyti, keisti. Ar ne geriau būtų tada visų komitetų, nes iš tiesų ir kitas komitetas, ir antras, ir trečias, ir turbūt iš esmės kiekvieno komiteto nariai išvelgtų, kad galbūt šiandien neatitinka tų realių, su kuriomis susiduria tie komitetai. Tada reikėtų galbūt sudaryti darbo grupę ir kompleksiskai tobulinti šitą, nes neišvengiamai keičiant vieno komiteto kryptis bus paliestos kito komiteto kryptys?

V. BAKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų geras pasiūlymas. Mes tuo keliuėjome, bandėme eiti pačioje pradžioje teikdami šį pasiūlymą, bet aš noriu pasakyti, kad šiomis pataisomis nepaliečiama nė vieno komiteto veiklos kryptys, nes, pavyzdžiui, žvalgyba, kontržvalgyba, parlamentinė kontrolė numatyta Nacionalinio saugumo įstatyme. Tos pasenusios nekorektiškos formuluotės tiesiog nepuošia Statuto.

Jeigu kalbėtume apie kibernetinį saugumą, tai iš tiesų, jeigu delsime tai daryti, tai bus neišku apskritai, kas atsako už šitą sritį, nes, kaip paaiškėjo nesenuose klausymuose, tiesiog tos atsakomybės nėra. Nacionalinio saugumo strategija taip pat yra... Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme numatyta šita veiklos kryptis, todėl čia iš esmės nieko naujo nėra, tiesiog Statutas patikslinamas atsižvelgiant į jau galiojančius teisės aktus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Zingeris.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis kolega, mes anksčiau kalbėdami apie Nacionalinio saugumo strategiją turėdavome kelis komitetus, kurie buvo atsakingi už tuos dalykus, tai būdavo ir Užsienio reikalų komitetas. Ir, žinote, aš, kaip daugkartinis to komiteto pirmininkas, norėčiau paklausti, ar jūs įsivaizduojate, kad vien tik Nacionalinio saugumo vienas komitetas, ar turėtų būti keli? Nes, kiek aš atsimenu, mes svarstydavome ir Užsienio reikalų komitete šituos pačius dalykus. Jūs pasižiūrėjote mūsų Seimo 27 metų tradiciją ir priimtus komitetų išipareigojimus ir ribas. Ar jūs ne vien tik savo gerbiama, labai gerbiama ir labai oriam komitetui pasiimate visą našta? Ačiū.

V. BAKAS (LVŽSF). Iš tikrųjų nė vienam komitetui neužkertamas kelias domėtis, kaip įgyvendinama Nacionalinio saugumo ir gynybos strategija. Netgi Socialinių reikalų ir darbo komitetui, kai kalbama apie vidines grėsmes. Aš kalbu apie bendrąją komiteto kompetenciją. Tik tiek.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis pranešėjas. Jūs atsakėte į jums pateiktus klausimus. Nuomonė už – A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, kviečiu palaikyti, nes pagaliau karo atašė taptų gynybos atašė, Specialiųjų tyrimų tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos – tiesiog Specialiųjų tyrimų tarnyba. Daugybė nuostatų įstatyme jau nėra veikiančios, neatitinka pavadinimai, tai siūlau pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės prieš nėra. Gal galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsavimo reikalaujama. Prašom balsuoti.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 90, prieš nėra, susilaikė 1. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną.

Prašom, E. Zingeris – per šoninį mikrofoną.

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Aš siūlau papildomą komitetą ir Užsienio reikalų komitetą, jeigu galima.

PIRMININKĖ. Prašau?

E. ZINGERIS (*TS-LKDF*). Papildomą komitetą įrašyti ir Užsienio reikalų komitetą.

PIRMININKĖ. Siūlomas papildomas ir Užsienio reikalų komitetas. Gerbiamieji kolegos, prašom balsuoti, ar reikia Užsienio reikalų komiteto. Jūsų balsavimas nulems. Prašom balsuoti, kas už tai, kad papildomu įrašytume dar ir Užsienio reikalų komitetą.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 51, prieš – 13, susilaikė 26. Siūlomas dar ir Užsienio reikalų komitetas, kaip papildomas komitetas. Tokia jūsų valia, kolegos.

17.35 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 47, 68, 81, 130 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 81¹ straipsniu“ projektas Nr. XIII P-463 (pateikimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 47, 68, 81, 130 straipsnių ir dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Statuto papildymo 81¹ straipsniu“ projektą Nr. XIII P-463.

Kviečiu pranešėją J. Bernatonį. Pateikimas. Prašom, kolega.

J. BERNATONIS (*LSDPF*). Dėkoju, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš norėčiau pristatyti mūsų kartu su kolegomis parengtas Seimo statuto pataisas, kurias parengti paskatino Statuto normų, reglamentuojančių Seimo pakomitečių veiklą ir sudėtį, Seimo parlamentinių delegacijų tarptautinėse organizacijose ir forumuose, Seimo tarpparlamentinių ryšių grupių veiklą, analizę ir šių klausimų taikymo praktikoje detalesnio reglamentavimo būtinybę. Kartu iškilo būtinybė ir tiksliau reglamentuoti Užsienio reikalų komiteto veiklos kryptis, kiek tai susiję su Seimo tarptautinio bendradarbiavimo klausimų koordinavimu. Užsienio reikalų komitete steigiant pakomitę, rengiant jo veiklos nuostatus buvo nuspręsta, kad atsižvelgiant į tai, kad pakomitetis yra komiteto struktūrinis darinys, jo priimami sprendimai negali prieštarauti komiteto pasirinktai politinei kryptiai, pakomitečio atskaitomybės ir atsakomybės prieš komitetą klausimą būtų tikslinga reglamentuoti Seimo statute.

Taip pat iškilo būtinybė tiksliau apibrėžti nuostatas, reglamentuojančias Seimo parlamentinių delegacijų tarptautinėse organizacijose ir forumuose formavimą ir veiklą, siekiant, kad būtų tiksliau atspindėta nusistovėjusi šių Seimo delegacijų formavimo praktika. Išplečiamas reglamentavimas ir išdėstomos konkrečios nuostatos atskirame straipsnyje dėl Seimo dalyvavimo tarptautinių parlamentinių organizacijų ir asamblėjų veikloje, dėl tokių delegacijų sudarymo Seime. Galiojančiame Statute numatyta, kad šios delegacijos Seime sudaromos kaip komisijos, tačiau ne visos komisijų veiklą reglamentuojančios nuostatos tinka delegacijų sudarymui. Pavyzdžiui, dėl pirminkų skyrimo.

Taip pat numatoma didesnė Užsienio reikalų komiteto įtrauktis koordinuojant Seimo tarptautinio bendradarbiavimo klausimus, todėl siūloma numatyti galimybę komitete išklausyti Seimo delegacijos tarptautinėje parlamentinėje organizacijoje ir asamblėjoje pirmininko ar jo pava-

duotojo, vykstančio į tarptautinės parlamentinės organizacijos ar asamblėjos sesiją ar kitą svarbų susitikimą, informaciją svarstomais klausimais, taip pat išklausti informaciją jiems sugrįžus.

Projekte Seimo statutas papildomas nauju 81¹ straipsniu, kuriame nuosekliai išdėstomos nuostatos dėl Seimo tarpparlamentinių ryšių grupių steigimo ir veiklos. Kaip žinote, praeitoje kadencijoje kilo nesusipratimų, taip pat tarptautinėje erdvėje dviprasmiškų vertinimų yra sulaukę tam tikrų Seime įsteigtų tarpparlamentinių ryšių grupių precedentai. 2012 metų lapkričio 22 dieną Seimo kanceliarijos Teisės departamentas pateikė išaiškinimą dėl tarpparlamentinių ryšių grupių sudarymo ir veiklos reglamentavimo Seimo statute, konstatavo, kad tarpparlamentinių ryšių grupės gali būti sudaromos ryšiams su kitų valstybių parlamentais. Be kita ko, pabrėžė, kad tarpparlamentinių ryšių grupės pagal Seimo statuto 81 straipsnį gali būti sudaromos ryšiams su suverenių, nepriklausomų valstybių parlamentais, o tai reiškia, iš esmės su valstybių, su kuriomis Lietuva yra užmezgusi diplomatinis santykius, parlamentais.

Teikiamame Seimo statuto projekte ir siūloma nurodyti, kad Seime sudaromos Seimo tarpparlamentinių ryšių grupės, siekiant stiprinti dvišalius ar daugiašalius ryšius su užsienio valstybių, su kuriomis Lietuva yra užmezgusi diplomatinis santykius, demokratiniuose rinkimuose išrinktais parlamentais. Pabrėžiama, kad kiekvienas Seimo narys gali inicijuoti tarpparlamentinių ryšių grupės sudarymą. Esminis tarpparlamentinių ryšių grupių steigimo tvarkos pakeitimas, kad į šį procesą yra įtraukiamas Seimo Užsienio reikalų komitetas, o prireikus, ir Seimas. Be to, atsižvelgiant į 81 straipsnio pakeitimus ir Statuto papildymą 81¹ straipsniu, koreguojamas Statuto 69 straipsnis, reglamentuojantis Užsienio reikalų komiteto veiklos kryptis, 4 punktu atitinkamai konkretizuojama, kad Užsienio reikalų komitetas koordinuoja Seimo tarptautinio bendradarbiavimo klausimus. Išbraukiama praktikoje neveikianti nuostata dėl Seimo kanceliarijos Tarptautinių ryšių departamento veiklos koordinavimo, nes remiamasi principu, kad politinis darinys – Užsienio reikalų komitetas – negali koordinuoti Seimo kanceliarijos struktūrinio vieneto – Tarptautinių ryšių skyriaus.

Pažymėtina, kad šiam Statuto projektui Užsienio reikalų komiteto posėdyje pritarė visi komiteto nariai. Seimo kanceliarijos Teisės departamentas dėl šio projekto neturėjo nė vienos pastabos. Todėl prašyčiau Seimo narius teikiamam Statuto projektui pritarti po pateikimo, po to turėtume galimybę svarstyti metu jį tobulinti pagal visų Seimo narių, dalyvaujančių mūsų parlamentinėje diplomatijoje, pasiūlymus. Taip pat Užsienio reikalų komitetas norėtų būti papildomas komitetas, nes pagrindinis komitetas svarstant Statutą visuomet yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs labai išsamiai pristatėte įstatymo projektą, tačiau jūsų nori paklausti penki Seimo nariai. E. Zingeris klausia pirmasis.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Jūs tikrai puikiai pristatėte klausimą, kuris buvo labai detalai nagrinėjamas ir diskutuojamas mūsų komitete net kelis kartus. Iš tikrųjų ten daug niuansų, mes kalbėjome, ar ribojamos Seimo narių teisės, ar neribojama sukurti grupes. Iš tikrųjų buvo surastas, išskyrus galbūt vieną atvejį, auksinis vidurkis dėl visko. Aš norėčiau jus pasveikinti su tuo 95 ar 99 % sutarimu visais rūpinimais įvairioms frakcijoms klausimais. Vienintelis dalykas, kuris šiek tiek buvo keliantis abejonių, dėl to, kad mes tikrai rimtai stebėjome Kinijos parlamento pirmininko vizitą, kuris praėjo labai sėkmingai, ačiū Seimo Pirmininkui, kuris čia atliko didelį vaidmenį. Kiek aš atsimenu...

PIRMININKĖ. Emanueli, klauskite.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Klausimas dėl Taivano bus, jūs nujaučiate, gerbiamas Juozai, dėl Taivano. Per visus tuos metus Kinijos Liaudies Respublika nepareiškė nė vienos protesto notos. Dėl kitų dalykų – taip, buvo pareikštos protesto notos, bet dėl šito nebuvo pareikšta. Mano klausimas būtų, kur mes vis dėlto Taivano...

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, aš manau...

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Ką mes darome šituo klausimu, gerbiamas pirmininke?

PIRMININKĖ. ...ne visai į temą...

J. BERNATONIS (LSDPF). Trumpai atsakant, nes visos Lietuvos valdžios institucijos vykdo bendrą užsienio politiką. Kaip žinote, mes esame pasirašę atitinkamą sutartį su Kinijos Liaudies

Respublika ir suprantama, kad su Taivanu mes neturime diplomatinių ryšių. Jeigu kalbėtume apie tuos kriterijus, kuriuos nurodė mūsų Teisės departamentas, tai tokia grupė neatitiktų šių kriterijų. Tačiau įvertinus mūsų bendradarbiavimo tradicijas buvo sudaryta Seimo narių grupė, kuri buvo paskelbta, ir aš manau, kad tai tenkina abi puses.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia A. Armonaitė. Ruošiasi V. Kamblevičius.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Išties aš esu viena iš pasirašiusių šį projektą, nes yra pasiūloma daug gerų dalykų: aiškiau apibrėžiamos kompetencijos, sustiprinamas Užsienio reikalų komiteto dalyvavimas formuojant tarpparlamentinę diplomatiją. Bet man kelia nerimą tai, apie ką užsiminė kolega E. Zingeris, kad yra situacijų ir ne tik su Taivanu (mes turėjome tą situaciją), bet gali tų situacijų būti ir daugiau, kai Seimo nariai nori inicijuoti bendradarbiavimą galbūt su okupuotų ar kaip nors kitaip nepriklausomybės siekiančių politinių darinių parlamentais. Pagal šią formuluotę mes išties negalėtume užmegzti tarpparlamentinių ryšių, nes ji yra labai griežta. Kaip jūs manote, kaip mes galėtume vis dėlto apibrėžti ir tas iniciatyvas? Kaip galėtume sutvarkyti Statutą, kad jis taip pat aiškiai numatytų tvarką? Ačiū.

J. BERNATONIS (LSDPF). Dėkoju už labai gerą klausimą. Išties parlamentinė diplomatija visuomet yra truputį, kaip čia pasakyti, lankstesnė ar laisvesnė negu tikroji valstybės diplomatija, ir taip yra vertinami tarpparlamentiniai ryšiai. Aš manau, kad mes turime tam tikras tradicijas ir dėl kai kurių tokių grupių klausimas buvo keliamas. Mano įsivaizdavimu, tas modelis, kuris yra dabar įteisintas su Taivanu, tikėtų ir kitais panašiais atvejais, kai tai nėra nepriklausoma valstybė ar nėra diplomatinių santykių, bet yra kažkoks bendrumas, palaikymas iš mūsų parlamentarų pusės.

Kiekvienu atveju Užsienio reikalų komitetas pagal siūlomas Statuto pataisas svarstytų tokį klausimą ir kiekvienu atveju, kai būtų nepritarta, spęstų Seimas. Mes neapsiribojame komiteto sprendimu, tiesiog tas požiūris būtų šiek tiek atsakingesnis. Be to, aš manyčiau, kad išties tai gana sudėtingas pataisų kompleksas ir todėl norėtusi, kad po pateikimo būtų pritarimas, o po to jau matysime, kas iš to liks. Šiaip čia yra įtvirtina ir daug tradicinių dalykų, kurie tik šiandien Statute nėra reglamentuoti, bet yra pasiteisinę mūsų bendroje veikloje.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius. Ruošiasi Ž. Pavilionis.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų aš supratau, kad kažkam reikia pareigų. Jūsų komitetas ir apskritai kitos kadencijos nuoširdžiai, gerai dirbo, niekas nemaišė ir su visomis situacijomis gerai susitvarkėte. Dabar kažkam reikia pareigų. Visų pirma, jeigu jūs pradėsite pakomitečius kurti, mes, kiekviena komisija ir komitetas, kursime, tai biudžetas turės padidėti, nes reikės pavaduotojams, komitetų pirmininkams mokėti didesnes algas ir t. t. Ar reikia užvesti visa tai? Paprastai, jei vienas daro, tai visi komitetai į tai žiūrės. Norėčiau konkrečiai paklausti. Ar jūs galite įvardyti pavardę žmogaus, kuris bus, nes jūs žinote, kas jis bus, ir už ką jis bus atsakingas?

J. BERNATONIS (LSDPF). Visų pirma, noriu pasakyti, kad pakomitečiai mūsų parlamente yra labai sena tradicija. Man sunku pasakyti, aš, tiesą pasakius, nepamenu, ar tai buvo Aukščiausiojoje Taryboje, bet Seime 1992–1996 metais pakomitečiai jau buvo. Paprastai tai sudaroma, kai norima išskirti kokią nors labai svarbią komiteto veiklos kryptį arba padalinti. Kadangi gyvenimo sričių daug, o komitetai apima po kelias sritis, anksčiau buvo pakomitečiai. Mūsų komitete, kaip žinote, Seimas įsteigė Transatlantinės integracijos ir demokratijos plėtros pakomitetą. Jo pirmininku yra išrinktas Ž. Pavilionis, jis sėkmingai darbuojasi.

Mes tik norėjome Statute reglamentuoti, kad neatsitiktų taip, kai pakomitečio veikla yra populiari, kad visi komiteto nariai nesueitų į tą pakomitetą, nes jis tuomet lyg ir dubliuotų komitetą. Kita vertus, kadangi komitetas yra Seimo darinys, svarbesnis, kad jam toks pakomitetis atsiskaitytų. Kol kas nematome jokių problemų, pakomitetis dirba labai aktyviai ir išties talkina tose srityse. Todėl aš čia kažkokių problemų dėl pareigų nematau – nei dėl dabartinio vadovo, nei tos veiklos, nes tai kaip tik suaktyvina komiteto veiklą labai konkrečioje ir svarbioje srityje. Kai mums po naujojo Prezidento rinkimų Jungtinėse Amerikos Valstijose reikėjo mūsų strateginio partnerio, kad išlaikytume dėmesį mūsų regionui, tam iš tiesų buvo dedamos mūsų parlamento narių pastangos. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Klausia Ž. Pavilionis.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Aš tik norėjau padėkoti Juozui už šitą pristatymą ir kartu sutarimą Užsienio reikalų komitete įvairiais svarbiausiais klausimais, pabrėžti, kad tie pakeitimai, kurie siūlomi, dar padidins mūsų efektyvumą užsienio politikoje, nes šalims su mažais resursais ir su didžiuliais iššūkiais vienintelis dalykas, kaip tvarkytis, yra tiesiog turėti daugiau tvarkos ir efektyvumo. Aš tiesiog siūlau kolegoms balsuoti, nes tai mums padės tą užsienio politiką daryti efektyvesnę.

PIRMININKĖ. Klausia M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū. Aš atsisakau klausti, nes jau uždavė kolegos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Dėkoju pranešėjui.

J. BERNATONIS (LSDPF). Dėkoju.

PIRMININKĖ. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Būtent dėl to, kad yra numatytų daug svarbių nuostatų, aš siūlau balsuoti už. Tačiau kaip ir klausdama minėjau, man kelia nerimą ta kaip ir spraga ar vakuumas, kuris yra neaptartas, ką mes darysime su, tarkime, Taivano situacija ir bendradarbiavimu su tokiais politiniais dariniais? Manau, kad mums dar Užsienio reikalų komitete reikės apie tai gerokai padelektuoti, kartu paieškoti sprendimo. Po pateikimo siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, jeigu tokios Statuto pataisos galiotų kitų valstybių parlamentuose, pavyzdžiui, Islandijoje, niekada Islandija nebūtų pripažinusi Lietuvos nepriklausomybės. (*Balsas salėje: Niekada?*) Niekada! Iki šiol Seimas saugojo vieną dalyką – kiekvieno Seimo nario mandatas yra laisvas. Dabar mes suteikiame išskirtines teises vienam komitetui nuspręsti, kiek jūs, Seimo nariai, esate sąmoningi ar nesąmoningi atlikti savo, kaip Tautos atstovo, pareigas.

Jeigu kalbėtume apie tas parlamentines grupes, iš tikro per Seimo istoriją nebuvo tam tikrų akibrokštų, kad būtų galima sakyti, kad parlamentariai veikia prieš valstybės interesus. Man atrodo, jeigu mes norime išsaugoti savo, kaip valstybės, tam tikrą tapatybę, netapti satelitine valstybe didžiųjų valstybių žaidime, mes turime išsaugoti dabartiniame Statute įtvirtintą nuostatą, kuri leistų mums veikti ir formuoti savo politiką.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Balsuojame, kolegos. Kurie pritariate arba nepritariate pateiktam įstatymo projektui, išreikškite tai balsuodami.

Balsavo 87 Seimo nariai: už balsavo 38, prieš – 5, susilaikė 44. Po pateikimo Statuto projektui nepritarta. Ar grąžiname tobulinti, ar atmetame? Grąžiname tobulinti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Kas už tai, kad grąžiname tobulinti, balsuojate už, kas siūlote atmesti, balsuojate prieš.

Balsavo 88 Seimo nariai: už tobulinimą pasisakė 72, už atmetimą – 16. Įstatymą grąžiname tobulinti.

Gerbiamieji kolegos, noriu pasitarti. Numatytas Seimo posėdžio laikas pasibaigė. Ar mes pratęsiame? (*Balsai salėje*) Jūsų valioje.

Balsuojame. Kas už tai, kad pratęstume, o toliau nuspręsiame, kuriam laikui pratęsti, ar kol pabaigsime visą darbotvarkę, ar atitinkamai valandai? (*Balsai salėje*) Gal ir nutariame, kad balsuojame už tai, kad pabaigtume pagrindinę darbotvarkę. Kas už tai, kad pabaigtume pagrindinę darbotvarkę, balsuojate už, kas manote, kad posėdį reikia baigti, balsuojate prieš. (*Balsai salėje*)

Balsavo 86 Seimo nariai: už tai, kad pratęstume ir baigtume šios dienos pagrindinę darbotvarkę pasisakė 53 Seimo nariai, prieš – 25, susilaikė 8. Dirbame iki pagrindinės darbotvarkės pabaigos.

17.55 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 89 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIII-507 (pateikimas)

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 89 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIII-507. Pranešėjas – J. Razma. Pateikimas.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, labai trumpai pristatysiu labai trumpą projektą. Aš tiesiog siūlau mums visiems atsisakyti gana beprasmiškos darbo, kai mes, įsirašę į Seimo darbotvarkę kokį nors projektą, kurio nėra Seimo darbų programoje, dar priimame ir Seimo nutarimą, kad papildytume tą darbų programą. Tiesiog pasakytume mano Statuto pataisą, kad darbotvarkėje gali būti ir projektai, kurie ir nėra įrašyti į Seimo darbų programą, nes ištis prieš sesiją visų projektų čia nenumatysi. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti R. Tamašunienė. Ruošiasi E. Vareikis.

R. TAMAŠUNIENĖ (*LLRA-KŠSF*). Ačiū pirmininkei. Gerbiamas pranešėjau, aš iš esmės pritariu, kad iš tikrųjų užima laiko įstatymų projektai, kuriuos mes siūlome įtraukti į darbų programą, naujus teikiamus įstatymų projektus, bet, kita vertus, tai disciplinuodavo tiek frakcijas, tiek Seimo narius iki nustatyto termino dėl sesijos darbų programos pateikti įstatymų projektus. Taip pat buvo sudėliojama pati programa, numatyti jos šio pusmečio prioritetai ir tikslai. Ar nemanote, kad vis dėlto neteks prasmės pati sesijos darbų programa? Jeigu ji vis dėlto liks, kokią jūs ją matytumėte, kokia tada būtų sesijos darbų programos struktūra?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Aš manau, kad darbų programos parengimas nesikeis. Argi valdantieji nenori parodyti, kad darbų programa turtinga, prasminga? Negi galvojate, kad taip visi atsipalaiduos ir Vyriausybė nieko neteiks? Aš taip blogai nemanau apie valdančiuosius kaip jūs ir taip blogai nemanau ir apie opoziciją, nes opozicija taip pat greta to turbūt nenorės parodyti, kad jos ta darbų programos dalis labai skurdi. Tie motyvai, suvokiant atsakomybę prieš rinkėjus parengti ne blogesnę darbų programą, aš manau, išlieka. Mano pasiūlymas čia nieko nepagadins.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Vareikis.

E. VAREIKIS (*LVŽSF*). Mano klausimas buvo lygiai toks pats. Aš atsiimu savo klausimą. Ar tikrai belieka prasmė mums tada tvirtinti darbų programą visos sesijos, jeigu mes galime bet kada įtraukti?

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, ar tik tiek jūs matėte prasmę? Aš manau, kad programa yra mūsų pačių tikslų suformulavimas, prioritetų išryškėjimas, mūsų tam tikras planas, matymas, ką mes darysime. Ar mes tik dėl to, kad tik nereikėtų to nutarimėlio rašyti, papildomai skubame į tą darbų programą įrašyti? Aš manau, kad nedaugelio buvo tokie motyvai. Tikiuosi, kad nedaugelio.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė už – A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Kolegos, aš, turėdamas penkerių kadencijų patirtį, ištis siūlau priartinti šitam nutarimo projektui dėl Statuto pataisos dėl to, kad tai dažniausiai būna pozicijos instrumentas neleisti opozicijai pristatyti vieną ar kitą projektą. Patikėkite, pozicijoje ir opozicijoje pabūsime dar ne kartą visi, ne viena partija. Galvodami apie tai, kaip pakenkti opozicijai, galvokite, kad ir jūs kada nors būsite opozicijoje. Kartais ir opozicijai kyla idealių minčių, yra pateikiami įstatymų projektai. Tikrai būdavo keista žiūrėti, kai vienu *ypu*, pavyzdžiui, pozicija atmesdavo beveik visą opozicijos darbotvarkę neleidama netgi jos pristatyti, tiesiog balsuodama ir neleidama įtraukti vieno ar kito projekto į darbotvarkę. Tikrai pritarkime, o po to tam tikri komitetai, jei-gu reikės, dar įsigilins ir patobulins šitą Statuto projektą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – A. Salamakinas. Prašau.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, ištis yra labai daug pliusų, bet yra vienas minusas. Paaiškinsiu, koks. Todėl, kad Seimo statistika sumažės dėl priimtų projektų gausos. Seimo narys, kuris teikia šitą, irgi neužsidės pliusiuko, kad jis pateikė ir priėmė, kad uošvė pamatytų ir visi kiti. Todėl aš balsuosiu už.

PIRMININKĖ. Nors jūs pasisakėte prieš, galime bendru sutarimu ar reikia balsuoti? (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? Balsuokime ir balsuodami apsispręskime, ar po pateikimo pritariame gerbiamojo J. Razmos pasiūlymui pakeisti Statuto 89 straipsnį.

Balsavo 84 Seimo nariai: už balsavo 45, prieš – 11, susilaikė 28. Įstatymo projektui po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną.

G. Landsbergis – per šoninį mikrofoną. Prašau.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, pirmininke. Norėčiau kreiptis į kolegas. Matydamas tikrai labai darbingą nuotaiką šios dienos, prašyčiau palaikyti siūlymą įtraukti ir šios dienos du

rezervinius klausimus, tai mano ir R. Šalaševičiūtės, į šios dienos darbotvarkę. Jeigu jau išibėgėjome, tai galbūt galima padaryti tada ir viską. (*Šurmulyš salėje*) Tiesiog taip pat dėl rezervinių klausimų šiandien įtraukimo.

PIRMININKĖ. Jūs to prašote frakcijos vardu?

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKĖ. Kolegos, jau balsavome, bet frakcijos vardu prašo kartu svarstyti dar šiandien darbotvarkę ir rezervinius klausimus. (*Šurmulyš salėje*) Prašymas teisėtas, aš tiesiog demokratiškai sakau, jeigu toks nuoširdus prašymas, tiesiog balsuokime. Kas už tai, kad būtų pritarta frakcijos prašymui pratęsti mūsų darbą tol, kol mes pabaigsime visus įrašytus į darbotvarkę klausimus, ir į rezervinius taip pat, pasisakote už, kas manote kitaip, balsuojate prieš arba susilaikote.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Tai čia yra grynai tik dėl socialdemokratų, čia pagrindinis dalykas – socialdemokratai.

PIRMININKĖ. Balsavo 78 Seimo nariai: už – 38, prieš – 15, susilaikė 25. Deja, dirbsime, kol pabaigsime pagrindinę darbotvarkę.

18.03 val.

Seimo statuto „Dėl Seimo statuto Nr. I-399 42 ir 81 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-1783 (pateikimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Seimo statuto „Dėl Seimo statuto Nr. I-399 42 ir 81 straipsnių pakeitimo“ projektą Nr. XIIP-1783. Kviečiu P. Čimbarą. Pateikimas. Prašau, kolega.

P. ČIMBARAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Laba diena. Čia susiję su tarpparlamentinių grupių kūrimu. Kaip žinote, kiekvienas Seimo narys turi teisę kurti tarpparlamentinių ryšių iniciatyvinę grupę, bet būna toks niuansas, kai Seimo nariai kartais kuria dvi, tris, keturias grupes ir po to reikia aiškintis. Praeitą kadenciją buvo toks variantas, kai parlamentinė grupė buvo sukurta su Baltarusija ir su opozicija, ir su parlamentu. Tai mano būtų pasiūlymas, kad visa tai patvirtintų valdyba. Viskas tas pats lieka, Seimo narys, vadinasi, kuria parlamentinę grupę, bet turi patvirtinti valdyba. Jeigu valdyba nepatvirtintų, apsispręstų Seimas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia... Niekas neklausia. Jūs viską labai išsamiai pasakėte. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nėra norinčių kalbėti. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Ne!“*) Ne. Balsuojame.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 46, prieš – 3, susilaikė 28. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Užsienio reikalų komitetas. Siūloma svarstyti birželio 22 dieną.

18.05 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 115 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIP-3794 (pateikimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Statuto „Dėl Seimo statuto 115 straipsnio pakeitimo“ projektą Nr. XIIP-3794. I. Šiaulienė yra kviečiama pateikti Seimo statuto pataisas.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Labą vakarą, gerbiami kolegos. Teikiu Seimo statuto 115 straipsnio pataisas, kuriose yra kalbama, kad mes pagal šitą Statutą tikrai turime dažnai balsuoti slapta, biuleteniais. Tai atima iš mūsų daug laiko. Vargsta komisija. Tiesiog gyvename elektroniniais laikais, todėl siūlau padaryti pataisą, kad slaptas balsavimas gali vykti naudojantis specialiai balsuoti pritaikytais elektroniniais įrenginiais, kurių ekrane pateikiamas balsavimo biuletenis. Tai yra mes ir taip dabar naudojame tuos elektroninius įrenginius, mūsų kiekvieno mandatas užtikrina mūsų autentiškumą, kad būtent mes atliekame balsavimo procedūrą. Įvedus atitinkamą programą, mes galėtume atlikti ir slapto balsavimo procedūrą, t. y. ekrane būtų balsavimo biuletenis, būtų paskelbta, kaip ir dabar Seimo Pirmininkas skelbia balsavimo laiką, per kiek mes turime atlikti balsavimą, ir tik tai programa vėliau skaičiuojant rezultata nerodytų, kas kaip balsavo.

Visa tai įmanoma padaryti ir mes taip taupytume laiką, nereikėtų mums stovėti eilėje, balsavimas greitai, tiksliai įvyktų ir operatyviai būtų suskaičiuoti rezultatai.

O pagal Statuto 115 straipsnį, kaip jūs žinote, mes slapta balsuojame rinkdami Seimo Pirmininką, jo pavaduotojus, sprenddami nepasitikėjimo klausimą Vyriausybę, Ministrų Pirmininku arba atskiru ministru, kuriuo nors Seimo pareigūnu ar dėl Seimo paskirto valstybės institucijos vadovo atleidimo iš pareigų dėl nepasitikėjimo klausimų, taip pat ir dėl apkaltos. Lygiai taip pat, kaip jūs žinote, kada yra sprendžiami klausimai dėl Konstitucinio Teismo, Aukščiausiojo Teismo teisėjų ir šių teismų pirmininkų, Konstitucijos ir kitų įstatymų nustatytų valstybės pareigūnų atleidimo dėl nepasitikėjimo, Seimui atskaitingų valstybės institucijų vadovų paskyrimo, Apeliacinio teismo teisėjų, šio teismo pirmininkų skyrimo ir kitais personalijų klausimais.

Tiesiog, kada mes kalbame apie tai, kad einame technologijų keliu, inovacijų keliu, tai štai Seimas galėtų išbandyti balsavimą elektroniniais įrenginiais. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nori paklausti daug Seimo narių. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiama kolege, leiskite pajuokauti – galbūt tada pereikime prie balsavimo iš namų: nereikės niekur eiti, sėdėsime sau namuose su telefonais ir pradėsime balsuoti ir slaptu balsavimu, ir neslaptu balsavimu.

Iš tikrųjų technologijos eina į priekį, bet kol kas dar mokslas neįrodė, kad internetinis arba kompiuterinis balsavimas yra slaptas, iš tikrųjų kas nors vis tiek galės prieiti. Tai galbūt iš pradžių mes susikvieskime specialistus, paklauskime, ar galima taip įslaptinti, kad mes nematytume, o po to gal priimkime sprendimus? Nemanote, kad iš tikrųjų neparengtas sprendimas?

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Aš norėčiau pasakyti, kad nėra šviežias klausimas, šis siūlymas yra įregistruotas prieš dvejus metus, kol veikė, mes turėjome Informacinės visuomenės plėtros komitetą, čia yra jo kolektyvinis siūlymas. Ir kolega Sergejus atsimeina, buvo svarstyta. Tai nebūtų labai brangi programa ir tiesiog, kol kas Seimas nedirba nuotoliniu būdu, kolega, balsavimai būtų atliekami iš mūsų darbo vietos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia V. Kamblevičius, ruošiasi R. Žilinskas.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, iš tikrųjų pasiūlymas labai įdomus. Bet gal bus didesnės galimybės suklastoti tada tuos balsavimus, kadangi bus mišrus? Ir aš nematau slaptumo. Aš dabar stebėdamas penkių matysiu, ką jie daro, kaip jie balsuoja. Tai čia slaptumas?

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Gerbiamasis kolega, užtikrinti slaptumą ir niekas nematys yra... Net ir bankai naudoja šiuo metu ekraną, kuriame, net ir žiūrėdamas iš nugaros, tu nematai... kaip ir kas balsuoja, ir taip toliau. Tą galima padaryti. Tikrai tikrai tą galima padaryti. Ir kaip kad sakiau, aš negaliu paaiškinti technologiškai, nesu... (*Balsai salėje*) Žinote, labai keičiasi kainos, tuo metu, kai skaičiavome, turėtų būti viešieji pirkimai, aš nemanau, kad milijoną, tikrai daugiausia skaičiuotume, matyt, iki 150 tūkstančių.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia R. Žilinskas. Prašau. (*Balsai salėje*)

R. ŽILINSKAS (TS-LKDF). Gerbiama kolege, dabar jau Seimo vicepirmininke, turinti rūpintis Seimo ir prestižu, ir tradicijų tęstinumu. Jungtinių Valstijų Senatas po šiolei balsuoja šaukdamas kiekvieną senatorių vardą. Didžiosios Britanijos parlamentas po šiolei balsuoja išeidamas pro vienas arba pro kitas duris. Mes gi vadovaujamės technologijomis, kurios mus gali iš tiesų nuvesti ten, kad saugu būtų balsuoti ir iš namų, sėdint prie televizoriaus ir žiūrint užtikrintą Seimo transliaciją. Bet gi buvimo, dalyvavimo, atėjimo, biuletenio paėmimo, užbraukimo ir įmetimo į urną procesas nesikeičia amžiais. Žinoma, galbūt ne ekrane, galbūt uždėjus gaubtelius ant mūsų balsavimo mygtukų tą slaptumą būtų galima užtikrinti, bet ar ne paprasčiau būtų sumažinus atvejų, kai mes balsuojame slapta, nueiti tuo optimizavimo keliu, negu keičiant pačią slapto balsavimo procedūrą?

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Kaip žinote, kolega, istorijoje įvairių pavyzdžių buvo dėl slapto balsavimo, bet, šiaip ar taip, demokratijos yra sutarta, kad nuoširdžiausias ir laisvas balsavimas yra tik slaptas balsavimas. Dėl to nesiginčijame. Ir čia turėtų būti užtikrintas slaptas balsavimas.

Toliau. Jeigu remtumės tik jūsų išdėstytais pavyzdžiais, tai estai negalėtų girtis tuo, kuo šiandien giriasi. Taigi, man atrodo, aš suprantu kaip konservatorių – išsaugoti tradiciją ir nekeisti, ko gali nekeisti, bet aš manau, kad mes tikrai taupytume laiką, nereikėtų stumdytis eilėje po valandą ir būtume gana modernūs, nes mūsų parlamentas tikrai nėra labai didelis ir didelių, kaip sakiau,

investicijų nepareikalautų, o slaptumas ir visos demokratinės procedūros būtų užtikrintos ir išsaugotos.

PIRMININKĖ. Vytautai Kernagi, norėjote klausti? Ne. Ačiū, gerbiamoji pranešėja, jūs atsakėte į klausimus. Nuomonė už – A. Armonaitė. Prašau.

A. ARMONAITĖ (LSF). Aš vis dėlto siūlyčiau palaikyti šį pasiūlymą, toks XXI amžiaus pasiūlymas. Reikėtų paminėti, ko gero, kad Europos Parlamente slaptas balsavimas gali būti elektroninis, yra balsuojame elektroniniu būdu. Be to, kai kuriose JAV valstijose rinkimai vyksta prie specialių elektroninių prietaisų, kai žmogus ateina ir balsuoja pasirinkdamas savo kandidatą ir balsavimas yra slaptas. Aš siūlau tikrai palaikyti ir toliau diskutuoti, kaip galima efektyvinti ir pagreitinti procesą panaudojant technologijas.

Gal tik tokia pastaba. Kaip suprantu, dabar nuostata taip suformuluota, tarsi ji būtų imperatyvi. Galbūt tai galėtų būti alternatyvi nuostata? Toks pasiūlymas. O šiaip kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – E. Pupinis. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Iš tikrųjų nereikia bėgti prieš traukinį, iš tikrųjų reikėtų gerai pasikonsultuoti, nes priėmus sprendimą nebus kur grįžti atgal. Paprasčiausiai manau, kad ypač darbo vietose sudėtinga būtų organizuoti, nes turėtume turbūt prašyti, kad ir korespondentai išeitų. Apskritai sėdime vieni su kitais, taip pat yra sudėtinga užtikrinti, o įsteigti balsavimo kameras vien todėl, kad pažaistume, tai irgi nematau tikslo. Iš tikrųjų nemanau, kad reikia keisti tai, kas gana normaliai veikia, nebent tik apskritai reikia atsakyti kai kurių tvirtinimų slaptu balsavimu. Čia būtų paprastesnė procedūra. Gal iš tikrųjų kai kurie pareigūnai galėtų būti skiriami paprasčiausiai viešai? Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu balsavimu išreikšti savo nuomonę, ar pritariate, ar manote kitaip dėl minėto Statuto straipsnio pakeitimo.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 26, prieš – 25, susilaikė 24. Po pateikimo nepritarta.

Ar grąžiname iniciatoriui tobulinti, ar atmetame? (*Balsai salėje*)

Balsuojame. Kas mano, kad reikia grąžinti iniciatoriams tobulinti, balsuoja už, kas už atmetimą, balsuoja prieš.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 37, prieš – 37. Balsuojame dar kartą, nes balsai pasiskirstė po lygiai.

Balsavo 73 Seimo nariai: už tobulinimą pasisakė 30, už atmetimą – 43. Seimo statuto projektas atmetas.

18.17 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIP-3795 (pateikimas)

Skelbiu kitą darbotvarkės klausimą – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir papildymo 80³ straipsniu“ projektą Nr. XIIP-3795. V. Gailius. (*Šurmuly salėje*) Projektas Nr. XIIP-3795? Tai kuris dabar? V. Gailius. (*Balsai salėje*) Iš eilės, teisingai, darbotvarkės 2-12 klausimas.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Ačiū, gerbiamieji kolegos, už galimybę pateikti įstatymo projektą, kadangi visi sutikote paaukoti savo brangų laiką. Teikiu Lietuvos Respublikos Seimo statuto pataisą, kuria kartu su kolegomis – Seimo Antikorupcijos komisijos nariais norime pabaigti penkiolikos metų laikinumą, nes penkiolika metų veikianti Seimo Antikorupcijos komisija yra laikinoji komisija.

Šį projektą paskatino Seime įregistruotas Komisijos įstatymo projektas, kuris šiuo metu svarstomas Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto. Svarstant šį projektą, bendradarbiaujant su Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto biuru, gimė iniciatyva sutvarkyti Seimo statute Seimo Antikorupcijos komisijos statusą. Šiuo metu Statuto 71 straipsnyje numatyta, kad „Seimas, pripažinęs būtinybę, gali sudaryti nuolat veikiančias komisijas specialioms problemoms nagrinėti arba sudaryti laikinasias [...] komisijas“, o Seimo statuto 25 straipsnyje numatyta, kad Seime sudaromos nuolat veikiančios Etikos, Peticijų, Kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisijos, Migracijos komisija ir kitos komisijos. Seimo Antikorupcijos komisijos šiame įstatyme nėra. Toks trumpas pristatymas. Esu pasiruošęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, kol Antikorupcijos komisija yra laikina, tol mes bent bandomė sudaryti ĩspūdį, kad ir korupcija yra laikina, kad ateis laikas, kai tos komisijos nebereikės. Jūs norite ją paversti nuolatine Lietuvos problema.

Bet ĩš tiesų mano klausimas yra susijęs su Antikorupcijos komisijos pirmininko rinkimu. Jūs taikote tuos pačius kriterijus, kurie dabar taikomi opozicijos lyderiui. Kaip žinote, ten turi būti arba opozicinė frakcija, arba frakcijų koalicija, kuri turi daugiau kaip pusę Seimo mažumai priklausančių Seimo narių, jų atstovas. Kaip žinote, mes neturime opozicijos lyderio, nes liberalai blokuoja, ir dabar opozicija negali naudotis visomis Statuto garantuotomis teisėmis. Ar nebus taip, kad jūs ĩš tiesų susilpninate Antikorupcijos komisiją, nes dėl politinių nesutarimų jos pirmininko skyrimas gali būti blokuojamas taip pat, kaip dabar yra opozicijos lyderio paskyrimas blokuojamas?

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū už klausimą. Norėčiau nuoširdžiai tikėti, kad šita problema Lietuvoje yra laikina, tačiau esame realistai ir aš, tikėdamas, kad laikina, vis dėlto pasiliksiu prie tos nuomonės, kad tai yra didelė problema. Visos pasaulio pažengusios demokratinės šalys iki šiol susiduria su šia problema. Taip, Seimo Teisės departamentas teikė pastabas dėl šio projekto, atsižvelgė ir nurodė, kad šią nuostatą būtina suderinti su kitomis Statuto nuostatomis. O jūsų ĩžvelgta grėsmė, aš manau, yra mažesnė nei ta, jeigu Seimo Antikorupcijos komisija visai nebūtų sudaryta parlamente. Manau, kad svarstymo stadijoje jūsų ĩssakytos pastabos turėtų būti ĩvertintos. Ačiū už klausimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau klausimų nėra. Tik nuomonė už – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Aš pritariu šitam projektui, tik tai tiek noriu pasakyti – svarstymo stadijoje galėtume patobulinti. Paprastai nekildavo diskusijų dėl pačios Antikorupcijos komisijos sudarymo arba bent aš jau nežinau. Tačiau kildavo diskusijų dėl to, kas vadovaus. Mes žinome, kad tradiciškai paprastai vadovauja opozicijos atstovas. Bet yra buvę, turbūt užpraeitoje kadencijoje, kai vadovavo valdančiosios daugumos atstovas, ar kažkurioje kadencijoje. Štai čia yra ginčas. Jeigu ĩrašius taip, kad privalomai sudaroma Antikorupcijos komisija, kuriai vadovauja opozicijos atstovas, tada būtų toks ĩssamus visavertis vaizdas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš nėra. Prašome balsuoti. Kas pritariate, kad Antikorupcijos komisija taptų nuolatine komisija?

Balsavo 70 Seimo narių: už – 43, prieš – 12, susilaikė 15. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinį siūloma skirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą, svarstyti birželio 22 dieną.

18.23 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIP-4210 (pateikimas)

Dabar kviečiu A. Palionį, kuris pristatys tų pačių straipsnių pakeitimus ir papildymą 80³ straipsniu, ĩstatymo projektas Nr. XIIP-4210. Prašom.

A. PALIONIS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Todėl, kad ĩšgirdau tuos straipsnius, tai ir veržiausi į tribūną kartu su Vitalijum.

Mano projekto tikslas yra sudaryti Seime nuolatinę turizmo komisiją, kuri siektų, kad turizmas, kaip viena ĩš ūkio šakų, tinkamai naudodama šalies turizmo ĩšteklis, siūlydama paklausių, kokybiškų ir konkurencingų turizmo produktų užsienio ir vidaus turizmo rinkoms, padėtų didinti gyventojų pajamas, kurti naujas verslo nišas, pritraukti privačių ĩvesticijų. Šiuo projektu taip pat siekiama skatinti Lietuvos ekonomikos augimą, didinti šalies vidaus produktą, kurti naujas darbo vietas. Turizmo sektoriui turėtų būti skiriamas kompleksinis dėmesys, siekiant laiku ĩdentifikuoti ir ĩspręsti problemas, svarbu analizuoti ir vertinti tiek atvykstamojo, tiek ir ĩšvykstamojo turizmo sektoriaus veiklos duomenis. Tokiu būdu būtų užtikrinamas stabilus ir koordinuotas viso turizmo sektoriaus reguliavimas ir plėtra. Taip pat reikia spręsti ir sezoniškumo problemą, kuri yra viena pagrindinių Lietuvos turizmo sektoriaus silpnųjų vietų, lemiančių netolygų turistų srautų pasiskirstymą skirtingais metų laikais, ypač spalio–balandžio mėnesiais. Siekiant

padidinti turistų srautus, būtina ieškoti ir alternatyvių turizmo krypčių, tai verslo turizmo, sveikatos turizmo, žalio, ekologiško turizmo, renginių turizmo, modernizuoti dabartinį turizmo sektorių.

PIRMININKĖ. Nori paklausti A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, aš suprantu, kad turizmas yra svarbi mūsų šalies ekonomikos dalis, gal ne tokia reikšminga kaip kitose šalyse, bet vis dėlto noriu paklausti. Kam tas postas numatytas, gal jau žinote pavardę? Ar nemanote, kad vis dėlto turizmo plėtra tai yra prigimtinė sudėtinė Ekonomikos komisijos veiklos sritis. Ir išskirti Turizmo komisiją kaip atskirą, kada yra tokių problemų – demografinė situacija, apskritai verslo plėtros perspektyvos, gal reikėtų kažkaip plačiau?.. Aš suprantu, kaip Birštono žentas, kad čia tikriausiai turėtų būti įrašyta Birštono turizmo plėtros komisija. Bet...

A. PALIONIS (LSDPF). Kodėl žentas?

A. MATULAS (TS-LKDF). Gal galite pasakyti, aš čia uždaviau tokių pusiau humoristinių klausimų. Bet ar jūs čia rimtai galvojate, ilgai galvojote, teikdami tokį siūlymą?

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis Antanai. Visų pirma, kas užims šitą postą, tikrai nežinau, jeigu ir būtų sukurta šita komisija. Iš dalies teisingas, kad esu žentas, bet esu ir kilęs iš tų kraštų, ne tik žentas.

O jeigu dabar rimtai, tai yra tekę tikrai daug domėtis ir kalbu aš daugiau gal apie Turizmo komisiją, ne tai, kas vyksta Lietuvoje, o daugiau apie atvykstantįjį turizmą, apie paslaugų eksporto didinimą, kur Lietuva buvo įsteigusi informacinius centrus. Kaip pavyzdį galiu pasakyti, iš devynių informacinių centrų, kur skyrėme tikrai dideles lėšas juos sukurti Europos šalyse, kad skatintų ir kvieštų turistus į Lietuvą, šiandien iš devynių centrų, rodos, dirba tik trys, nes pritrūko lėšų. Mūsų Pabaltijo kaimynės, plodamos katučių, pasiėmė tuos centrus, kur mes sukūrėme visą infrastruktūrą, išmokėme žmones, ir dabar tie žmonės kviečia ne į Lietuvą, o į Latviją ir Estiją atvykti turistus. Mano daugiau yra klausimas, kad komisija rūpintųsi atvykstančiuoju turizmu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia R. Žilinskas. Ruošiasi S. Jovaiša.

R. ŽILINSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, taip, Lietuva yra ištisai išskirtinio grožio šalis, ne iki galo išnaudojanti šį savo privalumą. Tačiau, turėdami galvoje, jog mes esame turėję Jūrinių reikalų ir žuvininkystės komisiją, Jaunimo ir sporto – ir priminkite man, kieno dar komisiją? – Imigracijos komisiją, ar nemanote, kad dar viena siauros specializacijos komisija tebus dar viena mirusi siela Seime?

A. PALIONIS (LSDPF). Aš manau, kad tai priklauso ir nuo komisijos vadovo požiūrio. Mes pažiūrėkime, kad ir ta pati laikinoji, ką tik V. Gailius pristatė Antikorupcijos komisijos projektą. Praeitoje kadencijoje yra tekę dalyvauti ir Energetikos komisijoje. Viskas priklauso nuo komisijos pirmininko pozicijos ir noro, ar ta komisija vykdo veiklą, ar nevykdo. Aš manau, jeigu komisijos pirmininkas būtų aktyvus ir energingas, tikrai kiekviena komisija yra reikalinga.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša. Ruošiasi M. Adomėnas.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Dėkoju. Iš tikrųjų, ką paminėjo kolega Rokas, Jaunimo ir sporto komisijoje dabar jau, jei aš neklystu, ar ne 18 Seimo narių. Tai jeigu visiems paskirsčius tam tikras sritis ir prijungus turizmo sritį, manau, kad visiškai būtų susitvarkoma. Aš sutinku, kad priklauso nuo komisijos pirmininko, kaip jis paskirsto, kaip jisai organizuoja, ir jo stebėseną. Kaip toks būtų požiūris? Čia yra kai kuriose savivaldybėse iš tikrųjų ir mano gyvenimo praktikoje yra buvęs atvejis, kad jaunimo, sporto ir turizmo sritys yra sujungtos į vieną komitetą.

A. PALIONIS (LSDPF). Aš tikrai nebūčiau prieš. Mano tikslas yra, kad Seime šitie klausimai būtų gvildenami ir keliami į viešumą, ir siūlomos išeitys.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia M. Adomėnas. Prašom.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamasis įstatymo projekto autoriau, jeigu tarp jūsų išvardintų turizmo rūšių būtų paminėtas politinis turizmas, manau, tai rastų didesnę pritarimą, nes iš tiesų žmonės, keliaujantys iš partijos į partiją, sukuria nemažą BVP dalį.

Bet mano klausimas susijęs su tuo, kad paprastai komisijų kelias yra iš laikinųjų į nuolatines. Ir jeigu laikinoji komisija veikia ir visi supranta jos poreikį kaip svarbios ir iš tiesų svarbią parlamentinės veiklos dalį aprėpiančios, kaip nutiko su Antikorupcijos, tuomet natūraliai kyla pasiū-

lymai ją padaryti nuolatine pagal Statuto pataisą. Tuo tarpu dabar Turizmo komisija net neegzistuoja. Kodėl jūs nebandėte iš pradžių Seimo nutarimu įsteigti bent laikinosios komisijos, ir jeigu pasirodytų, kad jai iš tiesų yra veiklos ir kad jos veikla pasiteisina, tuomet po vienos, kitos kadencijos jau būtų galima galvoti apie nuolatinę ir apie Statuto pataisą?

A. PALIONIS (*LSDPF*). Aš maniau, kad tai yra ištis svarbi problema Lietuvai ir kad laikina komisija nebūtų sprendimas. Turėtų būti nuolatinė komisija.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Nuomonė prieš – J. Razma. J. Razmos nėra. E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Tikrai padėkoti turime gerbiama Andriui, kad atkreipė dėmesį į labai svarbią problemą, tačiau, manau, Ekonomikos komitetas pajėgus su šia problema tvarkytis ganėtinai sėkmingai. O kadangi valdančioji dauguma savo programose visur iškelia į pirmą vietą taupymą, tai siūlau nepritarti ir pataupyti, o kitai kadencijai įregistruoti tą patį įstatymo projektą.

PIRMININKĖ. Nuomonė už – I. Šiaulienė.

I. ŠIAULIENĖ (*LSDPF*). Aš irgi visuomet, gerbiamieji kolegos, už tai, kad pataupyti. Bet reikia racionaliai taupyti. Kartais mes taupome eurą, o šimtus ir tūkstančius, kurie galėtų ateiti ir į mūsų ekonomiką, pražiūrime tiesiog. Visos šalys šiandien akcentuoja ir patys jaučiame, kad Lietuva iš turizmo, kaip svarbios ekonomikos šakos, regis, praėjusiais metais ar ne 7 % BVP... Ir yra kompleksinis klausimas, ir kalbama ne tik apie važiuojamąjį turizmą – atvažiavo, pervažiavo per tris Baltijos valstybes, ir čia būtų ką nuveikti kompleksiškai žiūrint, bet ir konferencinį turizmą. Reikia naujų investicijų. Pavyzdžiui, ką išleistume dėl tos komisijos sudarymo, tikrai ūkio, kaip ekonomikos šakai, Lietuvos apskritai žinojimui ir įvaizdžiui, tikrai manyčiau, tokią komisiją reikia sudaryti ir ji duotų savo efektą. Net, pavyzdžiui, apgyvendinimo patalpų PVM tarifas taip pat yra labai svarbu. Ekonomikos komitetas turi begalę ir taip, pridėjome informacinę visuomenę, niekas neužsiima, tegul tik sutvarko tas sritis, kurių jam kasdieniam darbe pakankamai užtenka. Nemanyčiau, kad tai pakenktų, jei tokia komisija būtų, atvirkščiai, Lietuvai padėtų.

PIRMININKĖ. Ačiū už nuomones. Prašome balsuoti. Kas pritariate, kad nuolatine komisija būtų Turizmo komisija, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 23, prieš – 23, susilaikė 25. Po pateikimo Seimo statuto pakeitimui nepritarta. Nemano dauguma, kad reikalinga nuolatinė komisija – Turizmo komisija. Ar grąžiname tobulinti, ar atmetame? Kas balsuojate už – tobulinti, kas balsuojate prieš – atmesti.

Balsavo 73. Už tobulinimą pasisakė 38, už atmetimą – 35. Gerbiamas Andriau Palioni, jums teks tobulinti Seimo statuto pataisą.

Seimo narių pareiškimai. Pareiškimų nėra norinčių išsakyti.

Dėl rezervinės darbotvarkės mes sutarėme, kad svarstysime ketvirtadienį, nes tokia buvo jūsų valia.

R. Šalaševičiūtė – per šoninį mikrofoną.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Gerbiamieji kolegos žemaičiai, noriu priminti, kad rytoj 16 val. Tarybos salėje mes turime labai įdomų susitikimą su visų žemaičių organizacijų vadovais, Žemaitijos miestų merais. Labai bijau, kad mūsų nebūtų mažiau negu svečių, tad kviečiu dalyvauti.

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiama R. Šalaševičiūtei už kvietimą.

Mielieji kolegos, ištis dirbome atsakingai ir ne iki pusiaudienio, kaip yra teigęs G. Landsbergis. Dėkoju visiems. Dabar 18 valandų 36 minutės. Prašome registruotis.

Užsiregistravo 73 Seimo nariai. Balandžio 18 dienos posėdį baigėme. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 22, 23
Adamkus Valdas 54
Adomėnas Mantas 15, 54, 64, 69, 70
Andrikis Rimas 7, 34, 54, 55
Anušauskas Arvydas 42, 51, 54, 56, 61
Armonaitė Aušrinė 7, 59, 63, 64, 68
- Bacvinka Kęstutis 7
Bakas Vytautas 36, 38, 39, 40, 50, 51, 52, 54, 60
Balsys Linas 30
Bartkevičius Kęstutis 24
Bastys Mindaugas 19, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 54
Baškienė Rima 36, 54, 56
Bernatonis Juozas 61, 62, 63, 64
Bilotaitė Agnė 54
Brazauskas Algirdas Mykolas 43, 48
Braziulis Kastytis 48
Budbergytė Rasa 7, 54
Burokienė Guoda 19
Butkevičius Algirdas 24, 40, 43, 44, 45, 47, 48, 49, 52, 53
- Čimbaras Petras 66
Čmilytė-Nielsen Viktorija 7, 34
- Dagys Rimantas Jonas 49, 50
Damulis Vytautas 48
Darulis Arvydas 47
Degutienė Irena 7, 35, 36
Dubininkas Saturnas 41, 44, 55
Dumbrava Algimantas 18
Džiugelis Justas 7, 58
- Gailius Vitalijus 48, 68, 69, 70
Gaižauskas Dainius 54
Gedvilas Vydas 43, 48, 50
Gelūnas Arūnas 54
Gentvilas Eugenijus 12, 35, 47, 48, 50, 69
Gentvilas Simonas 17, 18, 27, 32
Glaveckas Kęstutis 12, 15, 16, 23, 24, 29
Gražulis Petras 48, 49, 54, 55
Grina Gediminas 49
- Imbrasas Audronis 13
Imbrasas Juozas 13
- Jakeliūnas Stasys 57
Januška Albinas 49
Jauniškis Darius 47
Jovaiša Sergejus 7, 34, 70
Juknevičienė Rasa 35, 42, 44, 49, 50, 52, 55
Junkeris Žanas Klodas (Juncker Jean-Claude) 53
- Jurkšus Žilvinas 47
Juška Ričardas 22
- Kamblevičius Vytautas 16, 22, 63, 67
Karoblis Raimundas 20
Kasčiūnas Laurynas 53
Kernagis Vytautas 68
Kirkilas Gediminas 7, 22, 38, 43
Kostinas Jevgenijus (Kostin Jevgenij) 37, 41, 42, 44, 50
Kreivys Dainius 17, 22
Kryževičius Gintaras 34, 35
Kubilius Andrius 39, 44, 45, 47, 49, 52, 53
- Landsbergis Gabrielius 12, 65, 66, 71
Liesys Jonas 33
Lukasas Edvardas (Lucas Edward) 44
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 49
- Mackevičius Ernestas 41, 44
Mackevič Michal 22
Majauskas Mykolas 23, 26
Maldeikienė Aušra 13, 14, 58
Markauskas Bronius 7
Masiulis Kęstutis 24, 39, 40, 46
Masiulis Rokas 18
Matulas Antanas 57, 58, 65, 70
Mažeika Kęstutis 32, 33
Mei Teresa (May Theresa) 29
Merkel Angela 45
Mertenas Aleksandras (Merten Aleksandr) 37, 42, 43, 45, 49, 50
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 26
- Narkevič Jaroslav 7, 34, 54
Navickas Kęstutis 17
Navickienė Monika 56, 57
Nekrošius Arvydas 54, 59
- Olekas Juozas 19, 42, 50, 51, 52, 53, 54
- Pachomovas Vadimas (Pachomov Vadim) 41
Paksas Rolandas 44, 53, 55
Palionis Andrius 7, 22, 24, 34, 69, 70, 71
Paluckas Gintautas 46
Pašilis Evaldas 20
Pavilionis Žygimantas 22, 63, 64
Petrauskienė Jurgita 15
Petrusevičius Algirdas 47, 50
Pociūnas Vytautas 43, 49, 51
Pocius Arvydas 43, 49
Poderys Virgilijus 16, 22
Pranckietis Viktoras 7, 22, 35, 54

- Pupinis Edmundas 29, 38, 58, 67, 68, 71
Puteikis Naglis 34
Putin Vladimir 46, 50, 55
- Razma Jurgis 22, 39, 45, 47, 59, 64, 65, 71
Rinkevičius Viktoras 32
Ruzveltas Franklinas (Roosevelt Franklin) 12
- Sabatauskas Julius 60
Safonovas Anatolijus (Safonov Anatolij) 37
Sakalas Aloyzas 53
Salamakinas Algimantas 31, 32, 65
Saudargas Paulius 33
Sekmokas Arvydas 47, 53
Sidorskis Sergejus (Sidorski Sergej) 45
Simulik Valerijus 22
Sinkevičius Rimantas 33
Sinkevičius Virginijus 18, 19, 25, 31, 54, 57
Sysas Algirdas 56
Skardžius Artūras 16, 17, 32, 40, 46, 50, 51, 55
Skvernelis Saulius 7, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 31
Stacevičius Lauras 54
Stančikas Andriejus 25
Staniuvienė Levutė 34
Starkevičius Kazys 31
Steponavičius Gintaras 20, 21, 22
Streikus Zenonas 26, 29
Svetikaitė Rasa 34
- Šalaševičiūtė Rimantė 66, 71
Šedbaras Stasys 55
Ševaldinas Viktoras (Ševaldin Viktor) 48
Šiaulienė Irena 14, 15, 66, 67, 71
Šimonytė Ingrida 38, 48
Širinskienė Agnė 55, 57
- Tamašunienė Rita 12, 13, 65
Tomilinas Tomas 28, 56
Tumėnas Stasys 14
- Urbšys Povilas 28, 49, 64
- Vaičiūnas Žygimantas 14, 17
Vainiutė Milda 15
Valionis Antanas 49
Valiūnas Petras 22
Vareikis Egidijus 65
Varžgalys Juozas 22, 29, 57
Vingrienė Virginija 25
Vojeika Piotras (Vojeika Piotr) 41, 48
Volkov Valerij 37
- Zingeris Emanuelis 60, 61, 62, 63
- Žiemelis Gediminas 44
Žiemelis Vidmantas 44
Žilinskas Rokas 67, 70

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*